

РЕШЕНИЕ

14.12.2022

с. Лебяжье

КАРАР

№ 39

**Татарстан Республикасы Алексеевск
муниципаль районы «Лебяжье авыл
жирлеге» муниципаль берәмлегендә
жирдән файдалану һәм төзелеш
Кагыйдәләрен раслау турында**

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 33 статьясы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 14 статьясындагы 1 өлешенен 20 пункты, Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Лебяжье авыл жирлеге муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә,

Лебяжье авыл жирлеге Советы карар итте:

1. Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы «Лебяжье авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә жирдән файдалану һәм төзелеш Кагыйдәләрен расларга (Кушымта).

2. Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Лебяжье авыл жирлеге Советының 2013 елның 12 апрелдәге № 45 «Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Лебяжье авыл жирлегендә жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре турында» карары, Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Лебяжье авыл жирлеге Советының 2017 елның 21 июлендәге № 72 «Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Лебяжье авыл жирлеге муниципаль берәмлегенендә жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр керту турында» карары, 01.07.2022 № 29 «Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының «Лебяжье авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенендә жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр керту турында» карары, 2022 елның 15 августындагы № 34 Алексеевск муниципаль районы Лебяжье авыл жирлеге Советының 12.04.2013 ел, № 45 «Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Лебяжье авыл жирлегендә жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре турында» гы карарына үзгәрешләр керту хакындагы карары үз көчен югалткан дип танырга.

3. Әлеге карарны «Территориаль планлаштыруның Федераль дәүләт мәгълүмат системасы» (<https://fgis-tp.ru>) рәсми сайтында һәм Интернет мәгълүмат-

телекоммуникация челтәрендәге Алексеевск муниципаль районының рәсми сайтында(<https://alekseevskiy.tatarstan.ru>), Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында бастырып чыгарырга.

4. Бу карар бастырылган көннән үз көченә керә.

5. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз артымда калдырам.

**Лебяжье авыл
жирлеге Башлыгы,
Совет Рәисе**

Д. Ә. Гыйләжев

**ОБЩЕСТВО
С ОГРАНИЧЕННОЙ
ОТВЕТСТВЕННОСТЬЮ
«ГК-ГРУПП»
ОГРН1191690048615**

**РФ, Республика Татарстан
421001, г. Казань, ул. Четаева, д.4, оф.19
Тел.+7(917)231-59-81
ИНН/КПП 1659199710/165701001**

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ АЛЕКСЕЕВСК
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
«ЛЕБЯЖЬЕ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ»
МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕНДӘ**

ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЭШ КАГЫЙДӘЛӘРЕ

Том 1

**ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЭШ КАГЫЙДӘЛӘРЕН КУЛЛАНУ
ТӘРТИБЕ ҺӘМ ҮЗГӨРЕШЛӘР КЕРТҮ ТӘРТИБЕ**

2022

ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЭШ КАГЫЙДӘЛӘРЕ ДОКУМЕНТЛАРЫНЫҢ СОСТАВЫ

Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының «Лебяжье авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенәң жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре документлары составына керә:

Кереш

1. Текст өлеше составында:

- Том 1. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү тәртибе;
- Том 2. Шәһәр төзелешен зоналаштыру карталары. Шәһәр төзелешә регламентлары.

2. График өлеше составында:

- Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар,
- Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территорияне махсус куллану зоналары.

3. Кушымта:

- Территориаль зоналар чикләре турында мәгълүмат.

ЭЧТӨЛӨК

КЕРЕШ	Ошибка! Закладка не определена.
ӨЛӨШ I. ЖИРДЭН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛӨШ КАГЫЙДӨЛӨРӨН КУЛЛАНУ ТӘРТИБЕ, ЖИРДЭН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛӨШ КАГЫЙДӨЛӨРӨНӨ ҮЗГӘРЕШЛӘР КЕРТҮ ТӘРТИБЕ	4
БҮЛӨК I. Гомуми нигезләмәләр.....	5
Статья 1. Жирдән файдалану һәм төзелеш Кагыйдәләрен кертү нигезләре, билгеләнеше һәм составы	5
Статья 2. Жирдән файдалану һәм төзелеш турында мәгълүматның ачыклығы һәм һәркемгә дә мөмкин булуы	6
Статья 3. Жирдән файдалану һәм төзелеш Кагыйдәләренен үз көченә керүе	6
Статья 4. Жирдән файдалану һәм төзелеш Кагыйдәләрен бозган өчен җаваплылык	6
БҮЛӨК II. Жирле үзидарә органнары тарафыннан жирдән файдалануны һәм төзелеш алып баруны жайга салу турында нигезләмәләр	6
Статья 5. Жирле үзидарә органнары вәкаләтләре	6
Статья 6. Жирдән файдалану һәм төзелеш Кагыйдәләре проектын эзерләү буенча комиссия.....	8
Статья 7. Элек барлыкка килгән хокукларга кагылышлы гомуми нигезләмәләр.....	11
Статья 8. Территориаль зоналар	101
Статья 9. Шәһәр төзелеше регламентлары һәм аларны куллану.....	13
БҮЛӨК III. Физик һәм юридик затлар тарафыннан жир кишәрлекләренен һәм капиталъ төзелеш объектларының рөхсәт ителгән файдалану төрләрен үзгәртү турында нигезләмәләр	14
Статья 10. Жир кишәрлекләренен һәм капиталъ төзелеш объектларының рөхсәт ителгән файдалану төрләрен үзгәртү тәртибе	14
Статья 11. Жир кишәрлеген яки капиталъ төзелеш объекттын шартлы рәвештә файдалануга рөхсәт бирү тәртибе	16
Статья 12. Рөхсәт ителгән төзелеш, капиталъ төзелеш объектларын үзгәртеп коруның иң чик параметрларыннан тайпылуга рөхсәт бирү тәртибе.....	16
БҮЛӨК IV. Жирле үзидарә органнары тарафыннан территорияләрне планлаштыру буенча документлар эзерләү турында нигезләмәләр	17
Статья 13. Территорияне планлаштыру документларына гомуми таләпләр	17
Статья 14. Территорияне планлаштыру буенча документлар төрләре.....	20
БҮЛӨК V. Жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча иҗтимагый фикер алышулар яки ачык тыңлаулар үткәру турында нигезләмәләр.....	20
Статья 15. Жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча иҗтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар оештыру һәм уздыру буенча гомуми нигезләмәләр... ..	20
Статья 16. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проекты, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү проектлары буенча иҗтимагый фикер алышулар яки ачык тыңлаулар үткәру үзенчәлекләре	22
Статья 17. Жир кишәрлеген яки капиталъ төзелеш объекттын шартлы рәвештә файдалануга рөхсәт бирү турында карар проекты буенча иҗтимагый фикер алышулар яки ачык тыңлаулар.....	21
Статья 18. Рөхсәт ителгән төзелеш, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан тайпылуга рөхсәт бирү мәсьәләсе буенча иҗтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар	22
БҮЛӨК VI. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турында нигезләмәләр	22
Статья 19. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү тәртибе ..	22

БҮЛЕК VII. Жирдән файдалануның һәм төзелешнең башка мәсьәләләрен жайга салу турында нигезләмәләр	26
Статья 20. Территориаль зоналар чикләре турында мәгълүматны күчемсез мөлкәтнең Бердәм дәүләт реестрына кертү	26

КЕРЕШ

Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының «Лебяжье авыл жирлеген» муниципаль берәмлегенен жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре (алга таба – кагыйдәләр) «ГК-ГРУПП» ЖЧЖ тарафыннан эшлэнгән шәһәр төзелеш зоналаштыру документы - Россия Федерациясенен 29.12.2004 ел, №190 - ФЗ шәһәр төзелеш кодексы, 25.10.2001 ел, № 136-ФЗ РФ Жир кодексы, 04.12.2006 ел, № 200-ФЗ РФ Урман кодексы; 03.06.2006 ел, № 74-ФЗ РФ Су кодексы, 06.10.2003 ел. № 131-ФЗ «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль закон, РФ Хөкүмәтенен 13.03.2020 ел, № 279 «Шәһәр төзелеш эшчәнлеген мәгълүмат белән тәмин итү турында» карары, 25.12.2010 ел, № 98-ТРЗ «Татарстан Республикасында шәһәр төзелеш эшчәнлеген турында» Татарстан Республикасы Законы, 28.07.2004 ел, № 45-ТРЗ «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» Татарстан Республикасы законы, Татарстан Республикасы «Алексеевск муниципаль районы» муниципаль берәмлеге Уставы, Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының «Лебяжье авыл жирлеген» муниципаль берәмлеге Уставы, Алексеевск муниципаль районы Лебяжье авыл жирлеген Советының 07.12.2006 ел. № 24 «Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының Лебяжье авыл жирлегендә жәмәгать тыңлауларын оештыру һәм уздыру тәртібе хакындагы Нигезләмә турында» карары, Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының Алексеевск районы Советының 14.09.2018 № 194 «Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районында жәмәгать тыңлауларын (жәмәгать фикер алышуларын) оештыру һәм үткәрү тәртібе хакындагы Нигезләмә турында» карары, Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы башкарма комитеты житәкчесенен 2009 елның 10 февралендәге № 18 «Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының Алексеевск шәһәр тибындагы поселогында һәм авыл жирлекләрендә жирдән файдалану һәм төзелеш Кагыйдәләре проектын эзерләү турында» карары нигезендә эшлэнгән.

Кагыйдәләрен эзерләгәндә шулай ук Алексеевск муниципаль районы һәм «Лебяжье авыл жирлеген» муниципаль берәмлеге норматив хокукый актларының, муниципаль берәмлекнен социаль-иқтисадый һәм шәһәр төзелеш үсешенен төп юнәлешләрен билгеләүче башка документларның нигезләмәләре исәпкә алына.

Әлеге Кагыйдәләр территорияль зоналарны, шәһәр төзелеш регламентларын, әлеге Кагыйдәләрен куллану тәртібен һәм аларга жирле үзидарә органнарының гамәлдәге законнар, муниципаль хокукый актлары нигезендә үзгәрешләр кертү тәртібен билгели, Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы «Лебяжье авыл жирлеген» муниципаль берәмлеге территориясен муниципаль берәмлек территориясен тотрыклы үстерү, әйләнә-тирә мохитне саклау, физик һәм юридик затларның, шул исәптән жир кишәрлекләренен һәм капитал төзелеш объектларының хокук ияләренен хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен тәмин итү, шулай ук инвестицияләр жәлеп итү өчен шартлар тудыру максатында Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы территориясен рациональ файдалану шартларын тудыра, шул исәптән жир кишәрлекләреннен һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның рөхсәт ителгән иң нәтижелә төрләрен сайлау мөмкинлегенә биру юлы белән.

ӨЛЕШ I. ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЕШ КАГЫЙДӘЛӘРЕН КУЛЛАНУ ТӘРТИБЕ, ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЕШ КАГЫЙДӘЛӘРЕНӘ ҮЗГӘРЕШЛӘР КЕРТҮ ТӘРТИБЕ

БҮЛЕК I. Гомуми нигезләмәләр

Статья 1. Жирдән файдалану һәм төзелеш Кагыйдәләрен керту нигезләре, билгеләнеше һәм составы

1. Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының «Лебяжье авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенң жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре Алексеевск муниципаль районы жирле үзидарә органының норматив хокукый акты статусына ия. Әлеге Кагыйдәләр Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, Россия Федерациясе Жир кодексы нигезендә «Лебяжье авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә (алга таба – муниципаль берәмлек, жирлек) жирдән файдалануны һәм төзелешне жайга салу системасын кертә.

Әлеге кагыйдәләр максатларда эшләнгән:

1) муниципаль берәмлек территориясен, әйләнә-тирә мохитне һәм мәдәни мирас объектларын тотрыклы үстерү өчен шартлар тудыру;

2) муниципаль берәмлек территориясен планлаштыру өчен шартлар тудыру;

3) физик һәм юридик затларның, шул исәптән жир кишәрлекләренң һәм капитал төзелеш объектларының хокук ияләренң хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен тәэмин итү;

4) инвестицияләрне жәлеп итү өчен шартлар тудыру, шул исәптән жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның иң нәтижәле төрләрен сайлап алу мөмкинлеге бирү юлы белән дә.

3.Әлеге кагыйдәләр белән бергә кулланыла:

техник регламентлар белән (алар билгеләнгән тәртиптә үз көченә кергәнче-«Техник жайга салу турында» 27.12.2002 елдагы 184-ФЗ номерлы Федераль законга һәм Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексына каршы килми торган өлешендә норматив техник документлар);

Россия Федерациясе законнары һәм Татарстан Республикасы законнары белән;

шәһәр төзелеше проектлары нормативлары белән;

жирдән файдалануны һәм төзелешне жайга салу мәсьәләләре буенча «Алексеевск шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге һәм Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы норматив хокукый актлары нигезендә.

4.Әлеге кагыйдәләр составына түбәндәге документлар керә:

Текст өлеше:

- Кереш

- Том 1. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр керту тәртибе;

- Том 2. Шәһәр төзелешен зоналаштыру карталары. Шәһәр төзелеше регламентлары.

График өлеш:

- Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар;

- Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территорияне махсус куллану зоналары.

Кушымта:

Территориаль зоналар чикләре турында мәгълүмат.

5.Әлеге кагыйдәләр « Лебяжье авыл жирлеге » муниципаль берәмлеге территориясендә дәүләт хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары, физик һәм юридик затлар, шәһәр

төзелешә эшчәнлеген гамәлгә ашыручы, көйләүче һәм контрольдә тотучы вазыйфай затлар тарафыннан үтәлергә тиеш.

Статья 2. Жирдән файдалану һәм төзелеш турында мәгълүматның ачыклығы һәм һәркем алырлык булуы

1. Әлеге кагыйдәләр, составына керүче барлык картографик һәм башка документларны да кертеп, барлык физик һәм юридик затлар, шулай ук вазыйфай затлар, дәүләт хакимияте органнары һәм жирле үзидарә органнары өчен ачык.

2. Алексеевск муниципаль районының «Лебяжье авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге органнары әлеге Кагыйдәләр белән танышу мөмкинлеген тәмин итә:

- әлеге Кагыйдәләргә жирле үзидарә органнарының норматив хокукый актларын рәсми рәвештә бастырып чыгару (халыкка житкерү) һәм «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә муниципаль берәмлек сайтында» урнаштыру өчен билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгару (халыкка житкерү);

- территорияль планлаштыруның Федераль дәүләт мәгълүмат системасында Кагыйдәләргә урнаштыру;

- муниципаль берәмлек территориясендә жирдән файдалануны һәм төзелешне жайга салу мәсьәләләрендә катнашучы органнарда һәм оешмаларда әлеге Кагыйдәләр белән тулы комплектта танышу мөмкинлегенә тудыру;

- физик һәм юридик затларга әлеге Кагыйдәләрдән өзөмтәләр, шулай ук картографик материалларның кирәкле күчәрмәләрен һәм жирдән файдалану һәм төзелеш шартларын характерлаучы аларның фрагментларын аерым жир кишәрлекләренә һәм планировка структурасы элементларына карата бирү. Әлеге материаллар югарыда күрсәтелгән затларга язма гарызнамә буенча бирелә. Күрсәтелгән хезмәтләргә бәясә Россия Федерациясә Хөкүмәтә билгеләнгән тәртиптә билгеләнә.

Статья 3. Жирдән файдалану һәм төзелеш Кагыйдәләренә үз көченә керүе

Әлеге кагыйдәләр жирле үзидарә органнарының норматив хокукый актларын рәсми бастырып чыгару (халыкка житкерү) өчен билгеләнгән тәртиптә рәсми бастырып чыгарылганнан (халыкка житкерелгәннән) үз көченә керә.

Кагыйдәләр зур юридик көчкә ия булган хокукый актларга каршы килми торган өлештә гамәлдә.

Статья 4. Жирдән файдалану һәм төзелеш Кагыйдәләргә бозган өчен жаваплылык

Әлеге кагыйдәләргә бозган өчен физик һәм юридик затлар, шулай ук вазыйфай затлар Россия Федерациясә законнары, Татарстан Республикасы законнары нигезендә жаваплылыкка тартыла.

БҮЛЕК II. Жирле үзидарә органнары тарафыннан жирдән файдалануны һәм төзелеш алып баруны жайга салу турында нигезләмәләр

Статья 5. Жирле үзидарә органнары вәкаләтләре

1. Жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендә жирле үзидарә органнары вәкаләтләре «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 06.10.2003 елдагы 131-ФЗ номерлы федераль закон, Россия Федерациясә Шәһәр төзелеш кодексы, «Лебяжье авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге Уставы, Алексеевск муниципаль районы Уставы нигезендә билгеләнә.

2. «Лебяжье авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенең жирле үзидарә вәкиллеке органы (алга таба – Жирлек Советы) вәкаләтләренә керә:

- жирдән файдалану һәм төзелеш Кагыйдәләрен раслау, шул исәптән жирдән файдалану һәм төзелеш Кагыйдәләренә үзгәрешләр (өстәмәләр);

- жирлекнең шәһәр төзелеше проектлауның жирле нормативларын раслау.

3. «Лебяжье авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенең жирле үзидарә башкарма органының (алга таба – жирлек Башкарма комитетының) жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендәге вәкаләтләренә керә:

- территорияләрне планлаштыру буенча документларны (Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында, башка федераль законнарда каралган очрактардан тыш) эзерләүне һәм раслауны тәмин итү;

- жирлекнең шәһәр төзелеше проектлауның жирле нормативларын эзерләүне тәмин итү.

4. Алексеевск муниципаль районы жирле үзидарә вәкиллеке органының (алга таба – муниципаль район Советы) жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендәге вәкаләтләренә керә:

- муниципаль районның шәһәр төзелеше проектлауның жирле нормативларын раслау.

5. Алексеевск муниципаль районы жирле үзидарә башкарма органының (алга таба – муниципаль район Башкарма комитетының) жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендәге вәкаләтләренә керә:

- районның территориаль планлаштыру документлары проектларын, жирдән файдалану һәм район төзелеше кагыйдәләрен, районның шәһәр төзелеше проектлауның жирле нормативларын эзерли һәм район Советына раслауга кертә һәм аларны тормышка ашыруны тәмин итә;

- район территориясендә гамәлгә ашырыла торган шәһәр төзелеше эшчәнлеген тәмин итүнең мәгълүмати системаларын алып бара;

- муниципаль район милкендәге жирләрдән рациональ файдалануны һәм саклауны планлаштыра һәм оештыра

- законнарда билгеләнгән тәртиптә район территориясендәге жир кишәрлекләрен бирә һәм ала;

-Россия Федерациясенең су законнарында билгеләнгән чикләрдә, су объектлары милекчесе вәкаләтләрен гамәлгә ашыра, шәхси һәм көнкүреш ихтыяжлары өчен гомуми файдаланудагы су объектларыннан файдалану кагыйдәләрен билгели, шул исәптән гражданның гомуми файдаланудагы су объектларына һәм аларның яр буйларына ирекле үтемләгән тәмин итә;

- муниципаль урман контролен тормышка ашыра

-авыл жирлекләре ихтыяжлары өчен ясалма жир участкалары булдыру өчен кирәкле эшләрнең үтәлешен тәмин итә, федераль закон нигезендә ясалма жир участогы булдыру турында килешү төзү хокукына ачык аукцион үткәрә;

- «Кадастр эшчәнлеге турында» 2007 елның 24 июлендәге 221-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә комплекслы кадастр эшләрен башкаруны һәм территория планы картасын раслауны оештыра;

- «Кадастр эшчәнлеге турында» 2007 елның 24 июлендәге 221-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә жирлек территориясендә Комплекслы кадастр эшләрен башкаруны оештыра;

- район территориясен планлаштыру документларын, территорияне авыл жирлекләре территориясенә карата планлаштыру документларын раслый, төзелешкә (Россия Федерациясе шәһәр төзелеше кодексында, башка федераль законнарда каралган очрактардан тыш), авыл жирлекләре территориясендә урнашкан капитал төзелеш объектларын төзегәндә, реконструкцияләгәндә объектларны файдалануга тапшыруга рөхсәтләр бирә, муниципаль ихтыяжлар өчен авыл жирлекләре чикләрендә жирләрне резервлый һәм жир кишәрлекләрен ала, авыл жирлекләре чикләрендә муниципаль жир контролен гамәлгә ашыра, Россия Федерациясе шәһәр төзелеше кодексында каралган очрактарда, биналарны, корылмаларны тикшереп чыгуны һәм мондый тикшерү барышында ачыкланган бозуларны бетерү турында

рекомендациялар бирүне, индивидуаль торак төзелеше яки бакча йорты объектын планлаштырылган төзелеше параметрлары һәм индивидуаль торак объектын урнаштыруның рөхсәт ителүе турында хәбәрнамәдә күрсәтелгән хәбәрнамәләргә туры килү-килмәү турында хәбәрнамә жибәрүне гамәлгә ашыра, төзелеш яки бакча йорты жир участкасында, индивидуаль торак төзелеше яки бакча йорты объекты төзелешендә планлаштырылган параметрларның билгеләнгән параметрларга туры килмәве һәм (яки) индивидуаль торак төзелеше объектын яисә бакча йортын жир кишәрлегендә урнаштырырга ярамаганлыгы турында хәбәрнамәдә күрсәтелгән хәбәрнамәләргә туры килмәү турында хәбәрнамәләр, индивидуаль торак төзелеше яки бакча йортының төзелгән яисә реконструкцияләнгән объектларын тиешле торак территорияләрдә урнашкан жир кишәрлекләрендә индивидуаль торак төзелеше объектларын яисә бакча йортларын төзегәндә яисә реконструкцияләгәндә шәһәр төзелеше эшчәнлеге турындагы законнар таләпләренә туры килү яки туры килмәү турында хәбәрнамәләр, Россия Федерациясенә гражданлык законнары нигезендә, авылара территориядә урнашкан үзбелдекле корылманы сүтү турында карар кабул итү, үзбелдекле корылманы сүтү турында карар, билгеләнгән таләпләргә туры китерү, максатчан билгеләнештә файдаланылмый торган яки Россия Федерациясе законнарын бозып кулланыла торган һәм авылара территориядә урнашкан жир кишәрлеген алу турындагы карар, авыллар арасындагы территориядә урнашкан үзбелдеклекне сүтүне гамәлгә ашыру яки аны Россия Федерациясе шәһәр төзелеше кодексында каралган очракларда билгеләнгән таләпләргә туры китерү.

(Татарстан Республикасы «Алексеевск муниципаль районы» муниципаль берәмлеге Уставының 53 статьясы)

Статья 6. Жирдән файдалану һәм төзелеш Кагыйдәләре проектын эзерләү буенча комиссия

1. Жирдән файдалану һәм төзелеш Кагыйдәләре проектын эзерләү буенча комиссия (алга таба-Комиссия) Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы «Лебяжье авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Башкарма комитеты житәкчесе карары нигезендә кагыйдәләр проектын эзерләү, кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү, кагыйдәләрне тормышка ашыру максатыннан төзелә.

(«Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 28.07.2004 ел, №45-ТРЗ Татарстан Республикасы Законының 15 статьясы)

2. Шәһәр жирлеге башкарма комитеты житәкчесе каршындагы жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен эзерләү, гавами тыңлаулар оештыру, жир кишәрлегеннән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәтләр бирү, рөхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан читкә тайпылуга рөхсәт бирү, планлаштыру һәм ызанлау проектлары, шәһәр жирлеген территорияль планлаштыру документлары буенча мәсьәләләрне карау буенча комиссия даими эшләрүче консультатив орган булып тора.

(Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының «Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре проектын эзерләү турында» 2009 елның 10 февралендәге 18 номерлы башкарма комитеты житәкчесе карары)

3. Гавами тыңлауларның инициаторлары булып авыл жирлеге халкы, авыл жирлеге Советы, авыл жирлеге башлыгы тора.

2.1. Авыл жирлегендә ачык тыңлаулар үткөрүнең инициаторлары халык исеменнән булырга мөмкин:

- авыл жирлегендә яшәүчеләрдән торган, әлеге авыл жирлегенә жирле үзидарә органнарына сайлауларда актив сайлау хокукына ия булган гавами тыңлаулар үткөрү буенча инициатив төркем,

- ижтимагый берләшмәләр;

- авыл жирлеге территориясендә эшләрүче партияләренә жирле һәм төбәк бүлекләре, һөнәри һәм ижат берлекләре;

- территориаль ижтимагый үзидарә органнары.

2.2. Гавами тыңлаулар үткәру буенча инициатив төркем авыл жирлегенә вәкилләккә органнарына мөрәжәгать эзерли һәм тиешле территориядә даими яки күбесенчә яшәүче, әлегә авыл жирлегенә жирле үзидарә органнарына сайлауларда актив сайлау хокукы булган халыкны үз инициативасын хуплап имзалар жыя.

(Алексеевск муниципаль районы Лебяжье авыл жирлеге Советының 07.12.2006 ел № 24 «Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Лебяжье авыл жирлегендә жәмәгать тыңлауларын оештыру һәм уздыру тәртибе турындагы Нигезләмәсе турында» карары)

3. Гавами тыңлаулар үткәру инициаторларның яисә авыл жирлеге Советы депутатлары төркеменә мөрәжәгәте нигезендә халык алдында тыңлаулар үткәру турында карар авыл жирлеге Советы тарафыннан кабул ителә.

(Алексеевск муниципаль районы Лебяжье авыл жирлеге Советының 07.12.2006 ел № 24 «Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Лебяжье авыл жирлегендә жәмәгать тыңлауларын оештыру һәм уздыру тәртибе турындагы Нигезләмәсе турында» карары)

4. Гавами тыңлаулар үткәру инициаторы Лебяжье авыл жирлеге башлыгы булган очракта: гавами тыңлаулар үткәру турында карар Лебяжье авыл жирлеге башлыгы тарафыннан кабул ителә.

4.1. Гавами тыңлауларга эзерлек барышында Лебяжье авыл жирлеге Советы аппараты:

- Муниципаль берәмлек халкына тыңлауларга чыгарылучы мәсьәлә, тәртип, урын, тыңлауларны үткәру датасы һәм вакыты турында хәбәр итә.

- Авыл жирлегендә яшәүчеләрне халык алдында тыңлауларга иркен керү мөмкинлеген тәэмин итә.

- Кызыксынган органнардан һәм оешмалардан язмача тыңлауга чыгарыла торган мәсьәлә буенча кирәкле мәгълүмат, материаллар һәм документларны соратып ала.

- Кирәк булганда консультация һәм эксперт эшләрен башкару өчен экспертларны һәм белгечләренә жәлеп итә.

- Муниципаль районда яшәүчеләрдән сорау яки проект буенча булган тәкъдимнәренә һәм искәртмәләренә кабул итә.

- Лебяжье авыл жирлегендә яшәүчеләрнең, кызыксынган органнарның һәм оешмаларның барлык тәкъдимнәрен анализлый һәм гомумиләштерә һәм тыңлауларга чыгара.

- Тыңлауларда катнашучыларны, массакүләм мәгълүмат чаралары вәкилләрен чакыруны һәм теркәүне, беркетмәне алып баруны һәм йомгаклау документларын рәсмиләштерүне тәэмин итә.

- Гавами тыңлауларда карау өчен тәкъдим ителгән карарлар проектларын эзерли.

- Тыңлауларның инициаторы, массакүләм мәгълүмат чаралары вәкилләре белән хезмәттәшлек итә.

(Алексеевск муниципаль районы Лебяжье авыл жирлеге Советының 07.12.2006 ел № 24 «Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Лебяжье авыл жирлегендә жәмәгать тыңлауларын оештыру һәм уздыру тәртибе турындагы Нигезләмәсе турында» карары)

5. Комиссия үз эшчәнлеген әлегә кагыйдәләр, Комиссия турындагы Нигезләмә, Жирле үзидарә органнарының башка норматив хокукый актлары нигезендә алып бара.

6. Комиссия вәкаләтләренә керә:

- әлегә кагыйдәләренә эзерләүне оештыру кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү проектын эзерләү турында хәбәрне игълан итү;

- кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү мәсьәләләре буенча гражданнар һәм юридик затлар тәкъдимнәрен карау;

- кагыйдәләр проекты буенча ижтимагый фикер алышуларны яки ачык тыңлауларны оештыру һәм үткәру, жир кишәрлеген яки капитал төзелеш объектны шартлы рәвештә файдалануга рөхсәт бирү турындагы мәсьәләләр, рөхсәт ителгән төзелеш параметрларынан,

капиталь төзелеш объектларын үзгәртеп корудан тайпылуга рөхсәт бирү турындагы мәсьәләләр;

- проектны эшләүчегә Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү өчен чыганак мәгълүмат жыю;

- Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы нигезендә, Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы «Лебяжье авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Башкарма комитетына жәмәгать фикер алышулары яки халык алдында тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмәләр эзерләү, тәкъдимнәр эзерләү һәм аларны Алексеевск муниципаль районы Башкарма комитетына жиберү;

- гавами тыңлаулар үткәру турында бәяләмәне игълан итү;

- ана комиссия турындагы Нигезләмә белән йөкләнгән башка вәкаләтләр.

(«Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 28.07.2004 ел, №45-ТРЗ Татарстан Республикасы Законының 15 статьясы) («Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының Алексеевск шәһәр тибындагы поселогы һәм авыл жирлекләрендә жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектын эзерләү турында» Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенәң 2009 елның 10 февралендәге 18 номерлы карары)

7. Комиссия карарлары беркетмә имзаланганнан соң үз көченә керә һәм жирле үзидарә органнары тарафыннан тиешле гамәлләрне башкару өчен тәкъдим булып тора.

8. Комиссия эше турында мәгълүмат барлык кызыксынучылар өчен дә ачык.

Статья 7. Элек барлыкка килгән хокукларга кагылышлы гомуми нигезләмәләр

1. Бу кагыйдәләрне раслаганчы кабул ителгән Алексеевск муниципаль районы «Лебяжье авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге жирле үзидарә органнарының жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча норматив хокукый актлары әлеге Кагыйдәләргә каршы килми торган өлештә кулланыла. («Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 28.07.2004 ел, №45-ТРЗ Татарстан Республикасы Законының 15 статьясы)

2. Жир кишәрлеге яки капитал төзелеш объекты бу Кагыйдәләргә туры килми әгәр: аларны куллану рөхсәт ителгән төрләр исемлегенә кермәсә; тиешле территориаль зона өчен билгеләнгән;

аларның үлчәмнәре һәм параметрлары тиешле территориаль зонаның шәһәр төзелеше регламенты белән билгеләнгән иң чик күрсәткечләргә туры килми.

3. Жир кишәрлекләре яки капитал төзелеш объектлары, рөхсәт ителгән куллану төрләре, шәһәр төзелеше регламентына туры килми торган иң чик (минималь һәм (яки) максималь) зурлыклар һәм чик параметрлары, мондый жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын куллану кеше тормышы яки сәламәтлеге өчен, әйләнә-тирә мохит өчен, мәдәни мирас объектлары өчен куркыныч булган очрактан тыш, аларны шәһәр төзелеше регламентына туры китерү срогын билгеләмичә файдаланырга мөмкин.

4. Әгәр жир кишәрлекләрен яки капитал төзелеш объектларын файдалану, рөхсәт ителгән куллану төрләре, шәһәр төзелеше регламентына туры килми торган чик (минималь һәм (яки) максималь) зурлыклар һәм чик параметрлар кеше тормышы яки сәламәтлеге өчен, әйләнә-тирә мохит өчен, мәдәни мирас объектлары өчен куркыныч булса, федераль законнар нигезендә мондый жир кишәрлекләрен һәм объектларны куллануны тыю каралырга мөмкин.

5. Россия Федерациясе шәһәр төзелеше кодексының 36 статьясындагы 8 өлешендә күрсәтелгән капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү мондый объектларны шәһәр төзелеше регламентына туры китереп яисә аларны рөхсәт ителгән төзелеш, реконструкцияләүнең чик параметрларына туры килмәү юлы белән генә гамәлгә ашырыла ала. Әлеге жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләрен үзгәртү аларны жир кишәрлекләреннән һәм шәһәр төзелеше регламенты белән билгеләнгән капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләренә яраштыру юлы белән башкарылырга мөмкин.

Статья 8. Территориаль зоналар

1. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдэләрен эзерләгәндә территориаль зоналар чикләрен билгеләгәндә исәпкә алына:

1) жир кишәрлекләренең төрле төрләре булган һәм планлаштырылган кулланылышының бер территориаль зонасы чикләрендә берләштерү мөмкинлекләре;

2) жирлекнең генераль планы белән билгеләнгән функциональ зоналар һәм аларның планлаштырылган үсеш параметрлары (Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 18 статьясындагы 6 өлешендә билгеләнгән очрактан тыш), шәһәр округының генераль планы, муниципаль районның территориаль планлаштыру схемасы белән;

3) Россия Федерациясенең шәһәр төзелеше кодексы белән билгеләнгән территориаль зоналар;

4) территорияне һәм булган жирдән файдалануны планлаштыру;

5) төрле категориядәге жир чикләрен үзгәртү планлаштырылса;

6) чиктәш жир кишәрлекләрендә урнашкан капитал төзелеш объектларына зыян китерү мөмкинлеген булдырмау;

7) федераль әһәмияттәге тарихи-мәдәни таяныч планы яки региональ әһәмияттәге тарихи торак пунктның тарихи-мәдәни терәк планы.

2. Территориаль зоналар чикләре билгеләнергә мөмкин:

- каршы юнәлешләрдәге транспорт агымнарын аеручы магистральләр, урамнар, юллар линияләре;

- кызыл сызыкларда;

- жир кишәрлекләре чикләрендә;

- муниципаль берәмлекләр чикләрендәге торак пунктлар чикләрендә;

- муниципаль берәмлекләр чикләрендә, шул исәптән федераль әһәмияттәге Мәскәү, Санкт - Петербург һәм Севастополь шәһәрләренең шәһәр эчендәге территорияләре чикләрендә;

- табигый объектларның табигый чикләре;

- башка чикләрдә.

3. Территорияләрдән файдалануның аерым шартлары булган зоналар чикләре, Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә торган мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләре территориаль зоналар чикләренә туры килмәскә мөмкин.

4. Территориаль зоналар чикләре һәр жир кишәрлегенең бер территориаль зонага туры килү таләбенә җавап бирергә тиеш, жир законнары нигезендә чикләре территориаль зоналар чикләрен узарга мөмкин булган жир кишәрлегеннән кала.

5. Һәр территориаль зона өчен әлеге Кагыйдәләр белән шәһәр төзелеше регламенты билгеләнә.

Статья 9. Шәһәр төзелеше регламентлары һәм аларны куллану

1. Шәһәр төзелеше регламенты белән жир кишәрлекләренең хокукый режимы билгеләнә, шулай ук жир кишәрлекләре өстендә һәм өслегендә, аларны төзү һәм аннан соң капитал төзелеш объектларын эксплуатацияләү процессында кулланыла.

2. Шәһәр төзелеше регламентлары исәпкә алып билгеләнә:

- территориаль зона чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны;

- жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын гамәлдәге һәм планлаштырылган файдалануның төрле территориаль зонасы чикләрендә берләштерү мөмкинлекләре;

- муниципаль берәмлекләренең территориаль планлаштыру документларында билгеләнгән функциональ зоналар һәм аларның планлаштырылган үсешенә характеристикалары;

- территориаль зоналар төрлөрө;
- мэдәни мирас объектларын, аеруча саклаулы табигый территорияләрне, башка табигый объектларны саклау таләпләре.

3. Шәһәр төзелеше Регламентының гамәлдә булуы шәһәр төзелеше зоналары картасында билгеләнгән территориаль зона чикләрендә урнашкан барлык жир кишәрлекләренә һәм капитал төзелеш объектларына тигез дәрәжәдә кагыла.

Шәһәр төзелеше регламентында тиешле территориаль зона чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләренә һәм капитал төзелеш объектларына карата күрсәтелә:

- жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрлөрө;

- жир кишәрлекләренең чик (минималь һәм (яки) максималь) күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чик параметрлары;

- Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә торган жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын куллануны чикләү;

- территориянең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәдә коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән тәмин ителешнең исәпләү күрсәткечләре һәм шәһәр төзелеше регламенты билгеләнә торган территориаль зона чикләрендә территориянең комплекслы үсешен гамәлгә ашыру каралган очракта, халык өчен күрсәтелгән объектларның максималь ихтимал булган дәрәжәсе исәп-хисап күрсәткечләре.

4. Шәһәр төзелеше Регламентының гамәлдә булуы жир кишәрлекләренә кагылмый:

- Россия Федерациясе халыкларының мэдәни мирас объектлары (тарихи һәм мэдәни һәйкәлләр) бердәм дәүләт реестрына кертелгән һәйкәлләр һәм ансамбльләр территорияләре чикләрендә, шулай ук мэдәни мирас объектлары булып ачылган һәйкәлләр яки ансамбльләр территорияләре чикләрендә һәм мэдәни мирас объектларын саклау, реставрацияләү, консервацияләү, торгызу, ремонтлау һәм жайга салу турында карарлар;

- гомуми файдаланудагы территорияләр чикләрендә;

- линияле объектларны урнаштыру өчен һәм (яки) линияле объектлар белән биләнгән урыннар;

- файдалы казылмалар чыгару өчен бирелгән.

5. Тарихи жирлекләр территорияләренә, истәлекле урыннарга, дөвалау-савыктыру жирләренә һәм курортларга, территорияләрдән файдалануның аерым шартлары булган зоналарга карата шәһәр төзелеше регламентлары Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә.

6. Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми

- урман фонды жирләренә;

- жир өсте сулары белән капланган жирләргә;

- запас жирләргә;

- аеруча саклаулы табигый территорияләр жирләренә (дөвалау-савыктыру жирләреннән һәм курортлардан тыш);

- авыл хужалыгы жирләре составындагы жирләргә;

- махсус икътисади зоналар һәм алгарышлы социаль-икътисади үсеш территорияләре чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләренә.

6.1. Урман фонды жирләреннән торак пунктлар чикләренә кертелгән жир кишәрлекләренә карата шәһәр төзелеше регламентларын билгеләгәнче (2016 елның 1 гыйнварына кадәр гражданнарга яки юридик затларга яисә 2016 елның 1 гыйнварына кадәр барлыкка килгән күчемсез мөлкәт объектлары урнашкан урман кишәрлекләреннән тыш һәм аларны торак пункт чикләренә керткәнче рөхсәт ителгән йә аларны билгеләү урманнардан файдалану белән бәйлә булмаган), шундый регламентлар жир участкалары чикләүләренә исәпкә алып кулланыла, урман законнары нигезендә шәһәр урманнарын кулланганда урнаштырылган.

7. Шәһәр төзелеше регламентлары гамәлдә булган яисә шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән жир кишәрлекләреннән файдалану федераль законнар нигезендә башкарма

хакимиятнең вәкаләтле федераль органнары, Россия Федерациясе субъектлары башкарма хакимиятенең вәкаләтле органнары яисә жирле үзидарәнең вәкаләтле органнары тарафыннан билгеләнә. Махсус икътисади зоналар чикләрендә жир кишәрлекләрен куллану махсус икътисадый зоналар белән идарә итү органнары тарафыннан билгеләнә. Урман фонды жирләре, аеруча саклаулы табигый территорияләр чикләрендә урнашкан жирләрдән яки жир кишәрлекләреннән файдалану (аеруча саклаулы табигый территорияләр составына кертелгән торак пунктлар территорияләреннән тыш) урман хужалыгы регламенты, урман законнары, аеруча саклаулы табигать территорияләре турындагы законнар нигезендә махсус сакланыла торган табигать территориясе турындагы нигезләмә белән билгеләнә.

8. Жир кишәрлекләре яки капитал төзелеш объектлары, рөхсәт ителгән куллану төрләре, шәһәр төзелеше регламентына туры килми торган иң чик (минималь һәм (яки) максималь) зурлыктар һәм чик параметрлары, мондый жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын куллану кеше тормышы яки сәламәтлеге өчен, әйләнә-тирә мохит өчен, мәдәни мирас объектлары өчен куркыныч булган очрактардан тыш, аларны шәһәр төзелеше регламентына туры китерү срогын билгеләмичә файдаланырга мөмкин.

(Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 36 статьясындагы 8 өлеше)

9. Әлеге капитал төзелеш кагыйдәләренең 9 статьясындагы 8 өлешендә күрсәтелгән Реконструкция мондый объектларны шәһәр төзелеше регламентына туры китереп яисә аларны рөхсәт ителгән төзелеш, реконструкциянең чик параметрларына туры килмәүне киметү юлы белән генә башкарылырга мөмкин. Әлеге жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләрен үзгәртү аларны жир кишәрлекләреннән һәм шәһәр төзелеше регламенты белән билгеләнгән капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләренә яраштыру юлы белән башкарылырга мөмкин.

(Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 36 статьясындагы 9 өлеше)

10. Әлеге Кагыйдәләренең 9 статьясындагы 8 өлешендә күрсәтелгән жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын куллану кеше тормышы яки сәламәтлеге өчен, әйләнә-тирә мохит өчен, мәдәни мирас объектлары өчен дәвам итсә, федераль законнар нигезендә мондый жир кишәрлекләрен һәм объектларны куллануны тыю кертелергә мөмкин.

(Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 36 статьясындагы 10 өлеше)

БҮЛЕК III. Физик һәм юридик затлар тарафыннан жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләрен үзгәртү турында нигезләмәләр

Статья 10. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләрен үзгәртү тәртибе

1. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләрен үзгәртү күчемсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрындагы жир кишәрлеге яки капитал төзелеш объекты турында белешмәләргә үзгәрешләр кертү юлы белән гамәлгә ашырыла.

2. Тиешле территориаль зона өчен рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм ярдәмче төрләрен куллану шартларында рөхсәт ителгән файдалану төрләрен үзгәртү жир кишәрлекләренә һәм капитал төзелеш объектларына хокук ияләре тарафыннан түбәндәге ысуллар белән мөстәкыйль рәвештә гамәлгә ашырыла:

хокук иясе кадастр исәбе органына рөхсәт ителгән куллану төрен үзгәртү турында гариза, хокук билгеләүче документлар, шулай ук тиешле жир кишәрлеген билгеле бер территориаль зонага (кагыйдәләрдән Өземтә) кертү турында муниципаль берәмлек Башкарма комитеты биргән белешмә белән мөрәжәгать итә, әгәр тиешле территориаль зона турында мәгълүматлар бердәм дәүләт күчемсез мөлкәт реестрында булмаса;

хокук иясе жирле үзидарә органнарына мәгълүмати хезмәттәшлек тәртибендә жир участогы яки капитал төзелеш объектынның характеристикаларын үзгәртү турында

белешмэлэр жибөрү өчен рөхсэт ителгән куллану төрөн үзгөртү турында гариза белән мөрәжәгать итә.

3. Тиешле территориаль зона өчен шартлы рәвештә рөхсэт ителгән башка төргә рөхсэт ителгән файдалану төрөн үзгөртү Россия Федерациясе шәһәр төзелеше кодексы таләпләре һәм әлеге Кагыйдәләрнең 11 статьясы нигезләмәләре нигезендә жир кишәрлеген яисә капитал төзелеш объектын шартлы рәвештә файдалануга рөхсэт алу юлы белән гамәлгә ашырыла.

4. Шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган яисә шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган жирләрдә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсэт ителгән файдалануның бер төрөн үзгөртү турындагы карарлар федераль законнар нигезендә мондый файдалануның башка төрөнә карата кабул ителә.

5. Тиешле территориаль зона өчен билгеләнгән рөхсэт ителгән төрләр исемлегендә булмаган жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның бүтән төрләре әлеге территориаль зона өчен рөхсэт ителми һәм әлеге Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертелгәндә генә рөхсэт ителә ала.

6. Территорияне комплексы үстерү турында карар кабул ителгән көннән алып, аңа карата комплексы үсеш турында карар кабул ителгән территорияне планлаштыру буенча документлар расланган көнгә кадәр, мондый территория чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм (яки) капитал төзелеш объектларыннан рөхсэт ителгән файдалану төрөн үзгөртү рөхсэт ителми.

Статья 11. Жир кишәрлеген яки капитал төзелеш объектын шартлы рәвештә файдалануга рөхсэт бирү тәртибе

1. Жир кишәрлеген яки капитал төзелеш объектын шартлы рәвештә файдалану рөхсэт ителүгә рөхсэт бирү белән кызыксынган физик яки юридик зат (алга таба – шартлы рәвештә рөхсэт ителгән куллану төрөнә рөхсэт) шартлы рәвештә комиссиягә рөхсэт бирү турында гариза жибәрә. Шартлы рәвештә куллану төрөнә рөхсэт бирү турындагы гариза "Электрон имза турында" 2011 елның 6 апрелендәге 63-ФЗ номерлы Федераль закон (алга таба - электрон имза имзаланган электрон документ) таләпләре нигезендә электрон имза белән имзаланган электрон документ рәвешендә жибәрелергә мөмкин.

(Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 39 статьясындагы 1 өлеше)

2. Әлеге статья нигезләмәләрен исәпкә алып, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 5.1 статьясында билгеләнгән тәртиптә үткәрелә торган гавами тыңлауларда шартлы рәвештә файдалануга рөхсэт бирү турындагы карар проекты тикшерелергә тиеш.

(Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 39 статьясындагы 2 өлеше)

3. Жир кишәрлеген яки капитал төзелеш объектын шартлы рәвештә файдалануның рөхсэт ителгән төре әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясый алса, ижтимагый фикер алышулар яки халык алдында тыңлаулар жир кишәрлекләреннән һәм мондый тискәре йогынты куркынычы астында булган капитал төзелеш объектларының хокук ияләре катнашында үткәрелә.

(Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 39 статьясындагы 3 өлеше)

4. Ижтимагый дискуссияләрен яки жәмәгать тыңлауларын оештыручы жир кишәрлеге белән уртақ чикләре булган жир кишәрлекләренә хокук ияләренә шартлы рәвештә файдалану рөхсэт ителү турында карар проекты буенча ижтимагый фикер алышулар яки ачык тыңлаулар үткөрү турында хәбәрләр жибәрә, аңа карата куллану жир кишәрлеге белән уртақ чикләре булган жир кишәрлекләрендә урнашкан капитал төзелеш объектлары хокукына ия булучыларга бу рөхсэт, һәм хокук ияләренә бина, капитал төзелеш объектынның бер өлеше булып, аңа карата әлеге рөхсэт сорала. Күрсәтелгән хәбәрләр шартлы куллану төрөнә рөхсэт бирү турында кызыксынган зат гаризасы кабул ителгәннән соң жиде эш көненнән дә соңга калмыйча жибәрелә.

(Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 39 статьясындагы 4 өлеше)

5. Муниципаль берәмлектә яшәүчеләргә хәбәр итү көненнән алып жәмәгать фикер алышуларын яисә халык алдында тыңлауларны үткәрү срогы жәмәгать фикер алышулары яки жәмәгать тыңлаулары нәтижәләре турында бәяләмә бастырылган көнгә кадәр муниципаль берәмлек уставы һәм (яисә) муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органының норматив хокукый акты белән билгеләнә һәм бер айдан артык була алмый.

(Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 39 статьясындагы 7 өлеше)

6. Комиссия шартлы рәвештә файдалану төренә рөхсәт бирү турында карар проекты буенча ижтимагый фикер алышулар яки ачык тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә нигезендә, кабул ителгән карарның сәбәпләрен күрсәтеп, шартлы рәвештә рөхсәт бирелгән яки мондый рөхсәт бирүдән баш тарту турында рекомендацияләр эзерли һәм аларны жирле администрация башлыгына жиберә.

(Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 39 статьясындагы 8 өлеше)

7. Әлеге кагыйдәләрнең 11 статьясындагы 6 өлешендә күрсәтелгән рекомендацияләр нигезендә, жирле администрация башлыгы мондый рекомендацияләр кертелгәннән соң өч көн эчендә шартлы рәвештә рөхсәт бирү яки мондый рөхсәт бирүдән баш тарту турында карар кабул итә. Күрсәтелгән карар муниципаль хокукый актларны, башка рәсми мәгълүматны рәсми бастырып чыгару өчен билгеләнгән тәртиптә бастырылырга тиеш һәм "Интернет"челтәрәндә муниципаль берәмлекнең рәсми сайты булган очракта муниципаль берәмлекнең рәсми сайтында урнаштырыла.

(Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 39 статьясындагы 9 өлеше)

8. Шартлы куллану төренә рөхсәт бирү турында карар проекты буенча ижтимагый дискуссияләр яки жәмәгать тыңлауларын оештыру һәм үткәрү белән бәйлә чыгымнарны мондый рөхсәт бирергә теләгән физик яки юридик зат үз өстенә ала.

(Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 39 статьясындагы 10 өлеше)

9. Жир кишәрлеген яки капитал төзелеш объектын шартлы рәвештә файдалануның рөхсәт ителгән төре, шартлы рәвештә куллану төренә рөхсәт бирү белән кызыксынучы физик яки юридик зат инициативасы буенча жәмәгать фикер алышуларын яисә жәмәгать тыңлауларын үткәргәннән соң, билгеләнгән тәртиптә, кагыйдәләр кертү өчен билгеләнгән тәртиптә шәһәр төзелеше регламентына кертелгән очракта, мондый затка шартлы рәвештә файдалану төренә рөхсәт бирү турында карар жәмәгать фикер алышуларыннан яки гавами тыңлаулардан башка кабул ителә.

(Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 39 статьясындагы 11 өлеше)

9.1. Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы «Лебяжье авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенә жирле үзидарә органына кергән көннән («Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 06.10.2003 ел, №131-ФЗ Федераль законның 14 статьясы (үзгәрешләр һәм өстәмәләр белән), 28.07.2004 ел, Татарстан Республикасы Законының 15 статьясы. №45-ТРЗ «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында») Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 55.32 статьясының 2 өлешендә күрсәтелгән Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте башкарма органынан, вазыйфай заттан, дәүләт учреждениесеннән яисә жирле үзидарә органынан үз белдеклесе төзелешен ачыклау турында хәбәрнамәләр, мондый корылма урнашкан жир кишәрлегенә карата шартлы рәвештә файдалану рөхсәт ителми, яисә мондый корылма сүткәнче яисә билгеләнгән таләпләргә туры китергәнче, әлеге хәбәрнамәне карау нәтижәләре буенча Алексеевск муниципаль районы «Лебяжье авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге жирле үзидарә органы тарафыннан («Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 06.10.2003 ел, №131-ФЗ Федераль законның 14 статьясы (үзгәрешләр һәм өстәмәләр белән), 28.07.2004 елдагы Татарстан Республикасы Законының 15 статьясы №45-ТРЗ "Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында") Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте башкарма органына, вазыйфай затка, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 55.32 статьясының 2 өлешендә күрсәтелгән һәм әлеге белдерү кергән Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының дәүләт учреждениесенә яки жирле үзидарә органына хәбәр жиберелде, бу башбаштаклык корылмасы билгеләре булу каралмый йә

законлы көченә кергән суд карары үз белдеге белән корылманы сүтү яки аны билгеләнгән таләпләргә туры китерү турындагы дөгъва таләпләрен канәгатъләндерүдән баш тарту турында.
(Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 39 статьясындагы 11.1 өлеше)

10. Физик яки юридик зат суд тәртибендә шартлы рәвештә куллану төренә рөхсәт бирү яки мондый рөхсәт бирүдән баш тарту турындагы карарны бәхәсләшәргә хокуклы.

Статья 12. Рөхсәт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектларын үзгәртеп коруның иң чик параметрларыннан тайпылуга рөхсәт бирү тәртибе

1. Жир кишәрлекләренең шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән минималь күләмнәре йә конфигурация, төзелеш өчен яраксыз инженерлык-геологик яисә башка характеристикалары булган жир кишәрлекләренең хокук ияләре рөхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан читкә тайпылуга, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рөхсәтләр алу өчен мөрәжәгать итәргә хокуклы.

1.1. Жир кишәрлекләре ияләре рөхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан читкә тайпылуга, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рөхсәтләр алырга хокуклы, әгәр мондый тайпылыш конкрет территориаль зона өчен шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән капитал төзелеш объектларын бер яисә берничә иң чик параметрны бер мәртәбә үзгәртү, реконструкцияләү максатларында ун проценттан артаган очракта.

2. Рөхсәт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан тайпылу техник регламентларның, норматив техник документларның таләпләрен үтәгәндә аерым жир участогы өчен рөхсәт ителә. Федераль яисә төбәк әһәмиятендәге тарихи жирлекләр территорияләре чикләрендә капитал төзелеш объектларын рөхсәтләр төзү, реконструкцияләүнең чик параметрларыннан, биналарның, биналарның, корылмаларның чик биеклегенә һәм капитал төзелеш объектларының архитектура карарларына карата таләпләрнең чик саныннан тайпылу рөхсәт ителми.

3. Рөхсәт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан тайпылуга рөхсәт алу белән кызыксынган зат Комиссиягә мондый рөхсәт бирү турында гариза жиберә. Рөхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан читкә тайпылуга, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рөхсәт бирү турындагы гариза электрон имза белән имзаланган электрон документ рәвешендә жиберелергә мөмкин.

4. Рөхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан читкә тайпылуга, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рөхсәт бирү турында гариза кергән көннән алып унбиш эш көне эчендә эерләнгән һәм, әлегә Кагыйдәләренең 12 статьясындагы 1 өлешендә күрсәтелгән очрактан тыш, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 5.1 статьясында билгеләнгән тәртиптә үткәрелә торган ижтимагый фикер алышуларда яисә гавами тыңлауларда каралырга тиеш. Рөхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан тайпылуга, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рөхсәт бирү турындагы карар проекты буенча ижтимагый фикер алышуларны оештыру һәм үткәрү белән бәйлә чыгымнарны мондый рөхсәт бирү белән кызыксынучы физик яисә юридик зат күтәрә.

5. Рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан тайпылуга рөхсәт бирү турында карар проекты буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә нигезендә Комиссия мондый фикер алышулар яисә тыңлаулар тәмамланган көннән алып унбиш эш көне эчендә мондый рөхсәт бирү турында яисә мондый рөхсәтне бирүдән баш тарту турында тәкъдимнәр эерли һәм кабул ителгән карарның сәбәпләрен күрсәтеп, аларны муниципаль район башкарма комитеты житәкчесенә жиберә.

6. Әлегә Кагыйдәләренең 12 статьясы 5 өлешендә күрсәтелгән тәкъдимнәр нигезендә муниципаль жирлек башкарма комитеты житәкчесе мондый тәкъдимнәр кергән көннән жиде көн эчендә рөхсәт бирү турында, рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрларыннан

тайпылуга, капитал төзелеш объектларын реконструкциялүгә яисә мондый рөхсәтне бирүдән баш тарту турында карар кабул итә.

6.1. Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы «Лебяжье авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенә жирле үзидарә органына кергән көннән («Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 06.10.2003 ел, №131-ФЗ Федераль законның 14 статьясы (үзгәрешләр һәм өстәмәләр белән), 28.07.2004 ел, Татарстан Республикасы Законының 15 статьясы. №45-ТРЗ "Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында") Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 55.32 статьясының 2 өлешендә күрсәтелгән Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте башкарма органынан, вазыйфай заттан, дәүләт учреждениесеннән яисә жирле үзидарә органынан үз белдеклесе төзелешен ачыклау турында хәбәрнамәләр, мондый корылма урнашкан жир кишәрлегенә карата шартлы рәвештә файдалану рөхсәт ителми, яисә мондый корылма сүткәнче яисә билгеләнгән таләпләргә туры китергәнче, әлеге хәбәрнамәне карау нәтижәләре буенча Алексеевск муниципаль районы «Лебяжье авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге жирле үзидарә органы тарафыннан («Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 06.10.2003 ел, №131-ФЗ Федераль законның 14 статьясы (үзгәрешләр һәм өстәмәләр белән), 28.07.2004 елдагы Татарстан Республикасы Законының 15 статьясы №45-ТРЗ "Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында") Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте башкарма органына, вазыйфай затка, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 55.32 статьясының 2 өлешендә күрсәтелгән һәм әлеге белдерү кергән Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының дәүләт учреждениесенә яки жирле үзидарә органына хәбәр жибәрелде, бу үзетелгә белән төзелгән корылмасы билгеләре булу каралмый йә законлы көченә кергән суд карары үз белдеге белән корылманы сүтү яки аны билгеләнгән таләпләргә туры китерү турындагы дөгъва таләпләрен канәгатьләндерүдән баш тарту турында.

(Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 39 статьясындагы 11.1 өлеше)

7. Физик яки юридик зат суд тәртибендә рөхсәт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектларын реконструкциялүнең иң чик параметрларыннан тайпылышка рөхсәт бирү яки мондый рөхсәт бирүдән баш тарту турындагы карарны бәхәсләргә хокукы.

8. Рөхсәт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектларын реконструкциялүнең иң чик параметрларыннан тайпылуга рөхсәт бирү рөхсәт ителми, әгәр мондый тайпылыш аэродром яны территориясендәге күчмә милек объектларын куллануның чикләренә туры килмәсә.

БҮЛЕК IV. Жирле үзидарә органнары тарафыннан территорияләргә планлаштыру буенча документлар эзерләү турында нигезләмәләр

Статья 13. Территорияне планлаштыру документларына гомуми таләпләр

1. Территорияне планлаштыру буенча документлар эзерләү территориянең комплекслы үсешен тәмин итү, шул исәптән планлаштыру структурасы элементларын бүлеп бирү, жир кишәрлекләре чикләрен билгеләү, капитал төзелеш объектларын урнаштыру зоналары чикләрен билгеләү максатларында гамәлгә ашырыла.

2. Капитал төзелеш объектларын урнаштыру максатларында территорияне планлаштыру буенча документлар эзерләү түбәндәге очракларда мәжбүри булып тора:

- федераль, региональ яисә жирле эһәмияткә ия капитал төзелеш объектларын урнаштыруга бәйле рәвештә дәүләт яки муниципаль ихтияжлар өчен жир кишәрлекләрен алу зарур;

- кызыл сызыкларны урнаштыру, үзгәртү яки юкка чыгару кирәк;

- жир законнары нигезендә жир кишәрлекләрен төзү территорияне ызанлау проекты нигезендә генә башкарылса, жир участкаларын төзү зарур;

- капитал төзелеш объектын гомуми чиге булган ике һәм аннан күбрәк муниципаль берәмлек территорияләрендә урнаштыру планлаштырыла (мондый капитал төзелеш объектын дәүләт яисә муниципаль милектә булган жирләрдә яки жир кишәрлекләрендә урнаштыру планлаштырылса һәм мондый капитал төзелеш объектын урнаштыру өчен дәүләт яисә муниципаль милектә булган жир кишәрлекләрен би­рү һәм сервитутлар билгеләү таләп ителмәсә);

- линия объектын төзү, реконструкцияләү планлаштырыла (линия объектын дәүләт һәм муниципаль милектә булган жирләрдә яки жир кишәрлекләрендә урнаштыру планлаштырыла һәм мондый линия объектын урнаштыру өчен дәүләт яисә муниципаль милектә булган жир кишәрлекләрен би­рү һәм сервитутлар билгеләү таләп ителми). Россия Федерациясә Хөкүмәте сызыклы объектны төзү, реконструкцияләү өчен территорияне планлаштыру буенча документлар эзерләү таләп ителмәгән башка очрақларны ачықларга мөмкин;

- линияле объект булмаган капитал төзелеш объектын һәм аның эшчәнлеген тәмин итү өчен кирәкле булган капитал төзелеш объектларын махсус саклана торган табигый территория чикләрендә яки урман фонды жирләре чикләрендә урнаштыру планлаштырыла;

- территорияне комплекслы үстерү планлаштырыла;

- "Күпфатирлы йортларны һәм башка күчемсез милек объектларын өлешләп төзүдә катнашу һәм Россия Федерациясенә кайбер закон актларына үзгәрешләр кертү турында" 2004 елның 30 декабрдәгә 214-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә өлешле төзелештә катнашучыларның акчаларын жәлеп итеп, индивидуаль торак төзелеш объектларын төзү планлаштырыла.

3. Территорияне планлаштыру буенча документлар эзерләү планлаштыру структурасының жирдән файдалану һәм территориаль зоналар төзү кагыйдәләре белән билгеләнгән һәм (яки) территориаль зоналар төзү планнары белән билгеләнгән бер яки берничә чиктәш элемент территориясен планлаштыру проекты, жирлекләренә, шәһәр округларының функциональ зоналарның генераль планнары, территориянең комплекслы үсешен гәмәлгә ашыру күздә тотылган территориягә карата гәмәлгә ашырыла.

4. Территорияне планлаштыру буенча документларны эзерләү һәм раслау, шулай ук жирлек территориясен планлаштыру буенча документларны эзерләү үзәнчәкләре Россия Федерациясә Шәһәр төзелеш кодексының 45, 46 статьялары, Алексеевск муниципаль районы Уставы, «Лебяжье авыл жирлегә» муниципаль берәмлегә Уставы нигезләмәләрен исәпкә алып билгеләнә.

5. Бакча яисә яшелчәчелек территориясен планлаштыру буенча документлар эзерләү үзәнчәкләре «Гражданнарның үз ихтыяжлары өчен бакчачылык һәм яшелчәчелек алып бару һәм Россия Федерациясенә аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 2017 елның 29 июлдәгә 217-ФЗ номерлы федераль закон белән билгеләнә.

Статья 14. Территорияне планлаштыру буенча документлар төрләре

1. Территорияне планлаштыру буенча документлар төрләре булып тора:

- территорияне планлаштыру проекты;

- территорияне ызанлау проекты.

2. Территорияне планлаштыру проектларын эзерләү планлаштыру структурасы элементларын бүлеп би­рү, гомуми файдалану территорияләре чикләрен, капитал төзелеш объектларын урнаштыру зоналары чикләрен билгеләү, территориянең планлаштырылган үсешенә характеристикаларын һәм чиратын билгеләү өчен гәмәлгә ашырыла.

3. Территорияне ызанлау проектын эзерләү планлаштырыла торган структураның бер яисә берничә катнаш элементы чикләрендә урнашкан территориягә карата, муниципаль районны территориаль планлаштыруның билгеләнгән схемасы һәм (яисә) чикләре белән билгеләнгән жирләрдән файдалану һәм (яисә) төзелеш кагыйдәләренә чикләре, жирлекнен,

шәһәр округының генераль планы белән территорияне комплекслы үстерүне гамәлгә ашыру күздә тотыла торган территориягә карата гамәлгә ашырыла.

4. Территорияне ызанлау проектын эзерләү өчен башкарыла:

1) барлыкка килә торган һәм үзгәртелә торган жир кишәрлекләренең чикләрен билгеләү;

2) яңа капитал төзелеш объектларын урнаштыру планлаштырылмаган төзелеш территорияләре өчен, шулай ук территорияләр чикләрендә урнашкан жир кишәрлеген төзүгә, үзгәртүгә һәм (яисә) үзгәртүгә бәйлә рәвештә кызыл линияләр урнаштыру, үзгәртү, туктату өчен, территорияне комплекслы үстерүне гамәлгә ашыру күздә тотылмаган төзелеш территорияләре өчен кызыл линияләр билгеләү, үзгәртү, гамәлдән чыгару, мондый билгеләүнең гомуми файдалану территориясә чикләрен үзгәртүгә китерерлек шартлар булганда.

5. Территорияне ызанлау проекты расланьрга тиешле төп өлештән һәм бу проектны нигезләү материалларыннан тора.

6. Территорияне ызанлау проектларын эзерләү, территорияне планлаштыру буенча документларны эзерләү өчен Россия Федерациясә Шәһәр төзелешә кодексы нигезендә кирәк булган очракларда, инженерлык эзләнүләре материалларын һәм нәтижәләрен исәпкә алып гамәлгә ашырыла. Территорияне ызанлау проектын эзерләү максатларында әлегә территорияне планлаштыру проектын эзерләү өчен алынган инженер эзләнүләре материалларын һәм нәтижәләрен аларны үтәү көненнән алып биш ел дәвамында файдалану рөхсәт ителә.

7. Территорияне ызанлау проектын эзерләгәндә, төзелә торган һәм (яисә) үзгәртелә торган жир кишәрлекләренең чикләрен билгеләү шәһәр төзелешә регламентлары һәм конкрет эшчәнлек төрләре өчен жир кишәрлекләрен бүлеп бирү нормалары, федераль законнар һәм Россия Федерациясә субъектлары законнары, техник регламентлар, кагыйдәләр жыелмасы белән билгеләнгән башка таләпләр нигезендә гамәлгә ашырыла.

8. Территорияне ызанлау проектын эшләү чикләрендә жир кишәрлеген яки жир кишәрлекләрен кадастр планында урнаштыруның расланган схемасы нигезендә барлыкка китерү күздә тотылган территориягә карата гамәлгә ашырылган очракта, аның гамәлдә булу срогы чыкмаган территориядә жир кишәрлекләре чикләренең урнашуы, территорияне межалау проектында әлегә схема белән каралган жир кишәрлекләре чикләренең урнашуына туры килергә тиеш.

9. Тарихи жирлек территориясенә карата эзерләнгән территорияне ызалау проектында Россия Федерациясә халыкларының мәдәни мирас (тарих һәм мәдәният һәйкәлләре) объектларын саклау турындагы законнарда каралган планлаштыру структурасы элементлары исәпкә алына.

10. Территорияне планлаштыру проекты белән расланган планлаштыру структурасының элементы яисә элементы чикләрендә урнашкан территорияне ызанлау проектын аерым документ рәвешендә эзерләгән очракта, ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар үткәрелми, моңа территорияне комплекслы үстерүне гамәлгә ашыру каралмаган территория чикләрендә урнашкан жир кишәрлеген төзүгә һәм (яисә) үзгәртүгә бәйлә территорияне ызанлау проектын эзерләү, үзгәртү, гамәлдән чыгару очрагы керми, мондый билгеләүләр, кызыл сызыкларны үзгәртү гомуми файдалану территориясә чикләрен үзгәртүгә китерә дигән шарт белән.

11. Территорияләрне планлаштыру буенча документларга гомуми таләпләр, эзерлекнең этәлегә, тәртибе Россия Федерациясенә шәһәр төзелешә кодексы, «Татарстан Республикасында шәһәр төзелешә эшчәнлегә турында» 25.12.2010 ел, № 98-ТРЗ Татарстан Республикасы Законы белән, башка норматив хокукый актлар белән билгеләнә.

БҮЛЕК V. Жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча ижтимагый фикер алышулар яки ачык тыңлаулар үткөрү турында нигезләмәләр

Статья 15. Жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар оештыру һәм уздыру буенча гомуми нигезләмәләр

1. Ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар кеше хокукларын, жир участоклары һәм капитал төзелеш объектлары хокукына ия кешеләрнең хокукларын һәм законлы мәнфәгатләрен үтәү максатыннан үткәрелә.

2. Ижтимагый фикер алышулар яисә ачык тыңлаулар Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Законнары, Татарстан Республикасы «Алексеевск муниципаль районы» муниципаль берәмлеге Уставы, Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының «Лебяжье авыл жирлегенә» муниципаль берәмлеге Уставы, әлеге кагыйдәләр, башка норматив хокукый актлар нигезендә үткәрелә.

3. Жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча жәмәгать фикер алышуларына яисә жәмәгать тыңлауларына чыгарыла:

- жирдән файдалану һәм төзелеш Кагыйдәләре проекты, жирдән файдалану һәм төзелеш Кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү проектлары;

- территорияне планлаштыру проектлары һәм территорияне межанлау проектлары, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексында каралган очрактардан тыш;

- жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын шартлы рәвештә файдалануга рөхсәт бирү турындагы карарлар проектлары;

- рөхсәт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектларын үзгәртеп коруның иң чик параметрларыннан тайпылуга рөхсәт бирү турындагы карарлар проектлары.

4. Ижтимагый фикер алышуларны яки жәмәгать тыңлауларын оештыру һәм үткөрү тәртибе Алексеевск муниципаль районында яшәүчеләргә (Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының Алексеевск районы Советының «Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районында гавами тыңлауларны (ижтимагый фикер алышуларны) оештыру һәм үткөрү тәртибе турында» гы 14.09.2018 № 194 карары) һәм Алексеевск муниципаль районының «Лебяжье авыл жирлегенә» муниципаль берәмлегендә яшәүчеләргә хәбәр итүне күздә тотарга тиеш. (Алексеевск муниципаль районы Лебяжье авыл жирлегенә Советының 07.12.2006 ел № 24 «Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Лебяжье авыл жирлегендә жәмәгать тыңлауларын оештыру һәм уздыру тәртибе турындагы Положениесе турында» карары)

Ижтимагый фикер алышулар яисә жәмәгать тыңлаулары башлану турында, тиешле проект белән танышу, жәмәгать фикер алышуларында яки халык алдында тыңлауларда катнашуны тәмин итүче башка чаралар, кабул ителгән карарларны нигезләүне дә керттеп, ижтимагый фикер алышу яки ачык тыңлаулар нәтижеләрен бастырып чыгару (игълан итү).

5. Ижтимагый фикер алышуларны, гавами тыңлауларны оештыру һәм уздыру тәртибе һәм башка үзенчәлекләре Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексының 5.1 статьясы нигезләмәләре белән билгеләнгән.

Статья 16. Жирдән файдалану һәм төзелеш Кагыйдәләре проекты, жирдән файдалану һәм төзелеш Кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү проектлары буенча ижтимагый фикер алышулар яки ачык тыңлаулар үткөрү үзенчәлекләре

1. Жирдән файдалану һәм төзү кагыйдәләре проекты яки аларга үзгәрешләр кертү проекты буенча ижтимагый фикер алышулар яисә ачык тыңлаулар муниципаль берәмлек башлыгы карары нигезендә кагыйдәләр проекты эзәрләү комиссиясе тарафыннан үткәрелә.

2. Кагыйдәләр проекты буенча жәмәгать дискуссияләренә яки жәмәгать тыңлауларының озынлыгы мондый проект бастырылганнан ким дигәндә бер һәм өч айдан да артмый.

3. Регламентка конкрет территориаль зона өчен билгелэнгән шәһәр төзелеше регламентына үзгәрешләр кертү өлешендә үзгәрешләр кертелгән очракта, шулай ук территорияне комплекслы үстерү турында карар кабул ителүгә бәйле рәвештә жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдэләренә үзгәрешләр эзерлэнгән очракта, ижтимагый фикер алышулар яисә кагыйдэләргә үзгәрешләр кертү буенча халык алдында тыңлаулар территориаль зона чикләрендә үткәрелә, аның өчен шундый шәһәр төзелеше регламенты билгелэнгән, комплекслы үсешкә тиешле территория чикләрендә. Бу очрактарда жәмәгать дискуссияләрен яки жәмәгать тыңлауларын үткөрү вакыты бер айдан артык була алмый.

4. Кагыйдәләр аэродром янындагы территориядә билгелэнгән күчәмсез милек объектларыннан файдалануны чикләүгә туры китерелгән очракта, шулай ук әлеге Кагыйдәләрнең 19 статьясындагы 2 өлешенә 3-6 пунктларында һәм 3.1 өлешендә күрсәтелгән ярашмаучанлыкларны бетерү, ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар үткәрелми.

Конкрет территориаль зона өчен шәһәр төзелеше регламенты белән билгелэнгән рөхсәт ителгән куллану төрләренә бер тапкыр үзгәрүе очрагында, рөхсәт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең алдан билгелэнгән чик параметрларын үзгәртмичә һәм (яки) рөхсәт ителгән бер яки берничә чик параметр үзгәргән очракта, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү конкрет территориаль зона өчен шәһәр төзелеше регламенты белән билгелэнгән, ун проценттан да артыграк ижтимагый фикер алышулар яки жәмәгать тыңлаулары уздыру, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдэләренә үзгәрешләр кертү турында проект эзерләү турында карар кабул итү турында хәбәр бастырып чыгару һәм әлеге статьяның 4 өлешендә каралган комиссия бәяләмәсе таләп ителми.

Статья 17. Жир кишәрлеген яки капитал төзелеш объектын шартлы рәвештә файдалануга рөхсәт бирү турында карар проекты буенча ижтимагый фикер алышулар яки ачык тыңлаулар

1. Жир кишәрлеген яисә капитал төзелеш объектын шартлы рәвештә файдалануга рөхсәт бирү тәртибе Россия Федерациясә шәһәр төзелеше кодексы һәм әлеге Кагыйдәләрнең 11 статьясы нигезләмәләре нигезендә билгеләнә.

2. Шартлы куллану төренә рөхсәт бирү турында карар проекты жәмәгать дискуссияләрендә яки жәмәгать тыңлауларында каралырга тиеш. Ижтимагый дискуссияләренә яки жәмәгать тыңлауларын оештыру һәм үткөрү комиссия тарафыннан башкарыла.

3. Жир кишәрлеген яки капитал төзелеш объектын шартлы рәвештә файдалануның рөхсәт ителгән төре әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясый алса, ижтимагый фикер алышулар яки халык алдында тыңлаулар жир кишәрлекләренә һәм мондый тискәре йогынты куркынычы астында булган капитал төзелеш объектларының хокук ияләре катнашында үткәрелә.

(Россия Федерациясә Шәһәр төзелеше кодексының 39 статьясындагы 3 өлешә)

4. Комиссия түбәндәге затларга шартлы рәвештә куллануга рөхсәт бирү турында карар проекты буенча ижтимагый фикер алышулар яки ачык тыңлаулар үткөрү турында хәбәрләр жибәрә:

- жир кишәрлеге белән уртак чикләре булган, әлеге рөхсәт сорала торган жир кишәрлекләренә хокук ияләренә;

- жир кишәрлеге белән уртак чикләре булган жир кишәрлекләрендә урнашкан, әлеге рөхсәт сорала торган капитал төзелеш объектларына хокук ия булучыларга;

- капитал төзелеш объектынның бер өлешә булган биналарга хокук ияләренә әлеге рөхсәт сорала.

Күрсәтелгән хәбәрләр шартлы куллану төренә рөхсәт бирү турында кызыксынган зат гаризасы кабул ителгәннән соң жиде эш көненнән дә соңга калмыйча жибәрелә.

5. Муниципаль берәмлектә яшәүчеләргә хәбәр итү көненнән алып жәмәгать фикер алышуларын яисә халык алдында тыңлауларны үткөрү срогы жәмәгать фикер алышулары яки жәмәгать тыңлаулары нәтижәләре турында бәяләмә бастырылган көнгә кадәр муниципаль

берәмлек уставы һәм (яисә) муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органының норматив хокукый актлары белән билгеләнә һәм бер айдан артык була алмый.

6. Шартлы куллану төренә рөхсәт бирү турында карар проекты буенча ижтимагый дискуссияләр яки Жәмәгать тыңлауларын оештыру һәм үткәрү белән бәйле чыгымнарны мондый рөхсәт бирергә теләгән физик яки юридик зат үз өстенә ала.

7. Жир кишәрлегеннән яисә капитал төзелеш объектыннан файдалануның шартлыча рөхсәт ителгән төре шәһәр төзелеш регламентына жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү өчен билгеләнгән тәртиптә, ижтимагый фикер алышулар уздырылганнан яисә шартлы рәвештә рөхсәт ителгән файдалану төренә рөхсәт бирү белән кызыксынучы физик яисә юридик зат инициативасы буенча гавами тыңлаулар уздырылганнан соң, мондый затка файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турындагы карар жәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар үткәрмичә кабул ителә.

Статья 18. Рөхсәт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан тайпылуга рөхсәт бирү мәсьәләсе буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар

1. Рөхсәт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектларын үзгәртеп коруның иң чик параметрларыннан тайпылуга рөхсәт бирү тәртибе Россия Федерациясе шәһәр төзелеш кодексының 40 статьясы һәм әлеге Кагыйдәләрнең 12 статьясы нигезләмәләре нигезендә билгеләнә.

2. Рөхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан читкә тайпылуга, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рөхсәт бирү турында гариза кәргән көннән алып унбиш эш көне эчендә эзерләнә һәм Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексының 5.1 статьясында билгеләнгән тәртиптә үткәрелә торган жәмәгать фикер алышуларында яисә гавами тыңлауларда Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексының 39 статьясы нигезләмәләрен исәпкә алып, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексының 40 статьясындагы 1 өлешендә күрсәтелгән очрактан тыш, каралырга тиеш. Рөхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан тайпылуга, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рөхсәт бирү турындагы карар проекты буенча ижтимагый фикер алышуларны оештыру һәм үткәрү белән бәйле чыгымнар мондый рөхсәт бирү белән кызыксынучы физик яисә юридик зат үз өстенә ала.

Ижтимагый дискуссияләрне яки жәмәгать тыңлауларын оештыру һәм үткәрү Комиссия тарафыннан башкарыла.

3. Рөхсәт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан тайпылуга рөхсәт бирү турында карар проекты буенча ижтимагый фикер алышуларны яки ачык тыңлауларны оештыру һәм үткәрү белән бәйле чыгымнарны мондый рөхсәт бирү белән кызыксынган физик яки юридик зат үз өстенә ала.

БҮЛЕК VI. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турында нигезләмәләр

Статья 19. Жирдән файдалану һәм төзелеш Кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү тәртибе

1. Жирдән файдалану һәм төзелеш Кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексының 31 - 32 статьяларында каралган тәртиптә гамәлгә ашырыла.

2. Жирдән файдалану һәм төзелеш Кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү мәсьәләсен карау өчен нигез булып тора:

1) Жирлектә жирдән файдалану һәм төзелешнең жирлекнең генераль планына, муниципаль районны территориаль планлаштыру схемасына туры килмәве, мондый генераль

планнарга яисә муниципаль районны территориаль планлаштыру схемасына үзгәрешләр кертү нәтижәсендә барлыкка килгән;

1.1) Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан вәкаләт бирелгән федераль башкарма хакимият органыннан Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән срокларда башкару өчен мәжбүри керүе, аэродром янындагы территориядә урнашкан күчәмсез милек объектларыннан файдалануның жирлекнең, шәһәр округының, авылара территориянең жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләрендә кертелгән чикләүләрен бозуларны бетерү турында күрсәтмәләр;

2) территориаль зоналар чикләрен үзгәртү, шәһәр төзелеше регламентларын үзгәртү турында тәкъдимнәр килү;

3) шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында күрсәтелгән территорияләренә, мәдәни мирас объектлары территорияләрен махсус шартлар белән файдалану зоналары чикләренең урнашуы турында белешмәләренең Бердәм дәүләт реестрында күрсәтелгән күчәмсез милекнең Бердәм дәүләт реестрында күрсәтелгән зоналар, территорияләр чикләренең урнашу тасвирламасына туры килмәве;

4) федераль, региональ һәм жирле эһәмияттәге истәлекле урыннар территорияләреннән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрендә тулысынча яисә өлешчә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның күчәмсез мөлкәт объектларыннан мондый зоналар, территорияләр чикләрендә файдалану чикләүләренә шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән чикләүләренә туры килмәве;

5) территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналарны билгеләү, үзгәртү, туктату, мәдәни мирас объекты территориясе чикләрен, федераль эһәмияттәге тарихи жирлек территориясен, региональ эһәмияттәге тарихи жирлек территориясен билгеләү, үзгәртү;

6) территорияне комплекслы үстерү турында карар кабул итү;

7) муниципаль берәмлекләр чикләрендә урнашкан Ватанны саклау вакытында һәлак булганнарның күмү урыннарын ачыклау.

3. Жирдән файдалану һәм төзелеш Кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турындагы тәкъдимнәр Комиссиягә жиберелә:

1) федераль башкарма хакимият органнары тарафыннан, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре федераль эһәмияттәге капитал төзелеш объектларының эшләвенә, урнашуына комачаулый алса;

2) жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре төбәк эһәмиятендәге капитал төзелеш объектларының эшләвенә, урнашуына комачаулый алса, Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары тарафыннан;

3) жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре жирле эһәмияттәге капитал төзелеш объектларының эшләвенә, урнашуына комачаулый алса, Алексеевск муниципаль районы жирле үзидарә органнары тарафыннан;

4) жирлектән файдалануны һәм жирлек территориясендә төзелеш алып баруны жайга салу тәртибен камилләштерергә кирәк булса, жирле үзидарә органнары тарафыннан;

4.1) «Лебяжье авыл жирлегенә» муниципаль берәмлегенә жирле үзидарә органнары тарафыннан Ватанны саклау вакытында һәлак булганнарның муниципаль берәмлекләр чикләрендә күмелгән урыннары ачыкланган очракларда;

5) физик яисә юридик затлар тарафыннан инициатив тәртиптә йә жирдән файдалану һәм төзелеш Кагыйдәләрен куллану нәтижәсендә жир кишәрлекләре һәм капитал төзелеш объектлары нәтижәле кулланылмаса, аларның хокук ияләренә зыян китерелсә, жир кишәрлекләренең һәм капитал төзелеш объектларының хакы кими, гражданның һәм аларның берләшмәләренең хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләре гамәлгә ашырылмаса;

6) Россия Федерациясе яисә устав (жыелма) капиталында Россия Федерациясе өлеше 50 проценттан артык булган территорияне комплекслы үстерү турында Россия Федерациясе Хөкүмәте кабул иткән карарны гамәлгә ашыруны тәэмин итүче вәкаләтле федераль башкарма хакимият органы яисә юридик зат, устав (склад) капиталында өлешләре 50 проценттан артыграк булган устав (склад)капиталында мондый юридик затка (алга таба - Россия

Федерациясе тарафыннан билгелэнгән юридик зат) ия;

7) Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимиятенен иң югары башкарма органы, «Лебяжье авыл жирлеген» муниципаль берәмлегенен территорияне комплекслы үстерү турында карар кабул иткән, Россия Федерациясе субъекты билгеләгән һәм Россия Федерациясе субъекты кабул иткән, «Алексеевск шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлегенен жирле администрациясе башлыгы тарафыннан Россия Федерациясе субъекты, муниципаль берәмлек тарафыннан яисә устав (жыелма) капиталында Россия Федерациясе субъекты, муниципаль берәмлек өлеше 50 проценттан артык тәшкил иткән территорияне комплекслы үстерү турында карар кабул иткән, яисә устав (жыелма) капиталында 50 проценттан артык өлеше булган юридик зат тарафыннан (алга таба - Россия Федерациясе субъектының билгелэнгән юридик заты тарафыннан билгелэнгән юридик зат) гамәлгә ашырылуын тәмин итүче юридик зат, территорияне комплекслы үстерү турында карар кабул иткән.

3.1. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре белән Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексының 31 статьясындагы 3.1 өлеше нигезендә федераль эһәмияттәге, региональ эһәмияттәге объектларны, муниципаль районның жирле эһәмияттәге объектларын (линия объектларыннан тыш) территориаль планлаштыру документларында каралган жирлек территорияләрендә урнаштыру мөмкинлеге тәмин ителмәгән очракта, башкарма хакимиятнең вәкаләтле федераль органы, Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенен вәкаләтле органы, муниципаль районның вәкаләтле жирле үзидарә органы вәкаләтле затка элге объектларны урнаштыруны тәмин итү максатларында жирдән файдалану һәм төзелеш Кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турындагы таләпне жиберәләр.

3.2. Элге кагыйдәләренен 19 статьясындагы 3.1 өлешендә каралган очракта, вәкаләтле зат элге кагыйдәләренен 19 статьясындагы 3.1 өлешендә күрсәтелгән таләпне алганнан соң утыз көн эчендә жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертүне тәмин итә.

3.3. Жирдән файдалану һәм 3 пунктта каралган очрактарда төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү максатларында - Элге Кагыйдәләренен 2 өлешенен 3-6 пункты һәм 19 статьясының 3.1 өлеше, шулай ук, рөхсәт ителгән шәһәр төзелеш Регламенты тарафыннан конкрет территориаль зона өчен билгелэнгән рөхсәт ителгән куллану төрләренен бер тапкыр үзгәрүе очрагында, рөхсәт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең алдан билгелэнгән чик параметрларын үзгәртмичә һәм (яки) рөхсәт ителгән төзелеш, шәһәр төзелеш регламенты белән билгелэнгән капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең бер яки берничә чик параметрларын конкрет территориаль зона өчен территориаль зона, ун проценттан да артыграк ижтимагый фикер алышулар яки ачык тыңлаулар үткөрү, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турында проект эзерләү турында хәбәр бастыру һәм элге кагыйдәләренен 19 статьясындагы 4 өлешендә каралган эзерлек турында карар кабул итүгә, комиссия бәяләмәләре таләп ителми.

3.4. Территорияне комплекслы үстерү турындагы карарны гамәлгә ашыру максатында жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертелгән очракта, шул исәптән Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексының 30 статьясындагы 5.2 өлеше нигезендә, мондый үзгәрешләр территорияне комплекслы үстерү максатларында планлаштыру проектына раслаганнан соң туксан көннән дә соңга калмыйча кертелергә тиеш.

3.5. Муниципаль берәмлекләр чикләрендә урнашкан Ватанны саклаганда һәлак булганнарның күмелгән урыннарын ачыклауга бәйле рәвештә жирдән файдалану һәм төзелеш Кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү мондый урыннар ачыкланган көннән алты ай эчендә гамәлгә ашырыла, шул ук вакытта ижтимагый фикер алышулар яки халык алдында тыңлаулар үткөрү таләп ителми.

4. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәреш кертү турында тәкъдимнәр кертгән көннән алып егерме биш көн эчендә комиссия бәяләмә эзерли, анда жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турында яисә мондый тәкъдимне кире кагу

сәбәпләрен күрсәтеп, кире кагу турында тәкъдимнәр кертелгән, бу бәяләмәне башкарма комитет житәкчесенә жибәрә.

4.1. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә әлеге кагыйдәләренә аэродром яны территориясендә урнаштырылган күчәмсез милек объектларыннан файдалану чикләүләренә туры китерүне күздә тоткан үзгәрешләр кертү турында проектны Комиссия карап тикшерә алмый.

5. «Лебяжье авыл жирлегенә» муниципаль берәмлегенә башлыгы, комиссия бәяләмәсендәгә тәкъдимнәренә исәпкә алып, егерме биш көн дәвамында жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәреш кертү яки әлеге Кагыйдәләргә үзгәреш кертү турындагы тәкъдимне кире кагу турында проект эзерләү турында карар кабул итә һәм мөрәжәгать итүчеләргә мондый карарның күчәрмәсен жибәрә.

5.1. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр раслау жирле үзидарәненң вәкилләклә органна тарафыннан гамәлгә ашырылган очракта, жирле үзидарәненң вәкилләклә органына жибәрелгән жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турындагы проект әлеге орган утырышында якындагы утырыштан соң булган утырыш көненнән дә соңга калмыйча каралырга тиеш.

6. «Лебяжье авыл жирлегенә» муниципаль берәмлегенә башлыгы, Россия Федерациясә Хөкүмәтә вәкаләтле башкарма хакимият органыннан әлеге кагыйдәләренң 19 статьясындагы 2 өлешенң 1.1 пунктында күрсәтелгән күрсәтмә алынганнан соң, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турында карар кабул итәргә тиеш. Әлеге кагыйдәләренң 19 статьясындагы 2 өлешенң 1.1 пунктында күрсәтмәгә вәкаләтле зат тарафыннан судка шикаять биреләргә мөмкин.

7. «Лебяжье авыл жирлегенә» жирле үзидарә органына Россия Федерациясә Шәһәр төзелеш кодексының 55.32 статьясының 2 өлешендә күрсәтелгән дәүләт хакимияте башкарма органыннан, вазыйфай заттан, дәүләт учреждениесеннән яисә жирле үзидарә органыннан үз белдекләлеккә ия төзелешне ачыклау турында белдерү кергәннән соң, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә мондый төзелеш урнашкан территорияль зонага карата куллануны күздә тотучы үзгәрешләр кертү рөхсәт ителми, жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре, әлеге хәбәрнамәне карау нәтижеләре буенча жирле үзидарә органына, вазыйфай затка, дәүләт учреждениесенә яки жирле үзидарә органына тапшырылган очрактардан тыш, рөхсәт ителгән куллану төренә һәм мондый төзелеш параметрларына туры килә торган капитал төзелеш объектларын үзгәртеп коруның иң чик параметрлары, Россия Федерациясә Шәһәр төзелеш кодексының 55.32 статьясының 2 өлешендә күрсәтелгән һәм аннан әлеге белдерү алынган, үз белдегә белән төзелгән төзелеш билгеләре каралмый яисә законлы көченә кермәгән дигән хәбәр жибәрелгән.

8. Әлеге Кагыйдәләренң 19 статьясындагы 2 өлешенң 3 - 5 пунктларында каралган очрактарда, дәүләт хакимиятенң башкарма органы яисә жирле үзидарә органы территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналарны, мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләрен билгеләүгә, федераль әһәмияттәгә тарихи жирлекләр, региональ әһәмияттәгә тарихи жирлекләр территорияләре чикләрен раслауга вәкаләтле затка территорияләрдән, мәдәни мирас объектларыннан, федераль әһәмияттәгә тарихи жирлекләр территорияләреннән, региональ әһәмияттәгә тарихи жирлекләр территорияләреннән файдалануның махсус шартлары булган зоналарны билгеләү, мондый зоналар, территорияләр чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның файдалануы чикләнгән билгеләү өчен махсус шартлар булган зоналар чикләрен аерып алу таләбен жибәрә.

9. Әлеге кагыйдәләренң 19 статьясындагы 8 өлешендә каралган таләп кергән очракта, территориядән махсус шартлар булган зонаны билгеләү, үзгәртү яки юк итү турында, Мәдәни мирас объекты территориясә чикләре турында яисә 3 пунктта каралган ачыкланган көннән хокукларны теркәү органыннан кергән - Әлеге кагыйдәләренң 19 статьясындагы 2 өлешендә жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү өчен нигезләмәләренң вәкаләтле зат мондый таләп нигезендә жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә

үзгөрешләр кертү юлы белән үзгөрешләр кертүне тәэмин итәргә тиеш. Шул ук вакытта әлеге кагыйдәләрнең 19 статьясындагы 8 өлешендә каралган таләп нигезендә жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгөрешләр раслау таләп ителми.

10. Әлеге Кагыйдәләрнең 19 статьясындагы 9 өлеше нигезендә жирләрдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен төгәлләштерү чоры территорияләрдән, федераль әһәмияттәге тарихи жирлекләр территорияләреннән, федераль әһәмияттәге тарихи жирлекләр территорияләреннән, региональ әһәмияттәге тарихи жирлекләр территорияләреннән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрен аерып алу, мондый зоналар, территорияләр чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү билгеләү, әлеге Кагыйдәләрнең 8 өлешендә каралган таләп кәргән көннән алып алты айдан артмаска, территориядән файдалануның махсус шартлары булган зонаның, мәдәни мирас территориясә чикләре турында белешмәләренә билгеләү, үзгәртү яисә туктату турында йә әлеге Кагыйдәләрнең 19 статьясындагы 2 өлешенә 3 - 5 пунктларында каралган нигезләренә төзү өчен жирләрдән һәм жирдән файдалану кагыйдәләренә үзгөрешләр кертү нигезләре ачыкланган көннән алып алты айдан арта алмый.

БҮЛЕК VII. Жирдән файдалану һәм төзелешнең башка мәсьәләләрен жайга салу турында нигезләмәләр

20 Статья. Территориаль зоналар чикләре турында белешмәләренә бердәм дәүләт күчәмсез мөлкәт реестрына кертү

1. Территориаль зоналар чикләре турында белешмәләренә бердәм дәүләт күчәмсез милек реестрына кертү кагыйдәләре «Күчәмсез милекне дәүләт теркәвенә алу турында» 13.07.2015 ел, № 218-ФЗ Федераль законның 32, 34 статьялары нигезләмәләре белән билгеләнә.

2. Әлеге Кагыйдәләр белән территориаль зоналар билгеләнә, шул исәптән күчәмсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрындагы жир кишәрлекләре, торақ пунктлар яки муниципаль берәмлекләр чикләрен билгеләүдә хаталарны исәпкә алып.

Күчәмсез милекнең Бердәм дәүләт реестрында булмаган торақ пунктлар чикләренә карата аларның чикләрен билгеләүдә хаталар исәпкә алынмый.

**ОБЩЕСТВО
С ОГРАНИЧЕННОЙ
ОТВЕТСТВЕННОСТЬЮ
«ГК-ГРУПП»
ОГРН1191690048615**

**РФ, Республика Татарстан
421001, г. Казань, ул. Четаева, д.4, оф.19
Тел.+7(917)231-59-81
ИНН/КПП 1659199710/165701001**

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ АЛЕКСЕЕВСК
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
«ЛЕБЯЖЬЕ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ»
МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕНДӘ**

ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЭШ КАГЫЙДӘЛӘРЕ

Том 2

**ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЭШЕН ЗОНАЛАШТЫРУ КАРТАЛАРЫ
ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЭШЕ РЕГЛАМЕНТЛАРЫ**

2022

Эчтөлөк

БҮЛЕК VIII. Шәһәр төзелешен зоналаштыру карталары ...Ошибка! Закладка не определена.

Статья 21. Шәһәр төзелешен зоналаштыру карталары. Территориаль зоналар ... Ошибка! Закладка не определена.

Статья 22. Шәһәр төзелешен зоналаштыру карталары. Территорияне махсус куллану зоналары .....Ошибка! Закладка не определена.

Статья 23. Территориаль зоналар чикләре турында белешмәләр..... Ошибка! Закладка не определена.

ӨЛӨШ III. ШӘҺӘР ТӨЗӨЛӨШЕ РЕГЛАМЕНТЛАРЫ ..... Ошибка! Закладка не определена.

БҮЛЕК IX. Шәһәр төзелеше регламентлары .....Ошибка! Закладка не определена.

Статья 24. Шәһәр төзелеше регламентлары составы .....Ошибка! Закладка не определена.

Статья 25. Статья 25. Территориаль зоналарның шәһәр төзелеше регламентлары Ошибка! Закладка не определена.

25.1. Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре ....Ошибка! Закладка не определена.

25.2. Индивидуаль торак төзелеше зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (Ж1) Ошибка! Закладка не определена.

25.3. Азкатлы торак төзелеше зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (Ж2) Ошибка! Закладка не определена.

25.4. Күп функцияле ижтимагый-эшлекле зоналарның (ОД) шәһәр төзелеше регламенты .....Ошибка! Закладка не определена.

25.5. Транспорт инфраструктурасы зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (Т) Ошибка! Закладка не определена.

25.6. Инженерлык инфраструктурасы зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (И) .....Ошибка! Закладка не определена.

25.7. Куркынычлылыгы III класслы житештерү һәм склад объектлары зонасының шәһәр төзелеше регламенты (П 2) .....Ошибка! Закладка не определена.

25.8. Авыл хужалыгы билгеләнешендәге объектлар зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (СХ2) .....Ошибка! Закладка не определена.

25.9. Рекреацион билгеләнештәге зоналарның шәһәр төзелеше регламенты (Р2) Ошибка! Закладка не определена.

25.10. Ял, туризм һәм спорт объектлары зонасының шәһәр төзелеше регламенты (Р3) .....Ошибка! Закладка не определена.

25.11. Зиратларны урнаштыру зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (СН1)). Ошибка! Закладка не определена.

25.12. Калдыклар белән эш итү зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (СН2) Ошибка! Закладка не определена.

Статья 26. Шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган жирләр .....Ошибка! Закладка не определена.

Статья 27. Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган жирләр Ошибка! Закладка не определена.

Статья 28. Жирләрне фактик яки планлаштырылган куллану территорияләре... Ошибка! Закладка не определена.

БҮЛЕК X. Жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын куллануны чикләүләр .....Ошибка! Закладка не определена.

Статья 29. ерриториядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү Ошибка! Закладка не определена.

29.1. Гомуми нигезләмәләр.....Ошибка! Закладка не определена.

29.2. Су чыганакларын санитар саклау зоналары .....Ошибка! Закладка не определена.

29.3. Су саклау зоналары, өслек су объектларының яр буйлары саклагыч полосалары .....Ошибка! Закладка не определена.

- 29.4. Электр челтәре хужалыгы объектларының сак зоналары .....Ошибка! Закладка не определена.
- 29.5. Элемтә линияләренә һәм корылмаларының саклау зоналары Ошибка! Закладка не определена.
- 29.6. Газүткәргечләренә һәм газ белән тәмин итү системаларының сак зоналарыОшибка! Закладка не определена.
- 29.7. Охранные зоны нефтепроводов .....Ошибка! Закладка не определена.
- 29.8. Предприятиеләренә, корылмаларның һәм башка объектларның санитар-сак зоналары .....Ошибка! Закладка не определена.
- 29.9 Металл булмаган файдалы казылмалар чыганакаларыОшибка! Закладка не определена.
- 29.10 **Автомобиль юллары кырылары һәм юл кыры полосалары ...**Ошибка! Закладка не определена.

Статья 30. Аеруча саклаулы табигый территорияләр чикләрендә жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын куллануны чикләү .....Ошибка! Закладка не определена.

Статья 31. Мәдәни мирас объектларын саклау шартлары буенча жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын куллануны чикләү .....Ошибка! Закладка не определена.

БҮЛЕК XI. Территориянең минималь рәхсәт ителгән дәрәжәдә коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән тәмин ителешенә исәп күрсәткечләре һәм мондый объектларның халык өчен территориаль керү мөмкин булган максималь рәхсәт ителгән дәрәжәсе исәп күрсәткечләре.....Ошибка! Закладка не определена.

ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЭШ КАГЫЙДӘЛӘРЕ ДОКУМЕНТЛАРЫНЫҢ СОСТАВЫ

Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының «Лебяжье
авыл

жирлеге» муниципаль берәмлегенен жирдән файдалану һәм төзелеш
кагыйдәләре документлары составына керә:

1. Текст өлеше составында:

- Том 1. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү
тәртибе;

- Том 2. Шәһәр төзелешен зоналаштыру карталары. Шәһәр төзелеш
регламентлары.

2. График өлеше составында:

- Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар,

- Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территорияне махсус куллану
зоналары.

3. Кушымта:

- Территориаль зоналар чикләре турында мәгълүмат.

ӨЛӨШ II. ШӘҺӘР ТӨЗЕЛӨШӨН ЗОНАЛАШТЫРУ КАРТАЛАРЫ

БҮЛЕК VIII. Шәһәр төзелешен зоналаштыру карталары

Статья 21. Шәһәр төзелешен зоналаштыру карталары. Территориаль зоналар

1. «Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар» бу Кагыйдәләрнең аерылгысыз өлөшө булып тора.

Бу картада билгеләнгән территориаль зоналарның чикләре һәм аларның код билгеләре - территориаль зона төре индексы һәм билгеләнгән территориаль зона номеры күрсәтелгән.

Территориаль зоналар чикләре әлеге Кагыйдәләрнең 8 статьясындагы 1 том нигезләмәләре нигезендә билгеләнә.

2. Территориаль зонаның һәр төре өчен әлеге Кагыйдәләр белән шәһәр төзелешен регламенты билгеләнә, ул бер төрдәге барлык территориаль зоналарга карата гамәлдә.

Территориаль зоналарның төрләрен билгеләү өчен түбәндәге исемнәр һәм шартлы билгеләр (индекслар) кулланыла:

Территориаль зона төре индексы	Территориаль зона төренә исеме
Ж1	Индивидуаль торак төзелешен зонасы (Ж1)
Ж2	Азкатлы торак төзелешен зонасы (Ж2)
ОД	Күп функцияле ижтимагый-эшлекле зона (ОД)
Т	Транспорт инфраструктурасы зонасы (Т)
И	Инженерлык инфраструктурасы зонасы (И)
П2	Куркынычлылыгы 3 класслы житештерү һәм склад объектлары зонасы (П2)
СХ2	Авыл хужалыгы билгеләнешендәге объектлар зонасы (СХ2)
Р3	Ял, туризм һәм спорт объектлары зонасы (Р3)
СН1	Зиратларны урнаштыру зонасы (СН1)

Әлеге Кагыйдәләр кысаларында аның исемнән яисә индекснән билгеләү өчен кулланы бер төрле мәгънәгә ия.

3. Билгеләнгән территориаль зоналарны ачыклау өчен территориаль зонаның номеры һәм исеме кулланыла. Билгеләнгән территориаль зонаның исеме территориаль зонаның түгәрәк жәяләр эченә төзелгән төре индекснән һәм билгеләнгән территориаль зона номерын үз эченә алган төре исемнән тора.

Территориаль зона индексы территориаль зонаның төр индексы белән туры килә. Территориаль зоналарга карата «территориаль зона индексы» һәм «территориаль зона төре индексы» терминнарын әлеге Кагыйдәләр кысаларында кулланы бертигез. Бер үк индекслы барлык территориаль зоналар өчен гомуми шәһәр төзелешен регламенты гамәлдә.

Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында түбәндәге территориаль зоналарның чикләре билгеләнгән:

Зона номеры	Зона индексы	Территориаль зона исеме	Зонаның урнашкан урыны
1-1	Ж1	Индивидуаль торак төзелешен зонасы (Ж1) №1-1	Лебяжье ав.

1-2	Ж2	Азкатлы торак төзелеше зонасы (Ж2)№1-2	Лебяжье ав.
1-3	ОД	Күп функцияле ижтимагый-эшлекле зона (ОД)№1-3	Лебяжье ав.
1-4	Т	Транспорт инфраструктурасы зонасы (Т)№1-4	Лебяжье ав.
1-5	СХ2	Авыл хужалыгы билгеләнешендәге объектлар зонасы (СХ2 №1-5	Лебяжье ав.
1-6	СН1	Зиратларны урнаштыру зонасы (СН1)№1-6	Лебяжье ав.
2-1	Ж1	Индивидуаль торак төзелеше зонасы (Ж1)№2-1	Сакон ав.
2-2	ОД	Күп функцияле ижтимагый-эшлекле зона (ОД)№2-2	Сакон ав.
2-3	Р3	Ял, туризм һәм спорт объектлары зонасы (Р3)№2-3	Сакон ав.
3-1	Т	Транспорт инфраструктурасы зонасы (Т)№3-1	Лебяжье АЖ
3-2	И	Инженерлык инфраструктурасы зонасы (И) №3-2	Лебяжье АЖ
3-3	П2	Куркынычлыгы III класслы житештерү һәм склад объектлары (П2) №3-3 зонасы	Лебяжье АЖ
3-4	СХ2	Авыл хужалыгы билгеләнешендәге объектлар зонасы (СХ2) №3-4	Лебяжье АЖ
3-5	СН1	Зиратларны урнаштыру зонасы (СН1) №3-5	Лебяжье АЖ

Бу кагыйдәләр кысаларында территорияль зонаны билгеләү өчен исемнәр яки номерын куллану бертигез.

4. Билгеләнгән территорияль зоналар чикләре бер яки күбрәк чикләре контурыннан торырга мөмкин.

Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында бер үк индекс һәм территорияль зона номеры булган территорияль зоналар чикләре контурлары бер күп контурлы территорияль зонага карый.

Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында бер үк индекс булган территорияль зоналарның чикләре контурлары, әмма территорияль зоналарның төрле номерлары бер төрдәге төрле территорияль зоналарга керә.

5. Мәжбүри тәртиптә чикләре һәм шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнә торган территорияль зоналардан тыш, шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында шулай ук түбәндәгеләр күрсәтелде:

- шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган жирләр;

- шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән жирләр;

- жирләрдән (жир кишәрлегенән яки аның өлешеннән) фактик яисә планлаштырылган файдалану территориясе, бөтен жир кишәрлегенә карата билгеләнә алмаган территорияль зона регламенты нигезендә.

Күрсәтелгән жирләр һәм территорияләр өчен түбәндәге исемнәр һәм шартлы текст билгеләре (индекслар)кулланыла:

1) шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган жирләр

Индекс	Исеме
ЛО	Линияле объектлар урнаштыру өчен жир участкалары
ТОП	Гомуми кулланыштагы территорияләр

2) Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган жирләр

Индекс	Исеме
ВО	Жир өстендәге су белән капланган жирләр
СХ	Авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр составындагы авыл хужалыгы жирләре

3) Жирләрне фактик куллану яки планлаштырылган территорияләр

Индекс	Исеме
И-Ф	Инженерлык инфраструктурасы зонасы регламенты нигезендә жирләрне фактта куллану территориясе (И)
СХ2-Ф	Авыл хужалыгы билгеләнешендәге объектлар зонасы регламенты нигезендә жирләрне фактта файдалану территориясе (СХ2-Ф)
Р2-Ф	Рекреацион билгеләнештәге зона регламенты нигезендә жирләрне фактта файдалану территориясе(Р2)
СН2-Ф	Калдыклар белән эш итү зонасы регламенты нигезендә жирләрне фактта куллану территориясе(СН2)
Ж1-П	Индивидуаль торак төзелеше зонасы регламенты нигезендә планлаштырылган жирләрдән файдалану территориясе(Ж1)
Ж2-П	Азкатлы торак төзелеше зонасы регламенты нигезендә жирләрдән файдалану планлаштырыла торган территория(Ж2)
ОД-П	Күп функцияле ижтимагый-эшлекле зона регламенты нигезендә жирләрдән файдалану планлаштырыла торган территория(ОД)
И-П	Жирләрне инженерлык инфраструктурасы зонасы регламенты нигезендә куллану территориясе (И)
Р2-П	Рекреацион билгеләнештәге зона регламенты нигезендә жирләрдән файдалану планлаштырыла торган территория(Р2)
СН1-П	Зиратларны урнаштыру зонасы регламенты нигезендә планлаштырылган жирләрдән файдалану территориясе(СН1)

Күрсәтелгән жирләр һәм территорияль зоналар булып тормыйлар, бу жирләрнең һәм территорияләрнең чикләре турындагы мәгълүматлар эзерләнми һәм Бердәм дәүләт күчмәсез мөлкәт реестрына кертелми.

6. Россия Федерациясенең шәһәр төзелеше кодексы нигезендә, шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында мәжбүри тәртиптә территорияне комплекслы үстерү буенча эшчәнлекне гамәлгә ашыру каралган территорияләр билгеләнә, мондый эшчәнлекне гамәлгә ашыру планлаштырылган очракта. Мондый территорияләрнең чикләре бер яки берничә территорияль зона чикләре буенча билгеләнә.

«Лебяжье авылжирлег» муниципаль берәмлеге чикләрендә территорияне комплекслы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру каралган территорияләр билгеләнмәгән, шуңа бәйле рәвештә элегә Кагыйдәләр материалларында күрсәтелмәгән.

Статья 22. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территорияне махсус куллану зоналары

1. «Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территорияне махсус куллану шартлары булган зоналар» бу Кагыйдәләрнең аерылгысыз өлеше булып тора.

Бу картада Россия Федерациясе законнары нигезендә жир участокларын һәм капитал төзелеш объектларын куллануны өстәмә чикләүче территорияләрне махсус шартлар белән файдалану зоналары чикләре күрсәтелгән.

2. Әлеге Томның 29 статьясындагы 29.1 өлеше нигезләмәләренә ярашлы рәвештә, территорияләрне махсус куллану шартлары булган зонаның әлеге кагыйдәләре кысаларында өч төргә бүленә: билгеләнгән, урнаштырырга планлаштырылган, ориентировкалы.

Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында билгеләнгән һәм урнаштырырга планлаштырыла торган территорияләрне махсус шартлар белән куллану чикләре генә күрсәтелә.

Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында территориядән файдалануның махсус шартлары булган ориентлашу зоналары чикләре чагылдырылмый, чөнки алар жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларынан файдалануны чикләү өлешендә юридик көчкә ия түгел. Әлеге зоналарның якынча чикләре жирлекнең генераль планын нигезләү материаллары составына керә торган генераль планы карталарында чагылдырылырга мөмкин.

Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында аерым шартларда файдалану планлаштырыла торган территорияләрне күрсәтү мәгълүмати-белешмә характерда күрсәтелә. Аерым шартлар булган зоналар чикләрендә тулысынча яки өлешчә урнашкан жир кишәрлекләренә хокук ияләре суд тәртибендә мондый зоналар өчен билгеләнгән чикләүләренң гамәлләренә каршы торырга хокуклы.

2. Жир кишәрлекләре һәм капитал төзелеш объектлары, аларның характеристикалары күрсәтелгән зоналар чикләрендә тулысынча яисә өлешчә билгеләнгән яисә планлаштырыла торган территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләре һәм капитал төзелеш объектларынан файдалану әлеге Кагыйдәләргә туры килми.

3. Территорияләрдән файдалануның аерым шартлары булган зоналар чикләреннән тыш, әлеге картада аеруча саклаулы табигый территорияләр, мәдәни мирас объектлары территорияләре, ачыкланган мәдәни мирас объектлары, мәдәни мирас объектлары чикләре, тарихи жирлекләр территорияләре чикләре күрсәтелергә мөмкин.

Статья 23. Территориаль зоналар чикләре турында белешмәләр

1. Территориаль зоналар чикләренң график тасвирламасын үз эченә алган билгеләнгән территориаль зоналар чикләре турында мәгълүматлар әлеге чикләренң Бердәм дәүләт күчемсез мөлкәт реестрын алып бару өчен кулланыла

торган координаталар системасында координаталар исемлеге элеге Кагыйдэлэрнең мәжбүри кушымтасы булып тора.

Россия Федерациясе шәһәр төзелеше кодексы нигезендә жирлекнең жирле үзидарә органнары шулай ук территориаль зоналар чикләренең текст тасвирламасын әзерләргә хокуклы. Элеге Кагыйдэләр проектын эшләү кысаларында территориаль зоналар чикләренең урнашу урыннарының текст тасвирламасы әзерләнмәгән һәм территориаль зоналар чикләре турындагы мәгълүматларга кертелмәгән.

2. Территориаль зоналар чикләре турында мәгълүматлар тәкъдим ителгән:

1) Россия Федерациясе Икътисади үсеш министрлыгының 23.11.2018 ел, №650 боерыгы белән расланган «Торак пунктлар, территориаль зоналар, махсус саклана торган табигать территорияләре, территорияләрдән файдалану шартлары булган зоналар чикләренең график тасвирламасы формасы» нигезендә жирлекнең территориаль зоналарының элеге кагыйдэләре белән билгеләнгән барлык чикләре турында белешмәләрне үз эченә алган PDF форматындагы электрон документ;

2) Территориаль зоналар чикләре турында мәгълүматларны бердәм дәүләт күчемсез мөлкәт реестрына кертү өчен кирәк булган XML форматындагы электрон документлар рәвешендә.

ӨЛӨШ III. ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЭШЕ РЕГЛАМЕНТЛАРЫ

БҮЛЕК IX. Шәһәр төзелеше регламентлары

Статья 24. Шәһәр төзелеше регламенты составы

1. Шәһәр төзелеше регламенты белән жир кишәрлекләренәң хокукий режимы билгеләнә, шулай ук жир кишәрлекләре өстендә һәм астында, аларны түзү һәм аннан соң капитал төзелеш объектларын эксплуатацияләү процессында кулланыла.

2. Шәһәр төзелеше регламентлары исәпкә алып билгеләнде:

1) территориаль зона чикләрендә жир кишәрлекләренән һәм капитал төзелеш объектларыннан фактик файдалануны;

2) жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын гамәлдәге һәм планлаштырылган куллануның төрле территориаль зонасы чикләрендә берләштерү мөмкинлекләре;

3) генераль план белән билгеләнгән, функциональ зоналар һәм аларның планлаштырылган үсеш характеристикалары;

4) территориаль зоналар төрләре;

5) мәдәни мирас объектларын, шулай ук аеруча саклаулы табигый территорияләренә, башка табигый объектларны саклау таләпләре.

3. Шәһәр төзелеше регламентының гамәлдә булуы шәһәр төзелеше зоналары картасында билгеләнгән территориаль зона чикләрендә урнашкан барлык жир кишәрлекләренә һәм капитал төзелеш объектларына кагыла.

4. Шәһәр төзелеше Регламентының гамәлдә булуы жир кишәрлекләренә кагылмый:

1) бердәм рәвештә кертелгән һәйкәлләр һәм ансамбльләр территорияләре чикләрендә Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас (тарихи һәм мәдәни һәйкәлләр) объектларының дәүләт реестры, шулай ук мәдәни мирас объектлары ачыкланган һәйкәлләр яки ансамбльләр территорияләре чикләрендә;

2) гомуми файдаланудагы территорияләр чикләрендә;

3) линияле объектларны урнаштыру өчен эшләнгән һәм/яки линияле объектлар урнашкан;

4) файдалы казылмалар чыгару өчен бирелгән.

5. Шәһәр төзелеше регламентлары урман фонды жирләре, өслек сулары белән капланган жирләр, запас жирләре, махсус сакланыла торган табигать территорияләре жирләре (дәвалау-савыктыру жирләренән һәм курортлардан тыш), авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр составындагы авыл хужалыгы жирләре, махсус икътисади зоналар һәм алгарышлы социаль-икътисадый үсеш территорияләре чикләрендә урнашкан жирләр өчен билгеләнмәгән.

6. Шәһәр төзелеше регламентында тиешле территориаль зона чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләренә һәм капитал төзелеш объектларына карата күрсәтелә:

1) жир кишәрлекләренән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре;

2) жир кишәрлекләренен чик (минималь һәм (яки) максималь) күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чик параметрлары;

3) Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә торган жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын куллануны чикләү.

4) шәһәр төзелеше регламенты билгеләнә торган территория зонасы чикләрендә территорияне комплекслы үстерү буенча эшчәнлекне гамәлгә ашыру каралган очракта, территориянең коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән тәэмин ителешенен мөмкин булган минималь күрсәткечләренен һәм күрсәтелгән объектларның халык өчен территориаль уңайлылык дәрәжәсенен исәп-хисап күрсәткечләре өстәмә рәвештә күрсәтелә.

7. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләрен билгеләү һәр территориаль зонага карата мәжбүри булып тора, аңа карата шәһәр төзелеше регламенты билгеләнә.

8. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның рөхсәт ителгән ярдәмче төрләре рөхсәт ителгән төп төрләргә һәм шартлы рәвештә рөхсәт ителгән капитал төзелеш объектларына карата өстәмә буларак кына рөхсәт ителә һәм алар белән бергә гамәлгә ашырыла. Төп яки шартлы рөхсәт ителгән төр урынына рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрен куллану рөхсәт ителми.

9. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның бер төрен үзгәртү, техник регламентларның әлеге Кагыйдәләрдә билгеләнгән тәртиптә таләпләрен үтәү шарты белән, шәһәр төзелеше регламенты нигезендә гамәлгә ашырыла.

10. Тиешле территориаль зона өчен билгеләнгән жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм ярдәмче төрләре, дәүләт хакимияте органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, дәүләт һәм муниципаль учреждениеләрдән, дәүләт һәм муниципаль унитар предприятиеләрдән тыш, мөстәкыйль рәвештә өстәмә рөхсәтләрдән һәм килештерүләрдән башка сайлана.

11. Жир кишәрлеген яки капитал төзелеш объектын шартлы рәвештә файдалануга рөхсәт бирү Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 39 статьясы нигезендә әлеге Кагыйдәләр белән билгеләнә торган тәртиптә гамәлгә ашырыла.

12. Шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган яисә шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган жирләрдә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның бер төрен үзгәртү турындагы карарлар федераль законнар нигезендә мондый файдалануның башка төренә кабул ителә.

13. Линияле объектларны (гомуми файдаланудагы тимер юллардан һәм федераль һәм төбәк әһәмиятендәге гомуми файдаланудагы автомобиль юлларыннан тыш) урнаштыру, саклагыч корылмалар (утыртмалар), мелиорация объектларын, антенна-мачт корылмаларын, мәгълүмат һәм геодезия билгеләрен, төзекләндерү объектларын урнаштыру, эгәр федераль законда башкасы

билгелэнмэгэн булса, телэсэ кайсы территориаль зонада рөхсэт ителгэн файдалануның рөхсэт ителгэн төрлөре исемлегендә күрсәтелмичә рөхсэт ителә.

14. Жир кишәрлекләреннән рөхсэт ителгэн файдалану төрлөре Росреестрның «Жир кишәрлекләреннән рөхсэт ителгэн төрлөр классификаторын раслау турында» гы 10.11.2020 №П/0412 боерыгы (алга таба – Классификатор) нигезендә билгеләнә. Күрсәтелгән классификаторда рөхсэт ителгән төрләрнең исемнәре, аларның кодлары (сан билгеләре) һәм жир кишәрлеген рөхсэт ителгән куллану төренәң тасвирламасы бар. Рөхсэт ителгән жир кишәрлеген куллануның текст исеме һәм аның коды (сан билгесе) бертигез.

15. Жир кишәрлекләренәң чик (минималь һәм (яки) максималь) күләмнәре һәм рөхсэт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чик параметрлары үз эченә ала:

1) жир кишәрлекләренәң чикләре (минималь һәм (яки) максималь) зурлыклары, шул исәптән аларның мәйданы;

2) иң чик катлар саны һәм биналар, төзелмәләр, корылмаларның чик биеклеге;

3) жир кишәрлеге чикләрендә төзелеш алып баруның максималь проценты, ул жир кишәрлегенәң бөтен мәйданына төзелеп бетәргә мөмкин булган суммар мәйданы нисбәте буларак билгеләнә;

4) якынак биналар, корылмалар, биналар төзү тыелган биналарны, корылмаларны урнаштыру урыннарын билгеләү максатларында жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр.

16. Жир кишәрлекләренәң чик (минималь һәм (яки) максималь) күләмнәре һәм рөхсэт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чик параметрлары, кагыйдәләр җыелмасы, техник регламентлар, шәһәр төзелеш проектлау нормативлары, санитар кагыйдәләр белән чик параметрларга катгый таләпләр каралмаган очрактарда кулланыла.

17. Жир кишәрлегенәң минималь күләменә (мәйданы) чикләүләр бер хокукка ия булган рөхсәтле куллануның бер төре булган янәшәдәге жир кишәрлекләренә кагылмый.

18. Бина катларының иң чик саны барлык жир өстендәге катларны үз эченә ала, шул исәптән чатыр, шулай ук цокольный, жирнең планлаштыру билгесе дәрәжәсеннән ким дигәндә 2 метрга күтәрелсә.

18.1. Рөхсэт ителгән код белән куллану төре өчен 6.8 Классификатор корылмаларның чик биеклеге (антенна-мачта) билгеләнә алмый.

19. Жир кишәрлеге төзелешенәң максималь проценты яссылык корылмаларыннан һәм капитал төзелеш объектларыннан яки жир кишәрлеге өсләгендәге (объектның жир асты өлеше) өлешләреннән тыш, жир кишәрлегендә урнашкан барлык биналарның һәм корылмаларның мәйданын исәпкә ала.

20. Территория зоналары чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсэт ителгән файдалануның бертөрле төрлөре булган, әмма жир кишәрлекләренәң чикле (минималь һәм (яки) максималь) күләмнәре һәм рөхсэт ителгән төзелешнең иң чик параметрлары белән, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү һәм мондый зурлыкларның һәм параметрларның ярашмалары белән подзоналар билгеләнергә мөмкин.

Статья 25. Территориаль зоналарның шәһәр төзелеше регламентлары

Шәһәр төзелеше регламентлары территориаль зонаның һәр төренә карата билгеләнә. Территориаль зонаның һәр төрендәге шәһәр төзелеше регламентының гамәлдә булуы әлегә төрдәге барлык билгеләнгән территориаль зоналарга кагыла.

25.1. Рөхсәт ителгән куллануның ярдәмче төрләре

Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән ярдәмче төрләре жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан файдалануның төп һәм шартлы рөхсәт ителгән төрләренә карата өстәмә буларак кына рөхсәт ителә һәм алар белән бергә гамәлгә ашырыла. Рөхсәт ителгән куллануның ярдәмче төрен төп яки шартлы төрләргә генә сайлап була, аны төп яки шартлы төр урынына урнаштырып булмый.

Жир кишәрлекләренә чикләре (минималъ һәм (яки) максималъ), шулай ук рөхсәт ителгән куллануның ярдәмче төрләре өчен жир чикләреннән минималъ чигенү күрсәтелми, чөнки алар төп яки шартлы куллану төре белән билгеләнә.

Шәһәр төзелеше регламентында әлегә төрне Классификаторда тасвирлау нигезендә конкрет төп яки шартлы рөхсәт ителгән төр өчен рөхсәт ителгән рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре күрсәтелми.

Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның барлык төрләре; файдалануның ярдәмче төре билгеләнә торган төп яисә шартлы рөхсәт ителгән төр кодлары һәм ярдәмче төрләр өчен рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән ярдәмче төрнең куллану коды	Рөхсәт ителгән ярдәмче төрнең исеме	Төп һәм шартлы куллану кодлары, алар өчен ярдәмче төр билгеләнә	Капиталъ төзелеш объектларын төзү һәм реконструкцияләүнең иң чик параметрлары	
			иң чик катлар саны, төзелешнең чик биеклеге	төзелешнең максималъ проценты
1.15	Авыл хужалыгы продукциясен саклау һәм эшкәртү	1.8; 1.9; 1.10; 1.11; 1.12; 1.13	б.н.	б.н.
1.18	Авыл хужалыгы житештерүен тәэмин итү	1.8; 1.9; 1.10; 1.11; 1.12; 1.13	б.н.	б.н.
1.19	Печән чабу	1.8	0	б.н.
1.20	Авыл хужалыгы хайваннарын көтү	1.8	0	б.н.
2.7.1	Автотранспортны саклау	2.1.1; 2.5, 2.6, 4.1	б.н./4.5 м	б.н.
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	1.7; 1.8; 1.9; 1.10; 1.11; 1.12; 1.13; 1.14; 1.15; 1.16; 1.17; 1.18; 2.1.1; 2.4; 2.5; 2.7.1	б.н.	б.н.

Рөхсәт ителгән ярдәмче төрнең куллану коды	Рөхсәт ителгән ярдәмче төрнең исеме	Төп һәм шартлы куллану кодлары, алар өчен ярдәмче төр билгеләнә	Капиталь төзелеш объектларын төзү һәм реконструкцияләүнең иң чик параметрлары	
			иң чик катлар саны, төзелешнең чик биеклегенә	төзелешнең максималь проценты
3.2.4	Тулай торақлар	3.5.2, 6.12	б.н.	б.н.
3.3	Көнкүреш хезмәте	2.5; 2.6; 3.2.4	б.н.	б.н.
3.6.1	Мәдәни-ял итү эшчәнлегенә объектлары	3.6.2, 4.2,	б.н.	б.н.
3.10.1	Амбулатор ветеринар хезмәтләр күрсәтү	1.8, 1.9, 1.10, 1.11	б.н.	б.н.
4.4	Кибетләр	3.4.1, 3.4.2, 3.10.1, 4.8.1, 5.2.1, 6.4, 6.9, 7.6, 9.2.1, 12.1	3 кат/ б.н.	б.н.
4.6	Жәмәгать туклануы	4.3, 4.4, 4.7, 4.8.1, 5.2.1, 7.6, 9.2.1	3 кат/ б.н.	б.н.
4.9	Эш гаражлары	3.1, 3.1.2, 3.4.2, 3.8, 3.8.1, 3.9.2, 3.9.3, 4.1, 4.8.1	б.н.	б.н.
4.9.1.3	Автомобиль югычлар	4.9, 4.9.1.1, 4.9.1.4	2 кат/10 м	б.н.
4.9.1.4	Автомобиль ремонтлау	4.9.1.1, 4.9.1.3	2 кат/10 м	б.н.
5.1.3	Спорт белән шөгыльләнү өчен мәйданчықлар	3.6.2, 5.2.1, 9.2.1	0	б.н.
5.4	Кечкенә суднолар өчен причал	3.6.2, 5.2.1, 9.2.1	б.н.	б.н.
11.1	Су объектларын гомуми куллану	9.2.1	б.н.	б.н.
11.3	Гидротехник корылмалар	1.13	б.н.	б.н.

25.2. Индивидуаль торак төзелеше зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (Ж1)

Индивидуаль торак төзелеше зонасының (Ж1) шәһәр төзелеше регламенты әлеге Кагыйдәләр белән билгеләнгән, Ж1 индекслы территорияль зоналарга кагыла.

Индивидуаль торак зоналары урнаштыру өчен эшләнгән:

- индивидуаль торак төзелеше һәм шәхси ярдәмче хужалык алып бару өчен билгеләнгән жир кишәрлекләре булган аерым торучы торак йортлар;
- блокланган торак йортлар (блоклар саны 10нан артмый), шул исәптән фатир яны жир кишәрлекләре белән.

Торак зоналарда социаль һәм коммуналь-көнкүреш билгеләнешендәге аерым торучы, төзелгән яисә кушып төзелгән объектларны, сәламәтлек саклау объектларын, мәктәпкәчә, башлангыч гомуми һәм урта гомуми белем бирү объектларын, культ биналарын, автомобиль транспорты стоянкаларын, гараж билгеләнешендәге объектларны, гражданның яшәвенә бәйле һәм әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясамаучы объектларны урнаштыру рөхсәт ителә. Торак зоналар составына шулай ук бакчачылыкны алып бару өчен билгеләнгән территорияләр дә кертелергә мөмкин.

2.1, 2.2 коды белән рөхсәт ителгән файдалану төрләре белән (шул исәптән бүлек яки бүлеп бирү юлы белән) жир кишәрлеге барлыкка килгәндә, урам фронты буендагы (йөрү) жир кишәрлегенәң минималь киңлеге 12 метрдан да ким булмаска тиеш; 2.3 коды белән – 6 м.

2.1, 2.2, 2.3 кодлары белән рөхсәт ителгән куллану төрләре өчен катларның чик саны һәм чик биеклегенә төп биналар, корымалар һәм төзелмәләргә карата билгеләнә. Ярдәмче корымаларның максималь биеклегенә – яссы түбә өстенә 3,5 м, чатырлы түбә коньогына кадәр 4,5 м.

Индивидуаль торак төзелеше өчен дистанцияләр кабул ителергә тиеш:

- участок чигеннән торак йорт стенасына кадәр-3 метрдан да ким түгел, урам ягыннан-5 метрдан да ким булмаска тиеш;
- участок чикләреннән хужалык корымаларына кадәр-кимендә 1 метр;
- торак бина тәрәзәләреннән күрше участка урнашкан хужалык корымаларына кадәр-кимендә 10 метр;
- үзәкләштерелгән канализация булмаганда бәдрәфтән күрше йорт диварларына кадәр-12 метрдан да ким булмаган ара;
- үзәкләштерелгән канализация булмаганда, бәдрәфтән су белән тәмин итү чыганагына кадәр ара-25 метрдан да ким түгел.

Блокланган һәм аз катлы күпфатирлы торак йортлар өчен аралыклар кабул ителергә тиеш:

- участок чигеннән торак йорт стенасына кадәр-3 метрдан да ким түгел, урам ягыннан-5 метрдан да ким булмаска тиеш;
- 2-3 катлы торак биналарның озын яклары арасында: 15 метрдан да ким булмаган; 4 кат: 20 метрдан да ким булмаган (көнкүреш өзеклекләре);
- шул ук биналарның озын яклары белән торчалары арасында торак бүлмәләрдән тәрәзәләр белән-10 метрдан да ким түгел.

Гомуми файдаланудагы майданчыклар торак һәм жәмәгать биналарынан ераклыкта урнашырга тиеш:

- торак биналарга кадәрге балалар уеннары өчен-12 м;
- өлкәннәрнең ял итүе өчен-10 м;
- автомобильләр кую өчен - 10 м;
- спорт белән шөгыйльләнү өчен 10-40 м;
- хужалык максатлары өчен-20 м;
- калдыклар өчен контейнерлар белән майданчыклар-50 м. ким түгел.

Автомобиль транспорты саклана торган урыннардан тыш, ярдәмче корылмалар урамнар ягыннан урнашырга рөхсәт ителми.

Рөхсәт ителгән файдалану төрләре өчен киртэләрнең максималь биекlege кодлар белән 2.1, 2.2 - 2 м, кодлар белән 2.1.1, 2.3 - 1,5 м. Чиктәш участоклар арасындагы материал һәм тип киртэләр, яшелчә бакчалары биләгән өлештә - капланмаган, челтәрле, кояш яктысын үткәрә торган.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларынан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең чик (минималь һәм (яки) максималь) күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектларын үзгәртеп коруның чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән куллану төре		Капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең һәм реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
Код	Исеме	жир кишәрлеге күләме, кв. м	катлар саны / корылма биекlege	төзелешнең максимал ь проценты	жир кишәрлеге чикләреннән минималь чигенү, м
Рөхсәт ителгән төп куллану төрләре					
2.1	Индивидуаль торак төзелеше өчен	мин. – 1000 кв.м макс. – 5000 кв.м	3 кат / 10 м	65 %	3м/5м
2.2	Шәхси ярдәмче хужалык алып бару өчен (жир кишәрлеге)	мин. – 1000 кв.м макс. – 5000 кв.м	3 кат/ 10 м	45%	3м/5м
2.3	Блокланган торак төзелеше	мин. – 800 кв.м макс. – 0	3 кат / 10 м	60 %	3м/5м
3.4.1	Амбулатор-сырхауханә хезмәте	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.5.1	Мәктәпкәчә, башлангыч һәм урта гомуми белем бирү	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.8	Ижтимагый идарә	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.8.1	Дәүләт идарәсе	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
5.1.3	Спорт белән шөгыйльләнү өчен майданчыклар	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
9.3	Тарихи-мәдәни эшчәнлек	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
11.1	Су объектларын гомуми куллану	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
11.2	Су объектларынан махсус файдалану	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
11.3	Гидротехник корылмалар	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.

Рөхсәт ителгән куллану төре		Капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең һәм реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
Код	Исеме	жир кишәрлеге күләме, кв. м	катлар саны / корылма биеклеге	төзелешнең максимал ь проценты	жир кишәрлеге чикләреннән минималь чигенү, м
12.0	Гомуми файдаланудагы жир участкалары (территорияләре)	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
12.0.1	Урам-юл челтәре	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
Шартлы рөхсәт ителгән куллану төрләре					
2.1.1	Аз катлы күпфатирлы торак төзелеше	мин.-500 кв.м. макс- б.н.	4 кат (мансарданы кертеп) / 20 м	75%	3м/5м
2.7	Торак төзелешенә хезмәт күрсәтү	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
2.7.1	Автотранспортны саклау	б.н.	б.н./4.5 м	б.н.	б.н.
3.1	Коммуналь хезмәт	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәэмин итүче оешмаларның административ биналары	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.2.1	Социаль хезмәт күрсәтү йортлары	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.2.2	Халыкка социаль ярдәм күрсәтү	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.2.3	Элементә хезмәтләре күрсәтү	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.2.4	Тулай тораклар	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.3	Көнкүреш хезмәте	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.6.1	Мәдәни-ял итү эшчәнлеге объектлары	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.7	Дини куллану	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.7.1	Дини йолаларны тормышка ашыру	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.7.2	Дини идарә итү һәм мәгариф	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.9.1	Гидрометеорология һәм аның белән чиктәш өлкәләр эшчәнлеген тәэмин итү	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.10.1	Амбулатор ветеринария хезмәте	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
4.1	Эшлекле идарә	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
4.4	Кибетләр	б.н.	3 кат/ б.н.	б.н.	б.н.
4.5	Банк һәм иминият эшчәнлеге	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
4.6	Жәмәгать туклануы	б.н.	3 кат/ б.н.	б.н.	б.н.
4.7	Кунакханә хезмәте	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.

Рөхсәт ителгән куллану төре		Капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең һәм реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
Код	Исеме	жир кишәрлеге күләме, кв. м	катлар саны / корылма биеклеге	төзелешнең максимал ь проценты	жир кишәрлеге чикләреннән минималь чигенү, м
4.9.1.3	Автомобильләр юу	б.н.	2 кат/10 м	б.н.	б.н.
4.9.1.4	Автомобиль ремонтлау	б.н.	2 кат/10 м	б.н.	б.н.
6.8	Элемтә	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
13.1	Яшелчәчелек	мин. - 300 кв.м. макс. – 1000 кв.м.	0/0	0%	б.н.
13.2	Бакчачылык	Мин-400 кв.м макс- б.н.	3 кат(мансар даны кертеп)12 м	45%	б.н.

Искәрмә

«Жир участогы чикләреннән минималь чигенүләр» графасында өлеш аша урам һәм жир кишәрлегенә башка яклары ягыннан чигенү мәгънәләре китерелә.

Шартлы кыскарту белән«б.н.» күрсәткечләре билгеләнмәгән параметрлар билгеләнгән.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларынан файдалануның рөхсәт ителгән ярдәмче төрләре элге Томның IXбүлегендә 25 статьясында 25.1 пунктында күрсәтелгән таблица нигезендә рөхсәт ителгән шартлы һәм төп төрләре өчен билгеләнә.

Элге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентларның, норматив техник документларның, шәһәр төзелеш проектлау нормативларының һәм башка норматив документларның таләпләре нигезендә билгеләнә.

Шәһәр төзелеш регламенты белән билгеләнгән жир кишәрлекләренә чик (минималь) күләмнәре бу очракта кулланылмый:

- хосусый милектә булган жир кишәрлеген, дәүләт һәм муниципаль милектә булган жирләрне һәм (яки) жир кишәрлекләрен бүлеп бирү һәм жир кишәрлекләрен жир кишәрлекләренә чик (минималь) күләмнәренә туры килә торган жир участогын формалаштыру мөмкинлеге булмау юлы белән жир кишәрлеге барлыкка китерү;

- ике һәм аннан күбрәк жир кишәрлекләрен берләштерү юлы белән жир кишәрлеге барлыкка китерү;

- гамәлдәге күчәмсез милек объекты астында төзелә торган жир кишәрлеге барлыкка килү һәм мәйданы жир кишәрлекләренә иң чик (минималь) күләмнә туры килә торган жир кишәрлеген төзү мөмкинлеге булмау.

25.3. Азкатлы торак төзелеш зоналарының шәһәр төзелеш регламенты (Ж2)

Азкатлы торак төзелеш зонасының шәһәр төзелеш регламенты(Ж2) элге Кагыйдәләр белән билгеләнгән Ж2 индекслы территориаль зоналарга кагыла.

Азкатлы күпфатирлы торак төзелеше зоналары урнаштыру өчен билгеләнгән:

- аз катлы күпфатирлы торак йортлар (дүрт катка кадәр, шул исәптән мансарданы кертеп);

- блокланган торак йортлар;

Торак зоналарында аерым торучы, төзелгән яки кушып төзелгән социаль һәм коммуналь-көнкүреш объектларын, сәламәтлек саклау объектларын, мәктәпкәчә, башлангыч гомуми һәм урта гомуми белем объектларын, дини биналарны, автомобиль транспорты тукталышларын, гараж билгеләнешендәге объектларны, гражданның яшәве белән бәйлә һәм әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясамаган объектларны урнаштыру рөхсәт ителә. Торак зоналар составына шулай ук бакча алып бару өчен билгеләнгән территорияләр дә кертелергә мөмкин.

2.1, 2.2 код белән рөхсәт ителгән куллану төрләре белән (шул исәптән бүлү яки бүлү юлы белән) жир кишәрлеге барлыкка килгәндә, урам фронты (юл йөрү) буенча жир кишәрлегенң минималь киңлеге 20 метрдан да ким булмаска тиеш; 2.3 код белән-15 метрдан да ким булмаска тиеш.

2.1, 2.2, 2.3 кодлары өчен индивидуаль гаражларны урам (юл йөрү) ягыннан жир участогы чигенә урнаштыру рөхсәт ителә.

2.1, 2.2, 2.3 кодлары белән рөхсәт ителгән куллану төрләре өчен катларның чик саны һәм чик биекlege төп биналар, корылмалар һәм корылмаларга карата билгеләнә. Ярдәмче корылмаларның максималь биекlege – яссы түбә өстенә 3,5 м, чатырлы түбә коньогына кадәр 4,5 м.

Индивидуаль торак төзелеше өчен дистанцияләр кабул ителергә тиеш:

- участок чигеннән торак йорт стенасына кадәр-3 метрдан да ким түгел, урам ягыннан-5 метрдан да ким булмаска тиеш;

- участок чикләреннән хужалык корылмаларына кадәр-кимендә 1 метр;

- торак бина тәрәзәләреннән күрше участка урнашкан хужалык корылмаларына кадәр-кимендә 10 метр;

- үзәкләштерелгән канализация булмаганда бәдрәфтән күрше йорт диварларына кадәр-12 метрдан да ким булмаган ара;

- үзәкләштерелгән канализация булмаганда, бәдрәфтән су белән тәмин итү чыганагына кадәр ара-25 метрдан да ким түгел.

Блокланган һәм аз катлы күпфатирлы торак йортлар өчен ераклыклар кабул ителергә тиеш:

- 2.3 коды өчен участок чигеннән торак йорт стенасына кадәр-3 метрдан да ким түгел, урам ягыннан-5 метрдан да ким булмаска тиеш;

- 2-3 катлы торак биналарның озын яклары арасында: 15 метрдан да ким булмаган; 4 кат: ким дигәндә 20 м (көнкүреш аралыклары);

- шул ук биналарның озын яклары белән торцлары арасында торак бүлмәләрдән тәрәзәләр белән-10 метрдан да ким түгел.

Гомуми файдаланудагы майданчыклар торак һәм жәмәгать биналарыннан ераклыкта урнашырга тиеш:

- торак биналарга кадәрге балалар уеннары өчен-12 м;

- өлкәннәрнең ял итүе өчен-10 м;

- автомобильләр кую өчен - 10 м;
- спорт белән шөгылләнү өчен 10-40 м;
- хужалык максатлары өчен-20 м;
- калдыклар өчен контейнерлар белән майданчыклар-20 дән 100 гә кадәр.

Автомобиль транспорты саклана торган урыннардан тыш, ярдәмче корылмаларны урамнар ягына урнаштырырга рөхсәт ителми.

2.1, 2.2,2.3 коды белән рөхсәт ителгән төрләрнең максималь биекlege – 2,5 м, 2.1,2.2, 2.3 кодлары белән – 2.5 м. Янәшәдәге участоклар арасында материал һәм койма төре, яшелчә бакчалары биләгән өлештә-капланмаган, сетка, кояш яктылыгын үткәрә торган.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең чик (минимал һәм (яки) максимал) күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектларын үзгәртеп коруның чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән куллану төре		Капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең һәм реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
Код	Исеме	жир кишәрлеге күләме, кв. м	катлар саны / корылма биекlege	төзелешнең максимум проценты	жир кишәрлеге чикләреннән минималь чигенү, м
Рөхсәт ителгән төп куллану төрләре					
2.1.1	Аз катлы күпфатирлы торак төзелеше	мин.-500 кв.м. макс-б.н.	4 кат(мансарданы кертеп) / 20 м	75%	3м/5м
2.3	Блокланган торак төзелеше	мин. – 800 кв.м макс. – б.н.	3 экат / 10 м	60 %	3м/5м
2.7.1	Автотранспорт саклау	б.н.	б.н./4.5 м	б.н.	б.н.
3.4.1	Амбулатор-сырхауханә хезмәте	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.5.1	Мәктәпкәчә, башлангыч һәм урта гомуми белем бирү	б.н.	б.н.	б.н.	10/ б.н.
3.8	Ижтимагый идарә	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.8.1	Дәүләт идарәсе	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
4.4	Кибетләр	б.н.	3 кат/ б.н.	б.н.	б.н.
5.1.3	Спорт белән шөгылләнү өчен майданчыклар	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
9.3	Тарихи-мәдәни эшчәнлек	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
11.1	Су объектларын гомуми	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.

	куллану				
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
11.3	Гидротехник корылмалар	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
12.0	Гомуми файдаланудагы жир участоклары (территорияләре)	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
12.0.1	Урам-юл челтәре	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
Шартлы рөхсәт ителгән куллану төрләре					
2.1	Индивидуаль торак төзелеше өчен	мин. – 1000 кв.м макс. – 5000 кв.м	3 кат/ 10 м	65 %	3м/5м
2.2	Шәхси ярдәмче хужалык алып бару өчен (жир кишәрлеге)	мин. – 1000 кв.м макс. – 5000 кв.м	3 кат / 10 м	45%	3м/5м
2.5	Урта катлы торак төзелеше	мин.500 кв мак-б.н.	8 кат/30 м	б.н	3м/5м
2.7	Торак төзелешенә хезмәт күрсәтү	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.1	Коммуналь хезмәт	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәмин итүче оешмаларның административ биналары	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.2.1	Социаль хезмәт күрсәтү йортлары	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.2.2	Халыкка социаль ярдәм күрсәтү	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.2.3	Элемтә хезмәтләре күрсәтү	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.2.4	Тулай тораклар	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.3	Көнкүреш хезмәте	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.6.1	Мәдәни-ял итү эшчәнлеге объектлары	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.7	Дини куллану	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.7.1	Дини йолаларны тормышка ашыру	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.7.2	Дини идарә итү һәм мәгариф	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.9.1	Гидрометеорология һәм аның белән чиктәш өлкәләр эшчәнлеген тәмин итү	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.10.1	Амбулатор ветеринария хезмәте	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
4.1	Эшлекле идарә	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
4.5	Банк һәм иминият эшчәнлеге	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
4.6	Жәмәгать туклануы	б.н.	3 кат/ б.н..	б.н.	б.н.
4.7	Кунакханә хезмәте	б.н.	5 кат/ б.н.	б.н.	б.н.
4.9.1.3	Автомобиль юу урыннары	б.н.	2 кат/10 м	б.н.	б.н.
4.9.1.4	Автомобиль ремонтлау	б.н.	2 кат/10 м	б.н.	б.н.
4.9.2	Транспорт чаралары кую урыны	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.

6.8	Элемтә	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
7.6	Урамныкы булмаган транспорт	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
13.1	Бакчачылык белән шөгылльләнү	мин. - 300 кв.м. макс. – 1500 кв.м.	0/0	0%	б.н.
13.2	Яшелчәчелек белән шөгылльләнү	мин. - 400 кв.м. макс. – б.н.	3 кат(мансарданы кертеп) / 12 м	45%	б.н.

Искәрмә

«Жир участогы чикләреннән минималь чигенүләр» графасында өлеш аша урам һәм жир кишәрлегенә башка яклары ягыннан чигенү мәгънәләре китерелә.

Шартлы кыскарту белән «б.н.» күрсәткечләре билгеләнмәгән параметрлар билгеләнгән.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның рөхсәт ителгән ярдәмче төрләре элекке Томның IX бүлегендә 25 статьясында 25.1 пунктында күрсәтелгән таблица нигезендә рөхсәт ителгән шартлы һәм төп төрләре өчен билгеләнә.

Элекке статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентларның, норматив техник документларның, шәһәр төзелеше проектлау нормативларының һәм башка норматив документларның таләпләре нигезендә билгеләнә.

Шәһәр төзелеше регламенты белән билгеләнгән жир кишәрлекләренә чик (минималь) күләмнәре бу очракта кулланылмый:

- хосусый милектә булган жир кишәрлеген, дәүләт һәм муниципаль милектә булган жирләренә һәм (яки) жир кишәрлекләрен бүлеп бирү һәм жир кишәрлекләрен жир кишәрлекләренә чик (минималь) күләмнәренә туры килә торган жир участогын формалаштыру мөмкинлегенә булмау юлы белән жир кишәрлегенә барлыкка китерү;

- ике һәм аннан күбрәк жир кишәрлекләрен берләштерү юлы белән жир кишәрлегенә барлыкка китерү;

- гамәлдәге күчмәсез милек объекты астында төзелә торган жир кишәрлегенә барлыкка килү һәм мәйданы жир кишәрлекләренә чик (минималь) күләмнә туры килә торган жир кишәрлеген төзү мөмкинлегенә булмау.

25.4. Күп функцияле ижтимагый-эшлекле зоналарның шәһәр төзелеше регламенты (ОД)

Күп функцияле ижтимагый-эшлекле зоналарның шәһәр төзелеше регламенты (ОД)әлеге Кагыйдәләр белән билгеләнгән ОД индекслы территорияль зоналарга кагыла.

Күп функцияле ижтимагый-эшлекле зоналар мәдәният, сәүдә, сәламәтлек саклау, жәмәгать туклануы, социаль һәм мәдәни-көнкүреш билгеләнешендәге объектларны, эшмәкәрлек эшчәнлеген, урта һөнәри һәм югары һөнәри белем бирү объектларын, административ, фәнни-тикшеренү учреждениеләрен, культ биналарын, автомобиль транспорты тукталышларын, эшлекле, финанс объектларын, гражданнарның тормыш эшчәнлеген тәмин итүгә бәйле башка объектларны урнаштыру өчен билгеләнгән.

Ижтимагый-эш зоналарында урнаштыру өчен рөхсәт ителгән капитал төзелеш объектлары исемлегенә күпфатирлы йортлар, кунакханәләр, тулай торақлар, жир асты яисә күпкатлы гаражлар кертелергә мөмкин.

2.1.1 кодлары белән рөхсәт ителгән төрләр өчен катларның чик саны һәм чик биеклегә төп биналар, корылмалар һәм төзелмәләргә карата билгеләнә. Ярдәмче корылмаларның максимал биеклегә – яссы түбәле өстенә кадәр 3,5 м, чатырлы түбә коньогына кадәр 4,5 м.

2.1.1 кодлы жир кишәрлекләре чикләреннән торақ йорт стенасына кадәр кимендә 3 метр, урам ягыннан 5 метрдан да ким булмаган минимал чигенүләр.

Биналар арасында минимал аралар:

- кызыл линиядән корылмага кадәр-5 м, үтү уюлының кызыл линиясеннән корылмага кадәр – 3 м;

– мәктәпкәчә һәм гомуми белем бирү оешмалары өчен кызыл линиядән төп төзелмәгә кадәр-10 м;

- стационарлы медицина оешмалары өчен кызыл линиядән төп төзелмәгә кадәр-30 м;

– стационарлы медицина оешмалар һәм башка ижтимагый һәм торақ бинасы арасында 50 метрдан да ким булмаган ара;

- 2-3 катлы биналарның озын яклары арасы – 15 метрдан да ким түгел, биеклегә 4 кат-20 метр, инсоляция һәм яктылык исәбен, янгынга каршы таләпләрне һәм көнкүреш чыгынтыларын исәпкә алып.

Азкатлы күпфатирлы торақ төзелеше өчен ераклыklar кабул итәргә кирәк:

- 2-3 катлы торақ биналарның озын яклары арасында-15 метрдан да ким булмаган; 4 кат-20 метрдан да ким булмаган (көнкүреш чыгынтылары);

– шул ук биналарның озын яклары белән торцлары арасында торақ бүлмәләрдән тәрәзәләр белән-10 метрдан да ким түгел.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең чик (минимал һәм (яки) максимал) күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектларын үзгәртеп коруның чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән куллану төре		Капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең һәм реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
Код	Исеме	жир кишәрлеге күләме, кв. м	катлар саны / корылма биеклеге	төзелешнең максимал ь проценты	жир кишәрлеге чикләренн эн минималь чигенү, м
Рөхсәт ителгән төп куллану төрләре					
2.7	Торак корылмага хезмәт күрсәтү	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.1	Коммуналь хезмәт	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәэмин итүче оешмаларның административ биналары	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.2.2	Халыкка социаль ярдәм күрсәтү	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.2.3	Элемтә хезмәтләре күрсәтү	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.2.4	Тулай тораклар	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.3	Көнкүреш хезмәте	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.4.1	Амбулатор-сырхауханә хезмәте	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.4.2	Стационар медицина хезмәте	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.5.1	Мәктәпкәчә, башлангыч һәм урта гомуми белем бирү	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.5.2	Урта һәм югары һөнәри белем бирү	б.н.	б.н.	б.н.	10/ б.н.
3.6.1	Мәдәни-ял итү эшчәнлеге объектлары	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.7	Дини куллану	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.7.1	Дини йолаларны тормышка ашыру	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.7.2	Дини идарә итү һәм мәгариф	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.8	Ижтимагый идарә	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.8.1	Дәүләт идарәсе	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.8.2	Вәкиллеке эшчәнлеге	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.9.2	Фәнни тикшеренүләр үткәрү	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.10.1	Амбулатор ветеринария хезмәте	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
4.1	Эшлекле идарә	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
4.4	Кибетләр	б.н.	3 кат/ б.н.	б.н.	б.н.
4.5	Банк һәм иминият эшчәнлеге	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
4.6	Жәмәгать туклануы	б.н.	3 кат/ б.н.	б.н.	б.н.
4.7	Кунакханә хезмәте	б.н.	5 кат/ б.н.	б.н.	б.н.
4.8.1	Күңел ачу чаралары	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
5.1.1	Спорт-тамаша чараларын тәэмин итү	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
5.1.2	Биналарда спорт белән	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.

Рөхсәт ителгән куллану төре		Капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең һәм реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
Код	Исеме	жир кишәрлеге күләме, кв. м	катлар саны / корылма биеклеге	төзелешнең максимал ь проценты	жир кишәрлеге чикләренн эн минималь чигенү, м
	шөгыйльләнүне тээмин итү				
5.1.3	Спорт белән шөгыйльләнү өчен майданчыклар	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
9.3	Тарихи-мәдәни эшчәнлек	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
11.1	Су объектларын гомуми куллану	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
11.3	Гидротехник корылмалар	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
12.0	Гомуми файдаланудагы жир участкалары (территорияләре)	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
12.0.1	Урам-юл челтәре	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
Шартлы рөхсәт ителгән куллану төрләре					
2.1	Индивидуаль торак төзелеше өчен	мин. – 1000 кв.м макс. – 5000 кв.м	3 кат / 10 м	65 %	3м/5м
2.1.1	Аз катлы күпфатирлы торак төзелеше	мин.-500 кв.м. макс- б.н.	3 кат (мансарданы кертеп) / 10 м	75%	3м/5м
2.2	Шәхси ярдәмче хужалык алып бару өчен (жир кишәрлеге)	мин. – 1000 кв.м макс. – 5000 кв.м	3 кат / 10 м	45%	3м/5м
2.3	Блокланган торак төзелеше	мин. – 800 кв.м макс. – б.н	3 кат / 18 м	60 %	3м/5м
2.5	Урта катлы торак төзелеше	мин. - 500 кв.м.; макс. – б.н.	8 кат / 30 м	б.н.	б.н.
2.6	Күп катлы торак төзелеше (биек катлы төзелеш)	мин. - 500 кв.м.; макс. – б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
2.7.1	Автотранспорт саклау	б.н.	б.н./4.5 м	б.н.	б.н.
3.2.1	Социаль хезмәт күрсәтү йортлары	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.4.3	Махсус билгеләнештәге медицина оешмалары	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.9.1	Гидрометеорология һәм аның белән чиктәш өлкәләр эшчәнлеген тээмин итү	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.9.3	Фәнни сынаулар үткәрү	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
4.2	Сәүдә объектлары (сәүдә үзәкләре, сәүдә-күңел ачу үзәкләре (комплекслар)	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
4.3	Базарлар	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.

Рөхсәт ителгән куллану төре		Капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең һәм реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
Код	Исеме	жир кишәрлеге күләме, кв. м	катлар саны / корылма биеклеге	төзелешнең максимал ь проценты	жир кишәрлеге чикләреннән минималь чигенү, м
4.9	Хезмәт гаражлары	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
4.9.1.1	Транспорт чараларын тутыру	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
4.9.1.2	Юл ялын тээмин итү	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
4.9.1.3	Автомобильләр юу	б.н.	2 кат/10 м	б.н.	б.н.
4.9.1.4	Автомобиль ремонтлау	б.н.	2 кат/10 м	б.н.	б.н.
4.10	Күргәзмә-ярминкә эшчәнлеге	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
5.1.4	Спорт белән шөгыйльләну өчен жиһазландырылган майданчыклар	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
5.1.5	Су спорты	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
6.8	Элемтә	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
7.2.2	Пассажирлар йөртүгә хезмәт күрсәтү	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
7.2.3	Гомуми куллану транспорты тукталышлары	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
7.4	Һава транспорты	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
7.6	Урамныкы булмаган транспорт	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
8.0	Оборона һәм куркынычсызлыкны тээмин итү	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
8.3	Эчке тәртипне тээмин итү	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.

Искәрмә

«Жир участогы чикләреннән минималь чигенүләр» графасында өлеш аша урам һәм жир кишәрлегенә башка яклары ягыннан чигенү мәгънәләре китерелә.

Шартлы кыскарту белән «б.н.» күрсәткечләре билгеләнмәгән параметрлар билгеләнгән.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның рөхсәт ителгән ярдәмче төрләре элге Томның IXбүлегендә 25 статьясында 25.1 пункттында күрсәтелгән таблица нигезендә рөхсәт ителгән шартлы һәм төп төрләре өчен билгеләнә.

Элге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентларның, норматив техник документларның, шәһәр төзелеше проектлау нормативларының һәм башка норматив документларның таләпләре нигезендә билгеләнә.

Шәһәр төзелеше регламенты белән билгеләнгән жир кишәрлекләренә чик (минималь) күләмнәре бу очракта кулланылмый:

- хосусый милектэ булган жир кишэрлеген, дэүлэт һәм муниципаль милектэ булган жирләрне һәм (яки) жир кишэрлекләрен бүлеп бирү һәм жир кишэрлекләрен жир кишэрлекләренең чик (минималь) күләмнәренә туры килә торган жир участогын формалаштыру мөмкинлегенә булмау юлы белән жир кишәрлеге барлыкка китерү;

- ике һәм аннан күбрәк жир кишэрлекләрен берләштерү юлы белән жир кишәрлеге барлыкка китерү;

- гамәлдәге күчмәсез милек объекты астында төзелә торган жир кишәрлеге барлыкка килү һәм мәйданы жир кишэрлекләренең иң чик (минималь) күләмнә туре килә торган жир кишәрлеген төзү мөмкинлегенә булмау.

25.5. Транспорт инфраструктурасы зоналарының шәһәр төзелеш регламенты (Т)

Транспорт инфраструктурасы зонасының шәһәр төзелеш регламенты (Т) әлегә Кагыйдәләр белән билгеләнгән (Т) индексы белән күрсәтелгән территорияль зоналарга кагыла.

Транспорт инфраструктурасы зоналары транспорт инфраструктурасы объектларын урнаштыру өчен, шул исәптән кешеләрне яки йөкләрне йөртү яки матдәләр тапшыру өчен кулланыла торган юллар һәм корылмалар, шулай ук техник регламентларның таләпләренә туры китереп, мондый объектларның санитария-саклау зоналарын билгеләү өчен билгеләнгән.

Жир кишэрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишэрлекләренең чик (минималь һәм (яки) максималь) күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектларын үзгәртеп коруның чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән куллану төре		Капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең һәм реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
Код	Исеме	жир кишәрлеге күләме, кв. м	катлар саны / корылма биеклегенә	төзелешнең максимум проценты	жир кишәрлеге чикләреннән минималь чигенү, м
Рөхсәт ителгән төп куллану төрләре					
2.4	Күчмә торак	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
2.7.1	Автотранспорт саклау	б.н.	б.н./4.5 м	б.н.	б.н.
2.7.2	Гаражларны үз ихтыяжлары өчен урнаштыру	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.1	Коммуналь хезмәт	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәмин итүче оешмаларның административ биналары	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.9.1	Гидрометеорология һәм аның белән чиктәш өлкәләр	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.

	эшчэнлеген тээмин итү				
4.4	Кибетләр	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
4.6	Жәмәгать туклануы	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
4.7	Кунакханә хезмәте	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
4.9	Хезмәт гаражлары	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
4.9.1.	Юл сервисы объектлары	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
4.9.1.1	Транспорт чараларын тутыру	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
4.9.1.2	Юл ялын тээмин итү	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
4.9.1.3	Автомобильләр юу урыннары	б.н.	2 кат/10 м	б.н.	б.н.
4.9.1.4	Автомобиль ремонтлау	б.н.	2 кат/10 м	б.н.	б.н.
4.9.2	Транспорт чаралары кую урыны	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
7.1.1	Тимер юл юллары	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
7.1.2	Тимер юлда ташуга хезмәт крсәтү	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
7.2.1	Автомобиль юлларын урнаштыру	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
7.2.2	Пассажирлар йөртүгә хезмәт күрсәтү	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
7.2.3	Гомуми куллану транспорты тукталышлары	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
7.3	Су транспорты	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
7.4	Һава транспорты	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
7.5	Торба үткәргеч транспорты	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
7.6	Урамныкы булмаган транспорт	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
11.1	Су объектларын гомуми куллану	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
11.3	Гидротехник корылмалар	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
12.0	Гомуми файдаланудагы жир участоклары (территорияләре)	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
12.0.1	Урам-юл челтәре	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
Шартлы рөхсәт ителгән куллану төрләре					
6.8	Элемтә	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.

Искәрмә.

Шартлы кыскарту белән «б.н.» күрсәткечләре билгеләнмәгән параметрлар билгеләнгән.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның рөхсәт ителгән ярдәмче төрләре элге Томның IX бүлегендә 25 статьясында 25.1 пунктында күрсәтелгән таблица нигезендә рөхсәт ителгән шартлы һәм төп төрләре өчен билгеләнә.

Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентларның, норматив техник документларның, шәһәр төзелеше проектлау нормативларының һәм башка норматив документларның таләпләре нигезендә билгеләнә.

25.6. Инженерлык инфраструктурасы зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (И)

Инженерлык инфраструктурасы зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (И) әлеге Кагыйдәләр белән (И)индексы белән билгеләнгән территорияль зоналарга кагыла.

Инженерлык инфраструктурасы зоналары инженерлык инфраструктурасы объектларын, шул исәптән энергия белән тәмин итү, су белән тәмин итү, агымнарны чистарту, элементә, газ белән тәмин итү, жылылык белән тәмин итү корылмаларын урнаштыру, инженерлык корылмаларына һәм коммуникацияләренә техник регламентлар таләпләренә туры китереп техник хезмәт күрсәтү өчен кирәкле территорияләргә бүлөп бирү, шулай ук мондый объектларның санитария-саклау зоналарын билгеләү өчен билгеләнгән.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренә чик (минималь һәм (яки) максималь) күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектларын үзгәртеп коруның чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән куллану төре		Капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең һәм реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
Код	Исеме	жир кишәрлеге күләме, кв. м	катлар саны / корылма биеклеге	төзелешнең максимум проценты	жир кишәрлеге чикләреннән минималь чигенү, м
Рөхсәт ителгән төп куллану төрләре					
2.7.1	Автотранспорт саклау	б.н.	б.н./4.5 м	б.н.	б.н.
3.1	Коммуналь хезмәт	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәмин итүче оешмаларның административ биналары	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.9.1	Гидрометеорология һәм аның белән чиктәш өлкәләр эшчәнлеген тәмин итү	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
4.9	Хезмәт гаражлары	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
6.7	Энергетика	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
7.5	Торба транспорты	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
11.1	Су объектларын гомуми куллану	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.

Рөхсәт ителгән куллану төре		Капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең һәм реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
Код	Исеме	жир кишәрлеге күләме, кв. м	катлар саны / корылма биеклеге	төзелешнең максимал ь проценты	жир кишәрлеге чикләренн эн минималь чигенү, м
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
11.3	Гидротехник корылмалар	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
12.0.1	Урам-юл челтәре	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
Шартлы рөхсәт ителгән куллану төрләре					
4.4	Кибетләр	б.н.	3 кат/ б.н.	б.н.	б.н.
6.8	Элемтә	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
7.4	Һава транспорты	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.

Искәрмә.

Шартлы кыскарту белән «б.н.» күрсәткечләре билгеләнмәгән параметрлар билгеләнгән.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның рөхсәт ителгән ярдәмче төрләре элге Томның IX бүлегендә 25 статьясында 25.1 пунктында күрсәтелгән таблица нигезендә рөхсәт ителгән шартлы һәм төп төрләре өчен билгеләнә.

Элге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентларның, норматив техник документларның, шәһәр төзелеше проектлау нормативларының һәм башка норматив документларның таләпләре нигезендә билгеләнә.

25.7 III класслы куркынычлылык житештерү һәм склад объектлары зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (П2)

Шәһәр төзелеше регламенты III класслы куркынычлылык житештерү һәм склад объектлары зонасы (П2) элге Кагыйдәләр белән билгеләнгән П2 индекслы территориаль зоналарга кагыла.

Производство зоналары әйләнә-тирә мохиткә йогынты ясауның төрле нормативлары булган склад объектларын, житештерү объектларын урнаштыру өчен, шулай ук техник регламентлар таләпләренә туры китереп, мондый объектларның санитария-саклау зоналарын билгеләү өчен билгеләнгән.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең чик (минималь һәм (яки) максимал ь) күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектларын үзгәртеп коруның чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән куллану төре		Капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең һәм реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
Код	Исеме	жир кишәрлеге күләме, кв. м	катлар саны / корылма биеклеге	төзелешнең максимум проценты	жир кишәрлеге чикләреннән минималь чигенү, м
Рөхсәт ителгән төп куллану төрләре					
1.15	Авыл хужалыгы продукциясен саклау һәм эшкәртү	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.1	Коммуналь хезмәт	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәмин итүче оешмаларның административ биналары	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.9.1	Гидрометеорология һәм аның белән чиктәш өлкәләр эшчәнлеген тәмин итү	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.9.2	Фәнни тикшеренүләр үткәргү	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.9.3	Фәнни сынаулар үткәргү	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
4.1	Эшлекле идарә	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
4.9	Кибетләр	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
6.0	Житештерү эшчәнлеге	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
6.2	Авыр сәнәгать	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
6.2.1	Автомобиль төзелеше сәнәгате	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
6.3	Жиңел сәнәгать	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
6.3.1	Фармацевтика сәнәгате	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
6.3.2	Фарфор-фаянс сәнәгате	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
6.3.3	Электрон сәнәгать	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
6.3.4	Зәркән сәнәгате	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
6.4	Азык-төлек сәнәгате	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
6.5	Нефть химиясе сәнәгате	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
6.6	Төзелеш сәнәгате	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
6.8	Элемтә	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
6.9	Склад	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
6.9.1	Саклау майданчыклары	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
6.11	Целлюлоза-кәгазь сәнәгате	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
6.12	Фәнни-житештерү эшчәнлеге	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
11.1	Су объектларын гомуми куллану	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
11.3	Гидротехник корылмалар	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
12.0	Гомуми файдаланудагы жир	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.

	участоклары (территорияләре)				
12.0.1	Урам-юл челтәре	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
Шартлы рөхсәт ителгән куллану төрләре					
2.7.1	Автотранспорт саклау	б.н.	б.н./4.5 м	б.н.	б.н.
2.7.2	Гаражларны үз ихтыяжлары өчен урнаштыру	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.2.3	Элемтә хезмәтләре күрсәтү	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.2.4	Тулай тораклар	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.3	Көнкүреш хезмәте	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.5.2	Урта һәм югары һөнәри белем бирү	б.н.	б.н.	б.н.	10/б.н.
4.4	Кибетләр	б.н.	3 кат/б.н.	б.н.	б.н.
4.5	Банк һәм иминият эшчәнлегә	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
4.6	Жәмәгать туклануы	б.н.	3 кат/б.н.	б.н.	б.н.
4.9.1.1	Транспорт чараларын тутыру	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
4.9.1.3	Автомобиль юу урыннары	б.н.	2 кат/10 м	б.н.	б.н.
4.9.1.4	Автомобиль ремонтлау	б.н.	2 кат/10 м	б.н.	б.н.
7.3	Су транспорты	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
7.4	Һава транспорты	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.

Искәрмә

«Жир участогы чикләреннән минималь чигенүләр» графасында өлеш аша урам һәм жир кишәрлегенә башка яклары ягыннан чигенү мәгънәләре китерелә.

Шартлы кыскарту белән «б.н.» күрсәткечләре билгеләнмәгән параметрлар билгеләнгән.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның рөхсәт ителгән ярдәмче төрләре элекке Томның IXбүлегендә 25 статьясында 25.1 пунктында күрсәтелгән таблица нигезендә рөхсәт ителгән шартлы һәм төп төрләре өчен билгеләнә.

Элекке статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентларның, норматив техник документларның, шәһәр төзелеше проектлау нормативларының һәм башка норматив документларның таләпләре нигезендә билгеләнә.

25.8. Авыл хужалыгы билгелэнешендәге объектлар зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (СХ2)

Шәһәр төзелеше регламенты авыл хужалыгы билгелэнешендәге объектлар зонасы (СХ2) элге Кагыйдәләр белән билгеләнгән СХ2 индекслы территорияль зоналарга кагыла.

Авыл хужалыгы билгелэнешендәге объектлар зоналары авыл хужалыгы эшчәнлеген алып бару, фермер хужалыкларының эшчәнлеген тәмин итү, фәнни-тикшеренү, укыту һәм авыл хужалыгы производствосы белән бәйлә башка максатлар, шулай ук аквакультура (балыкчылык) максатларында, шул исәптән авыл хужалыгы производствосы өчен кирәкле капитал төзелеш объектларын урнаштыру өчен билгеләнгән.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренә чик (минималь һәм (яки) максималь) күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектларын үзгәртеп коруның чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән куллану төре		Капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең һәм реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
Код	Исеме	жир кишәрлеге күләме, кв. м	катлар саны / корылма биекlege	төзелешнең максимум проценты	жир кишәрлеге чикләреннән минималь чигенү, м
Рөхсәт ителгән төп куллану төрләре					
1.3	Яшелчәчелек	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
1.5	Бакчачылык	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
1.8	Терлекчелек	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
1.9	Жәнлекчелек	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
1.10	Кошчылык	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
1.11	Дуңгызчылык	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
1.12	Умартачылык	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
1.13	Балыкчылык	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
1.14	Авыл хужалыгын фәнни тәмин итү	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
1.15	Авыл хужалыгы продукциясен саклау һәм эшкәртү	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
1.17	Питомниклар	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
1.18	Авыл хужалыгы житештерүен тәмин итү	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
1.19	Печән чабу	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
1.20	Авыл хужалыгы терлекләрен көтү	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
2.7.1	Автотранспорт саклау	б.н.	б.н./4.5 м	б.н.	б.н.
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр тәкъдим итү	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.

Рөхсәт ителгән куллану төре		Капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең һәм реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
Код	Исеме	жир кишәрлеге күләме, кв. м	катлар саны / корылма биеклеге	төзелешнең максимал ь проценты	жир кишәрлеге чикләренн эн минималь чигенү, м
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәмин итүче оешмаларның административ биналары	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.9.1	Гидрометеорология һәм аның белән чиктәш өлкәләр эшчәнлеген тәмин итү	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.10.1	Амбулатор ветеринария хезмәте	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
4.6	Жәмәгать туклануы	б.н.	3 кат/ б.н.	б.н.	б.н.
4.4	Кибетләр	б.н.	3 кат/ б.н..	б.н.	б.н.
4.9.1.1.	Автомобильләрне тутыру	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
4.9.1.3	Автомобиль юу урыннары	б.н.	2 кат/10 м	б.н.	б.н.
6.9	Склад	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
6.9.1	Саклау майданчыклары	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
6.12	Фәнни-житештерү эшчәнлеге	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
11.1	Су объектларын гомуми куллану	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
11.3	Гидротехник корылмалар	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
12.0	Гомуми файдаланудагы жир участкалары (территорияләре)	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
12.0.1	Урам-юл челтәре	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
Шартлы рөхсәт ителгән куллану төрләре					
3.9.2	Фәнни тикшеренүләр үткөрү	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.9.3	Фәнни сынаулар үткөрү	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
4.10	Күргәзмә-ярминкә эшчәнлеге	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
5.3	Ау һәм Балык тоту	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
6.8	Элемтә	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.

Искәрмә

Шартлы кыскарту белән «б.н.» күрсәткечләре билгеләнмәгән параметрлар билгеләнгән.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның рөхсәт ителгән ярдәмче төрләре элге Томның IXбүлегендә 25

статьясында 25.1 пункттында күрсәтелгән таблица нигезендә рөхсәт ителгән шартлы һәм төп төрләр өчен билгеләнә.

Өлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентларның, норматив техник документларның, шәһәр төзелеше проектлау нормативларының һәм башка норматив документларның таләпләре нигезендә билгеләнә.

25.9. Рекреацион билгелэнештәге зонаның шәһәр төзелеше регламенты (P2)

Рекреацион билгелэнештәге зонаның шәһәр төзелеше регламенты (P 2) P2 зонасы регламенты нигезендә жирләрне фактик яисә планлаштырылган куллану территорияләре чикләрендә урнаштырылырга тиешле территорияль зоналарга кагыла.

Рекреацион билгелэнештәге зона гамәлдәге табигый ландшафтны саклау һәм файдалану өчен хокукый шартлар тудыру һәм халык сәламәтлеге мәнфәгатьләрендә уңайлы мохит булдыру, кыска вакытлы ял итү, халыкның ялын үткөрү максатларында файдаланыла торган парклар, скверлар, бульварлар оештыру өчен билгеләнгән.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең чик (минималь һәм (яки) максималь) күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектларын үзгәртеп коруның чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән куллану төре		Капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең һәм реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
Код	Исеме	жир кишәрлеге күләме, кв. м	катлар саны / корылма биекlege	төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлеге чикләреннән минималь чигенү, м
Рөхсәт ителгән төп куллану төрләре					
3.6.2	Мәдәният һәм ял парклары	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
5.1.3	Спорт белән шөгыйльләнү өчен майданчыклар	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
5.2	Табигый-танып белү туризмы	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
9.1	Табигать территорияләрен саклау	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
9.1.1	Сирәк һәм (яки) куркыныч астында булган хайван төрләрен саклау һәм үрчетү	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
11.1	Су объектларын гомуми куллану	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
11.3	Гидротехник корылмалар	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
12.0	Гомуми файдаланудагы жир участкалары (территорияләре)	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
12.0.1	Урам-юл челтәре	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.

Рөхсәт ителгән куллану төре		Капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең һәм реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
Код	Исеме	жир кишәрлеге күләме, кв. м	катлар саны / корылма биеклеге	төзелешнең максимум проценты	жир кишәрлеге чикләреннән минималь чигенү, м
Шартлы рөхсәт ителгән куллану төрләре					
2.4	Күчмә торак	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.1	Коммуналь хезмәт	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәмин итүче оешмаларның административ биначары	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.6.1	Мәдәни-ял итү эшчәнлеге объектлары	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.6.3	Цирклар һәм ерткыч асрау урыннары	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.7	Дини куллану	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.7.1	Дини йолаларны тормышка ашыру	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.7.2	Дини идарә итү һәм мәгариф	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.9.1	Гидрометеорология һәм аның белән чиктәш өлкәләр эшчәнлеген тәмин итү	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
4.4	Кибетләр	б.н.	3 кат/ б.н.	б.н.	б.н.
4.6	Жәмәгать туклануы	б.н.	3 кат/ б.н.	б.н.	б.н.
4.8.1	Күңел ачу чаралары	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
5.1.1	Спорт-тамаша чараларын тәмин итү	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
5.1.2	Биначарда спорт белән шөгылләнүне тәмин итү	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
5.2.1	Туристик хезмәт күрсәтү	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
5.3	Ау һәм Балык тоту	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
5.4	Кечкенә суднолар өчен док	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
5.5	Гольф яки ат чабышлары өчен кырлар	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
6.8	Элемтә	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
9.2	Курорт эшчәнлеге	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
9.2.1	Санаторий эшчәнлеге	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
9.3	Тарихи-мәдәни эшчәнлек	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.

Искәрмә

Шартлы кыскарту белән «б.н.» күрсәткечләре билгеләнмәгән параметрлар билгеләнгән.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның рөхсәт ителгән ярдәмче төрләре элге Томның IXбүлегендә 25

статьясында 25.1 пункттында күрсәтелгән таблица нигезендә рөхсәт ителгән шартлы һәм төп төрләр өчен билгеләнә.

Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентларның, норматив техник документларның, шәһәр төзелеш проектлау нормативларының һәм башка норматив документларның таләпләре нигезендә билгеләнә.

25.10. Ял, туризм һәм спорт объектлары зоналарының шәһәр төзелеш регламенты (РЗ)

Ял, туризм һәм спорт объектлары зонасының шәһәр төзелеш регламенты (РЗ) әлеге Кагыйдәләр белән билгеләнгән (РЗ) индекслы территориаль зоналарга кагыла.

Ял итү, туризм һәм спорт объектлары зоналары табигый, тарихи, социаль-мәдәни объектларны, физик культура һәм спорт объектларын, шулай ук рухи һәм башка ихтыяжларны канәгатьләндерә алырлык башка объектларны урнаштыру өчен билгеләнгән.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең чик (минималь һәм (яки) максималь) күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектларын үзгәртеп коруның чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән куллану төре		Капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең һәм реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
Код	Исеме	жир кишәрлеге күләме, кв. м	катлар саны / корылма биеклеге	төзелешнең максимум проценты	жир кишәрлеге чикләреннән минималь чигенү, м
Рөхсәт ителгән төп куллану төрләре					
3.6.2	Мәдәният һәм ял парклары	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.9.1	Гидрометеорология һәм аның белән чиктәш өлкәләр эшчәнлеген тээмин итү	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
4.6	Жәмәгать туклануы	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
4.7	Кунакханә хезмәте	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
4.8.1	Күңел ачу чаралары	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
5.1.3	Спорт белән шөгыйльләну өчен майданчыклар	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
5.1.7	Спорт базалары	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
5.2	Табигый-танып белү туризмы	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
5.2.1	Туристик хезмәт күрсәтү	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
5.3	Ау һәм Балык тоту	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
5.5	Гольф яки ат чабышлары кырлары	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
9.1	Табигать территорияләрен саклау	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.

9.1.1	Сирэк һәм (яки) куркыныч астында булган хайван төрлөрөн саклау һәм бастыру	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
9.2	Курорт эшчәнлеге	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
9.2.1	Санаторий эшчәнлеге	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
11.1	Су объектларын гомуми куллану	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
11.3	Гидротехник корылмалар	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
12.0	Гомуми файдаланудагы жир участкалары (территорияләре)	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
12.0.1	Урам-юл челтәре	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
Шартлы рөхсәт ителгән куллану төрләре					
2.4	Күчмә торак	б.н.	б.н.	0 %	б.н.
3.1	Коммуналь хезмәт	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәмин итүче оешмаларның административ биналары	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.6.1	Мәдәни-ял итү эшчәнлеге объектлары	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.6.3	Цирклар һәм ерткыч хайваннар асрау урыны	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.7	Дини куллану	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.7.1	Дини йолаларны тормышка ашыру	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.7.2	Дини идарә итү һәм мәгариф	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
4.4	Кибетләр	б.н.	2 кат б.н.	70 %	б.н.
4.5	Банк һәм иминият эшчәнлеге	б.н.	2 кат/ б.н.	б.н.	б.н.
4.10	Күргәзмә-ярминкә эшчәнлеге	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
5.1.1	Спорт-тамаша чараларын тәмин итү	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
5.1.2	Биналарда спорт белән шөгыйльләнүне тәмин итү	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
5.1.4	Спорт белән шөгыйльләнү өчен жиһазландырылган майданчыклар	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
5.1.5	Су спорты	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
5.1.6	Авиация спорты	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
5.4	Кечкенә суднолар өчен док	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
6.8	Элемтә	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
7.3	Су транспорты	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
7.4	Һава транспорты	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
9.3	Тарихи-мәдәни эшчәнлек	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.

Искәрмә

Шартлы кыскарту белән «б.н.» күрсәткечләре билгеләнмәгән параметрлар билгеләнгән.

Жир кишәрлекләрәннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның рөхсәт ителгән ярдәмче төрләрә әлегә Томның IXбүлегендә 25 статьясында 25.1 пунктында күрсәтелгән таблица нигезендә рөхсәт ителгән шартлы һәм төп төрләрә өчен билгеләнә.

Әлегә статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентларның, норматив техник документларның, шәһәр төзелеш проектлау нормативларының һәм башка норматив документларның таләпләрә нигезендә билгеләнә.

25.11. Зиратларны урнаштыру зонасының шәһәр төзелеш регламенты (СН1)

Зиратларны урнаштыру зонасының шәһәр төзелеш регламенты (СН1) әлегә Кагыйдәләр белән билгеләнгән СН1 индекслы территорияль зоналарга кагыла.

Зиратлар урнаштыру зоналары күмү урыннарын (зиратларны, крематорийларны, башка күмү урыннарын) урнаштыру һәм эшлөтү өчен билгеләнгән. Әлегә объектларны урнаштыру һәм урнаштыру күрсәтелгән зоналарны бүлеп бирү юлы белән генә һәм башка территорияль зоналарда ярамый торган итеп тәмин ителергә мөмкин.

Жир кишәрлекләрәннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләрә; жир кишәрлекләрәннән иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәрә һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән куллану төре		Капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең һәм реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
Код	Исеме	жир кишәрлегә күләме, кв. м	катлар саны / корылма биеклегә	төзелешнең максимум проценты	жир кишәрлегә чикләреннән минималь чигенү, м
Рөхсәт ителгән төп куллану төрләрә					
3.1	Коммуналь хезмәт	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәмин итүче оешмаларның административ биналары	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.9.1	Гидрометеорология һәм аның белән чиктәш өлкәләр эшчәнлеген тәмин итү	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
7.2.3	Гомуми куллану транспорты тукталышлары	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
11.1	Су объектларын гомуми куллану	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.

11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
11.3	Гидротехник корылмалар	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
12.0	Гомуми файдаланудагы жир участоклары (территорияләре)	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
12.0.1	Урам-юл челтәре	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
12.1	Ритуаль эшчәнлек	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
Шартлы рөхсәт ителгән куллану төрләре					
Билгеләнми					

Искәрмә

Шартлы кыскарту белән «б.н.» күрсәткечләре билгеләнмәгән параметрлар билгеләнгән.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның рөхсәт ителгән ярдәмче төрләре әлеге Томның IX бүлегендә 25 статьясында 25.1 пунктында күрсәтелгән таблица нигезендә рөхсәт ителгән шартлы һәм төп төрләре өчен билгеләнә.

Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентларның, норматив техник документларның, шәһәр төзелеше проектлау нормативларының һәм башка норматив документларның таләпләре нигезендә билгеләнә.

25.12. Калдыклар белән эш итү зонасының шәһәр төзелеше регламенты (СН2)

Калдыклар белән эш итү зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (СН2) әлеге Кагыйдәләр белән билгеләнгән СН2 индекслы территориаль зоналарга кагыла.

Зона каты көнкүреш калдыклары участкаларыннан, үлэт базларыннан, чистарту корылмаларыннан файдалануның хокукый шартларын тәэмин итү өчен бүлеп бирелгән. Каты көнкүреш калдыклары полигоны, биотермик чокыр, үлэт базы белән генә бәйлә биналар, корылмалар һәм коммуникацияләр урнаштыру рөхсәт ителә.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең чик (минимал һәм (яки) максимал) күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектларын үзгәртеп коруның чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән куллану төре		Капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең һәм реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
Код	Исеме	жир кишәрлеге күләме, кв. м	катлар саны / корылма биекlege	төзелешне ң максимал ь проценты	жир кишәрлеге чикләреннән минимал чигенү, м
Рөхсәт ителгән төп куллану төрләре					
3.1	Коммуналь хезмәт	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.

Рөхсәт ителгән куллану төре		Капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең һәм реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
Код	Исеме	жир кишәрлеге күләме, кв. м	катлар саны / корылма биекlege	төзелешнең максимал ь проценты	жир кишәрлеге чикләреннән минималь чигенү, м
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәмин итүче оешмаларның административ биналары	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
3.9.1	Гидрометеорология һәм аның белән чиктәш өлкәләр эшчәнлеген тәмин итү	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
4.9.1.3	Автомобиль юу урыннары	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
11.1	Су объектларын гомуми куллану	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
11.3	Гидротехник корылмалар	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
12.0	Гомуми файдаланудагы жир участоклары (территорияләре)	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
12.0.1	Урам-юл челтәре	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
12.2	Махсус эшчәнлек	б.н.	б.н.	б.н.	б.н.
Шартлы рөхсәт ителгән куллану төрләре					
Билгеләнми					

Примечания.

Условным сокращением «н.у.» обозначены параметры, значения которых не установлены.

Вспомогательные виды разрешенного использования земельных участков и объектов капитального строительства устанавливаются для основных и условных видов разрешенного использования в соответствии с таблицей, указанной в Главе IX, Статья 25, пункт 25.1 данного Тома..

Показатели, не урегулированные в настоящей статье, определяются в соответствии с требованиями технических регламентов, нормативных технических документов, нормативов градостроительного проектирования и других нормативных документов.

Статья 26. Шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган жирләр

Шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган жир кишәрлекләрен куллану федераль законнар нигезендә вәкаләтле федераль башкарма хакимият органнары, Россия Федерациясе субъектлары башкарма хакимиятенә вәкаләтле органнары яисә жирле үзидарәнә вәкаләтле органнары тарафыннан билгеләнә. Шәһәр төзелеше регламентлары гамәлдә булмаган яисә шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган жирләрдә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның бер төрен үзгәртү турындагы карарлар федераль законнар нигезендә мондый файдалануның башка төренә кабул ителә.

ЛО - линияле объектлар урнаштыру өчен эшләнгән һәм (яки) линияле объектлар урнашкан жир участкалары.

Линия объектларына электр линияләре, элементә линияләре (шул исәптән линия-кабель корылмалары), торбалар, автомобиль юллары, тимер юл линияләре һәм башка шундый корылмалар керә.

Линия объектларын (гомуми файдаланудагы тимер юллардан һәм федераль һәм төбәк әһәмиятендәге гомуми файдаланудагы автомобиль юлларыннан тыш) теләсә кайсы территорияль зонада рөхсәт ителгән рөхсәт ителгән төрләр исемлегендә күрсәтелмичә урнаштыру рөхсәт ителә.

ТОП - гомуми кулланыштагы территорияләр.

Гомуми файдаланудагы территорияләргә чикләнмәгән затлар даирәсе (шул исәптән майданнар, урамнар, юллар, яр буйлары, гомуми файдаланудагы су объектларының яр буйлары, скверлар, бульварлар һ.б.) тоткарлыксыз файдаланган территорияләр керә, үзләренә рекреацион билгеләнеше һәм кыйммәтләре буенча рекреацион билгеләнештәге зоналар яки махсус саклана торган территорияләр зоналары составына кертелгән территорияләр керә.

Статья 27. Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган жирләр

Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән жир кишәрлекләрен куллану федераль законнар нигезендә вәкаләтле федераль башкарма хакимият органнары, Россия Федерациясе субъектлары башкарма хакимиятенә вәкаләтле органнары яисә вәкаләтле жирле үзидарә органнары тарафыннан билгеләнә. Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган жирләрдә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның бер төрен үзгәртү турындагы карарлар федераль законнар нигезендә мондый файдалануның башка төренә кабул ителә.

Махсус икътисади зоналар чикләрендә жир кишәрлекләрен куллану махсус икътисадый зоналар белән идарә итү органнары тарафыннан билгеләнә. Урман фонды жирләре, аеруча саклаулы табигый территорияләр чикләрендә урнашкан жирләрдән яки жир кишәрлекләреннән файдалану (аеруча саклаулы табигый территорияләр составына кертелгән торак пунктлар территорияләреннән тыш) урман хужалыгы регламенты, урман законнары, аеруча саклаулы табигать

территорияләре турындагы законнар нигезендә махсус сакланыла торган табигать территориясе турындагы нигезләмә белән билгеләнә.

ВО – жир өстендәге су белән капланган жирләр.

Жир өсте сулары белән капланган жирләр өчен территориаль зоналар түбәндәге очрактан кала билгеләнми:

- ясалма сулыклар һәм су агымнары, казаннар, су өчен чокырлар, су басу карьерлары, су жыелган карьерлар, хужалык максатларында каралган каналлар һәм канаулар, аквакультура (балыкчылык) өчен билгеләнгән сулыклар, авыл хужалыгы житештерүенә башка максатлары, сәнәгать, фәнни тикшеренүләр, рекреацияләр кебек гомуми файдаланудагы су объектлары булмаган ясалма сулыклар һәм су агымнары тиешле билгеләнештәге территориаль зоналар составына кертелергә мөмкин.

- торак пункт чикләрендә урнашкан өслек сулары белән капланган (аеруча саклаулы табигый территорияләрдән тыш) жирләр торак пунктның территориаль зоналары составына кертелергә мөмкин.

Гомуми файдаланудагы су объектлары торак пунктының территориаль зоналары составына кертелгән очракта, территориаль зонаның шәһәр төзелеше Регламентының мондый объектка гамәлдә булуы, су объектларын куллануга караган рөхсәт ителгән төрләрдән тыш, кагылмый. Су саклау зонасында яки су объектының яр буе саклау полосасында урнашкан жир кишәрлекләренә һәм капитал төзелеш объектларына Россия Федерациясе Су кодексының 65 статьясында билгеләнгән чикләүләр кагыла.

СХ – авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр составындагы авыл хужалыгы жирләре.

Авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр составындагы авыл хужалыгы жирләренә торак пунктлар чикләреннән читтә урнашкан күпчелек үсентеләр (бакчалар, виноградлыктар һәм башкалар) биләгән чөчүлекләр, печәнлекләр, көтүлекләр, ятмалар, жирләр керә. Авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр составындагы авыл хужалыгы жирләренә өстенлекләре кулланылышта һәм аерым сакланарга тиеш. Авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр составындагы авыл хужалыгы жирләре гражданның үз ихтыяжлары өчен бакчачылыкны алып бару территориясе чикләренә кертелә алмый, шулай ук бакча йортлары, торак йортлар, хужалык корымалары һәм бакча жир кишәрлегендә гаражлар төзү өчен файдаланыла алмый.

Шәһәр төзелешен зоналаштыру карталарында, СХ индексы белән билгеләнгән авыл хужалыгы жирләре составына хужалык эчендәге юллар, саклагыч урман үсентеләре, жирләргә тискәре йогынтыдан саклау функцияләрен үти торган агач-куак үсемлекләре белән капланган башка авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр кертелергә мөмкин.

Статья 28. Жирләрне фактик яки планлаштырылган куллану территорияләре

Территориаль планлаштыру документлары нигезендә территорияне махсус куллану шартлары булган шәһәр төзелеше регламентлары һәм зоналары билгеләнергә тиеш булган, әмма гамәлдәге закон таләпләре нигезендә, әлеге территорияләр өчен территориаль зона билгеләнә алмый торган территорияләрне шәһәр төзелеше зоналары карталарында күрсәтеп була.

Мондый территорияләрне билгеләү өчен жирләрне фактик яисә планлаштырылган куллану (жир участогы яки аның өлеше) төшенчәсе кулланыла.

Жир кишәрлегенә бер өлешен фактта яисә планлаштырып куллану территориясе - жир кишәрлегенә зур булмаган өлешен биләгән территория (шул исәптән ике яки аннан да аерымланган кишәрлектән торган бердәм жир файдаланудагы), ул фактта кулланыла яки теге яки бу территориаль зонаның шәһәр төзелеше регламенты нигезендә файдалану планлаштырыла, ул бөтен жир кишәрлегенә яисә аның өлешенә карата билгеләнә алмый.

Һәр жир кишәрлегенә бер генә территориаль зонага керүе турындагы закон таләпләре нигезендә, территориаль зона жир кишәрлегенә бер өлешенә (шул исәптән бердәм жирдән файдалануның аерымланган участогына карата) карата билгеләнә алмый. Жир кишәрлегенә факттагы яисә планлаштырылган өлешенә туры килә торган территориаль зонаның шәһәр төзелеше регламенты, рөхсәт ителгән куллану төрләренә, жир кишәрлекләренә чик (минималь һәм (яки) максималь) күләмнәренә һәм рөхсәт ителгән төзелеш объектларының, жир кишәрлегенә калган (күбесенә) капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чик параметрларының туры килмәве аркасында, бөтен жир участогына таратыла алмый.

Жир кишәрлегенә фактик яисә планлаштырылган файдалану территориясе территориаль зонаның хокукый статусына ия түгел. Бу территорияләренә чикләре, шулай ук аларга туры килгән территорияләрдән файдалану шартлары булган зоналар чикләре ориентир булып тора һәм тиешле функциональ зоналар һәм жирлекнең генераль планы карталарында территорияләрне махсус куллану шартлары булган зоналар карталарында күрсәтелә.

Шәһәр төзелеше зонасы карталарында әлеге территорияләрне билгеләү өчен жир кишәрлегенә бер өлешен факттагы яисә планлаштырылган файдалануның территориаль зонасы индексы кулланыла, фактта «-Ф» яки планлаштырылган файдалану индексы «-П» индексы кулланыла.

Шәһәр төзелешен зоналаштыру карталарында жирләрне фактик һәм планлаштырылган куллану территорияләренә түбәндәге төрләре күрсәтелә:

И-Ф - инженерлык инфраструктурасы зонасы регламенты нигезендә жирләрне фактта куллану территориясе (И).

СХ2-Ф - авыл хужалыгы билгеләнешендәге объектлар зонасы регламенты нигезендә жирләрне фактта файдалану территориясе (СХ2).

P2-Ф - рекреацион билгелэнештәге зона регламенты нигезендә жирләрне фактта файдалану территориясе (P2).

СН2-Ф - калдыклар белән эш итү зонасы регламенты нигезендә жирләрне фактта куллану территориясе (СН2).

Ж1-П - индивидуаль торак төзелеше зонасы регламенты нигезендә жирләрдән файдалану планлаштырыла торган территория (Ж1).

Ж2-П - азкатлы торак төзелеше зонасы регламенты нигезендә жирләрдән файдалану планлаштырыла торган территория (Ж2).

ОД-П - күп функцияле ижтимагый-эшлекле зона регламенты нигезендә жирләрдән файдалану планлаштырыла торган территория (ОД).

И-П - инженерлык инфраструктурасы зонасы регламенты нигезендә жирләрне фактта куллану территориясе (И).

P2-П- рекреацион билгелэнештәге зона регламенты нигезендә жирләрдән файдалану планлаштырыла торган территория (P2).

СН1-П - зиратларны урнаштыру зонасы регламенты нигезендә жирләрдән файдалану планлаштырыла территорияләр (СН1).

Гамәлдәге законнар нигезендә, жирләрнең хокукый статусы жайга салынмаган мондый территорияләр кешеләрнең тормышына һәм сәламәтлегенә, әйләнә-тирә мохиткә куркыныч тудырмасалар, чикләнмәгән вакыт гамәлдә булалар. Жир кишәрлегенә фактик яисә планлаштырылган өлешеннән файдалану территориясендә булган капитал төзелеш объектларын яңа төзү яки реконструкцияләүгә рөхсәт алу өчен, жир кишәрлеген ызанлау (бүлү яки бүлөп бирү) һәм территорияне фактик яисә планлаштырылган файдалануга туры килә торган территориаль зона чикләрен билгеләү өлешендә әлеге кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү кирәк.

Жирләрне фактта файдалану территориясе буларак, шәһәр төзелеше зоналары картасында шулай ук урман фонды жирләрендәге яки шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән махсус саклана торган территорияләрдәге жир участкалары да күрсәтелергә мөмкин.

БҮЛЕК X. Жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын куллануны чикләү

Статья 29. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү

29.1. Гомуми нигезләмәләр

1) Россия Федерациясе Жир кодексы нигезендә территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрендә жир асты байлыктары, һава һәм су законнары турында законнарда башкасы каралмаган булса, жир кишәрлекләреннән файдалану чикләне һәм (яисә) мондый жир кишәрлекләрендә урнашкан күчмәс мөлкәт объектларын урнаштыруны һәм (яисә) файдалануны тыя һәм (яисә) территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналар урнаштыру максатларына туры килми торган башка эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру өчен жир кишәрлекләреннән файдалануны чикли яисә тыя торган жир кишәрлекләреннән файдалануны чикли.

2) Россия Федерациясе Жир кодексының 105 статьясында билгеләнергә мөмкин булган аерым шартлы зоналар төрләренә тулы исемлеге китерелгән.

3) федераль законнар нигезендә жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын куллануны чикләү территорияләргә махсус шартлар белән файдалану чикләрендә генә гамәлдә, аларның чикләре рәсми рәвештә федераль законнар таләпләре нигезендә билгеләнә. Жирлекләргә жирле үзидарә органнары үз вәкаләтләренә кермәгән территорияләргә махсус шартлар белән куллану зоналары күләмнәрен һәм (яки) чикләрен билгели алмыйлар.

Шуның нигезендә әлеге Кагыйдәләр кысаларында территорияне махсус куллану шартлары булган зоналар өч төргә бүленә:

- билгеләнгән - Россия Федерациясе законнары нигезендә чикләре билгеләнгән һәм расланган зоналар;

- Россия Федерациясе законнары нигезендә чикләре билгеләнмәгән һәм расланмаган, әмма законнар нигезендә билгеләнергә тиешле чикләргә билгеләү кагыйдәләренә (критерийларының) беркетелгән күләмнәре һәм бер урынлы кагыйдәләре (критерийлары) билгеләнгән зоналар;

- ориентлашу зоналары - Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнмәгән һәм расланмаган зоналар, алар законнар нигезендә билгеләнергә тиеш, әмма чикләре билгеләү буенча билгеләнгән үлчәмнәре һәм бер урынлы кагыйдәләре (критерийлары) юк; мондый зоналар өчен закон дәрәжәсендә бары тик ориентир күләмнәре генә билгеләнгән, мондый зоналар чикләре билгеләнгән очракта, әйләнә-тирә мохиткә йогынты ясау дәрәжәсен исәпләүләр һәм (яисә) натураль үлчәүләр үткәру юлы белән төгәлләштерелгә тиеш.

4) Шәһәр төзелеш зоналаштыру картасында территориядән файдалануның махсус шартлары булган билгеләнгән зоналарның чикләре генә мәжбүри тәртиптә чагылдырыла.

5) Шәһәр төзелеш зоналаштыру картасында шулай ук федераль законнарда һәм Россия Федерациясе норматив хокукый актларында

территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналарның чикләре теркәлгән күләмнәре һәм территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналарның чикләрен билгеләү кагыйдәләре билгеләнгән гамәлдәге объектларга карата территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналарның чикләре күрсәтелә ала.

Мондый зоналарга линия объектларының (электр тапшыру линияләре, торбаүткәргечләр, элемтә линияләре), автомобиль юлларының юл буе полосалары, су саклау зоналары һәм өске су объектларының яр буе яклау полосалары керә. Мондый зоналарның чикләре шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында чагылган очракта, әлеге чикләр рәсми билгеләнгән (расланган) зоналардан территориянең махсус шартлары булган аерым шартлы билгеләр белән чагылдырыла.

Әлеге зоналар чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны шәһәр төзелешен зоналаштыру һәм чикләү картасында мондый зоналарның чикләрен аерып алу мәгълүмат-белешмә характерында була һәм федераль законнар нигезендә билгеләү планлаштырыла торган чикләр һәм чикләүләр буларак карала. Территориянең махсус шартлары булган зоналарның тулысынча яисә өлешчә ориентировка чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларының хокук ияләре әлеге зоналарда жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләүне суд тәртибендә дөгъва итәргә хокуклы.

б) Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында территорияләрне махсус шартлар белән куллану зоналары чикләре күрсәтелми, чөнки алар бары тик ориентир характерына ия һәм жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын куллануны чикләү өлешендә юридик көчкә ия түгел.

Россия Федерациясе суд практикасы нигезендә, территориядән шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында файдалануның махсус шартлары булган зоналарның ориентлашу чикләре алынган очракта, жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре мондый зоналар чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү өлешендә гамәлдә булмаган дип танылырга мөмкин.

Ориентировка зоналарына предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның федераль закон таләпләре нигезендә билгеләнмәгән санитар-сак зоналары, су белән тәмин итү чыганакларын санитар саклау икенче һәм өченче билбау зоналары, су басу һәм су басу зоналары, тапшыру радиотехник объектынның чикләүләр зоналары, башка төр зоналар һәм федераль законнар нигезендә территорияләрнең махсус шартлары булган подзоналар керә. зоналар исәпләүләр һәм (яки) табигый тикшеренүләр (үлчәүләр) нигезендә билгеләнергә тиеш.

7) «Лебяжье авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге территориясендә территориядән файдалануның аерым шартлары булган түбәндәге зоналар урнаштырылган яисә урнаштырылырга тиеш:

- эчә торган һәм хужалык алыпбаруны су белән тәмин итү чыганакларын санитар саклау зоналары

- су саклау зоналары, өслек су объектларының яр буе саклау полосалары;

- электр челтәре хужалыгы объектларының сак зоналары;
- элемент корылмаларын һәм линияләрен саклау зоналары;
- газүткәргечләр һәм газ белән тәэмин итү системаларының сак зоналары;
- нефть үткәргечләрнең сак зоналары;
- предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар-сак зоналары;
- металл булмаган файдалы казылмалар чыганакалары;
- автомобиль юллары һәм юл буйлары.

29.2. Су чыганакаларын санитар саклау зоналары

Су белән тәэмин итү чыганакаларын санитар саклау зоналарының төрләре һәм күләмнәре СанПиН 2.1.4.1110-02 «Хужалык-эчү билгеләнешендәге су белән тәэмин итү чыганакаларын һәм суүткәргечләрне санитар саклау зоналары» нигезендә билгеләнә.

Су белән тәэмин итү чыганакаларында санитар сак зоналары (алга таба - ЗСО) бар. Санитар саклау зоналары өч пояс составында оештырыла.

Беренче пояс (катгый режимлы) су алу жайланмалары, барлык суүткәргеч корылмалар майданчыклары һәм су үткәрү каналы территориясен үз эченә ала. Жир асты су белән тәэмин итү чыганакаларын санитар саклау зонасының беренче поясы күләме 30 м жир асты суларыннан файдаланганда һәм житәрлек дәрәжәдә сакланмаган жир асты суларыннан файдаланганда 50 м тәшкит итә.

Беренче пояс чикләрендә биек кәүсәле агачлар утырту, суүткәргеч корылмаларны эксплуатацияләү, реконструкцияләү һәм кинәйтүгә турыдан-туры катнашы булмаган төзелешнең барлык төрләре, шул исәптән төрле билгеләнештәге торбаүткәргечләр салу, торак һәм хужалык-көнкүреш биналарын урнаштыру, кешеләр яшәү, агу химикатлары һәм ашламалар куллану рөхсәт ителми.

Биналар канализация белән жиһазландырылырга тиеш, якындагы көнкүреш яки житештерү канализациясе системасына яки икенче пояс территориясендә санитар режимны исәпкә алып, беренче поястан читтә урнашкан чистарту корылмалары станцияләренә.

Икенче һәм өченче пояс (чикләүләр пояслары) су чыганакаларының пычрануын кисәтү өчен эшләнгән территорияне үз эченә ала.

Су белән тәэмин итүнең жир асты чыганакаларын санитар саклау зоналарының икенче һәм өченче пояслары чикләре исәпләү белән билгеләнә.

Санитар саклау зонасының икенче һәм өченче пояс чикләрендә түбәндәгеләр тыела: яңа скважиналар бораулау һәм туфрак катламын бозу белән бәйлә яңа төзелеш (Роспотребнадзор Идарәсенең территориаль бүлегә белән мәжбүри килештерелгәндә башкарыла); эшкәртелгән суларны жир асты горизонтларына салу һәм каты калдыкларны жир асты складларына салу, жир асты байлыкларын эшкәртү; ягулык-майлау складларын урнаштыру жир асты суларының химик пычрану куркынычы тудыручы материаллар, агулы химикатлар һәм минераль ашламалар, сәнәгать сулары туплаучылар, шламсаклагычлар һәм башка объектлар. Санитария саклау зонасының өченче

поясы чикләрендә мондый объектларны якланган жир асты суларын файдаланганда гына урнаштыру рөхсәт ителә, шул ук вакытта сулы горизонтны пычранудан яклау буенча махсус чаралар башкарылганда, геологик контроль органнары бәяләмәсен исәпкә алып бирелгән Роспотребнадзор органының санитар-эпидемиологик бәяләмәсе булганда гына рөхсәт ителә.

Шулай ук икенче пояс чикләрендә зиратларны, үлэт базларын, ассенизация кырларын, фильтрлау кырларын, тирес саклагычларын, силос траншеяларын, терлекчелек һәм кошчылык предприятиеләрен һәм жир асты суларының микробиааль пычрану куркынычын тудыручы башка объектларны урнаштыру; ашламалар һәм агу химикатларын куллану; төп файдаланудагы урманнарны кисү тыела.

29.3. Су саклау зоналары, өслек су объектларының яр буйлары саклагыч полосалары

65 статья нигезендә Россия Федерациясе су кодексы су саклау зоналары елгаларның, инешләренң, күлләренң, сусаклагычларның яр буе линиясенә тоташкан һәм күрсәтелгән су объектларының пычрануын, чүпләнүен, ләм утыруын, суларының саегуын булдырмау, шулай ук су биологик ресурсларының һәм хайваннар һәм үсемлекләр дөньясының башка объектларының яшәү тирәлеген саклау максатларында хужалык һәм башка эшчәнлекне гамәлгә ашыруның махсус режимы билгеләнә торган территорияләрдән гыйбарәт.

Су саклау зоналары чикләрендә яр буе саклагыч полосалары билгеләнә, территорияләрендә хужалык һәм башка эшчәнлеккә өстәмә чикләүләр кертелә.

Су саклау зоналары һәм яр буе саклау полосалары күләме Россия Федерациясе Су кодексы нигезендә билгеләнә.

Елгаларның, инешләренң су саклау зоналарының киңлегә һәм аларның яр буйларының киңлегә тиешле яр сызыгыннан билгеләнә.

Елгаларның яисә инешләренң су саклау зонасы киңлегә аларның чишмә башыннан елгалар яисә инешләр өчен озынлык белән билгеләнә:

- 10 километрга кадәр - 50 метр;
- 10 километрдан 50 километрга кадәр-100 метр;
- 50 километр һәм артык -200 метр.

Су саклау зоналары чикләрендә тыела:

- туфракның ундырышлылыгын көйләү максатларында акан суларны куллану;

- зиратларны, үлэт базларын, житештерү һәм куллану калдыкларын күмү урыннарын, химик, шартлаткыч, агулы, агулы һәм агулы матдәләрне, радиоактив калдыкларны күмү пунктларын урнаштыру;

- зарарлы организмнарга каршы көрәш буенча авиация чараларын гамәлгә ашыру;

- транспорт чараларының хәрәкәте һәм тукталышы (махсус транспорт чараларыннан тыш), юллар буйлап хәрәкәт итүләре, юлларда һәм каты өслекле махсус жиһазландырылган урыннарда тукталышлардан тыш;

- автозаправка станцияләрен, ягулык-майлау материаллары складларын (автозаправка станцияләре, ягулык-майлау материаллары складлары порт, суднолар төзү һәм суднолар ремонтлау оешмалары, эчке су юллары инфраструктурасы территорияләрендә, техник тикшерү өчен кулланыла торган техник хезмәт күрсәтү станцияләрен һәм әйләнә-тирә мохитне саклау өлкәсендәге закон таләпләрен үтәү шартларында урнаштырылган очрактан тыш) урнаштыру; транспорт чараларын ремонтлау, транспорт чараларын юу;

- махсуслаштырылган пестицидлар һәм агрохимикатлар саклагычларын урнаштыру, пестицидлар һәм агрохимикатлар куллану;

- агынты суларны, шул исәптән дренаж суларын ташлау;

- гомумтаралган файдалы казылмаларны разведкалау һәм чыгару (гомумтаралган файдалы казылмаларны разведкалау һәм чыгару файдалы казылмаларның башка төрләрен разведкалау һәм чыгаруны гамәлгә ашыручы жир асты байлыктарынан файдаланучылар тарафыннан «Жир асты байлыктары турында» 1992 елның 21 февралендәге 2395-І номерлы Россия Федерациясе Законының 19.1 статьясы нигезендә расланган техник проект нигезендә тау бүлемтекләрененң жир асты байлыктары һәм (яисә) геологик бүлемтекләрененң жир асты байлыктары турындагы Россия Федерациясе законнары нигезендә бирелгән чикләрендә гамәлгә ашырылган очрактан тыш).

Су саклау зоналары чикләрендә су объектларын су законнары һәм әйләнә-тирә мохитне саклау өлкәсендәге законнар нигезендә пычранудан, чүпләнүдән, зәгыйфьләнүдән һәм су бетүдән саклауны тәмин итә торган корылмалар белән жиһазландыру, төзү, реконструкцияләү, эксплуатациягә кергү, хужалык һәм башка объектларны эксплуатацияләү рөхсәт ителә. Су объектын пычранудан, чүпләнүдән, ләмләнүдән һәм су бетүдән саклауны тәмин итүче корылма төрен сайлау әйләнә-тирә мохитне саклау өлкәсендәге законнар нигезендә билгеләнгән пычраткыч матдәләр, башка матдәләр һәм микроорганизмнар ташлауның рөхсәт ителгән нормативларын үтәү зарурлыгын исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

Су объектларын пычранудан, чүпләнүдән, ләмләнүдән һәм су бетүдән саклаучы корылмалар дигәндә аңлашыла:

-үзәкләштерелгән ташландык суларны агызу системалары (канализацияләр), үзәкләштерелгән яңгыр суларын агызу системалары;

- үзәкләштерелгән ташландык суларны агызу системасына (шул исәптән яңгыр, кар, инфильтрация, су сибеп юу һәм дренаж суларын) агызу (агызу) өчен корылмалар һәм системалар (алар шундый суларны кабул итү өчен билгеләнгән булса);

- юынты суларны (шул исәптән яңгыр, кар, инфильтрация, су сибеп юу һәм дренаж суларын) чистарту өчен локаль чистарту корылмалары, алар әйләнә-тирә мохитне саклау өлкәсендәге законнар һәм Су кодексы таләпләре нигезендә билгеләнгән нормативлардан чыгып чистартуны тәмин итәләр;

- житештерү һәм куллану калдыкларын жыю өчен корылмалар, шулай ук юынты суларны (шул исәптән яңгыр, кар, инфильтрация, су сибеп юу һәм дренаж суларын) су үткәрми торган материаллардан ясалган кабул итүчеләргә (агызу) юнәлтү өчен корылмалар һәм системалар.

Су саклау зоналары чикләрәндә урнашкан һәм агып төшүче суларны чистарту корылмалары белән жиһазландырылмаган гражданның бакчачылык, яшелчәчелек яисә дача коммерциягә карамаган берләшмәләре территорияләренә карата, аларны мондый корылмалар белән жиһазландырган һәм (яисә) үзәкләштерелгән системаларга тоташтырган мизгелгә кадәр, әйләнә-тирә мохиткә пычраткыч матдәләр, башка матдәләр һәм микроорганизмнар керүне булдырмый торган су үткәрми торган материаллардан ясалган приемниклар куллану рөхсәт ителә.

Яр бие саклагыч полосасының киңлегә су объекты ярының авышлыгына карап билгеләнә һәм кире тавышлык өчен 30 м яки 0м, 3м кадәр тау өчен 40 м һәм 3м һәм аннан да күбрәк тау өчен 50 м тәшкил итә.

Елга, чишмә башыннан алып тамагына кадәр 10 км дан да кимрәк булган инеш өчен су саклау зонасы яр бие яклау полосасы белән туры килә. Елганың, инешнең чишмә башлары өчен су саклау зонасы радиусы илле метр күләмәндә билгеләнә.

Яр бие саклагыч полосалары чикләрәндә су саклау зонасы өчен билгеләнгән чикләүләр белән бергә тыела:

- жирләрне сөрү;
- юыла торган жир катламын урнаштыру;
- авыл хужалыгы хайваннарын көтү һәм алар өчен жәйге лагерлар, ванналар оештыру.

Гомуми файдаланудагы су объектының яр бие линиясә буйлап гомуми файдалану өчен билгеләнгән яр бие полосасы билгеләнә.

Гомуми файдаланудагы су объектарының яр бие полосасының киңлегә 20 метр тәшкил итә, каналларның яр бие полосасыннан, шулай ук чишмәдән тамакка кадәр озынлыгы 10 километрдан артмаган елгалар һәм инешләр. Озынлыгы чишмәдән тамакка кадәр ун километрдан артмаган каналларның, шулай ук елгаларның һәм инешләрнең яр буйларының киңлегә 5 метр тәшкил итә. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында 5 метр киңлектәге яр буйлары күрсәтелми.

Һәр гражданин гомуми файдаланудагы су объектарының яр буйларынан, шул исәптән һәвәскәр һәм спорт балыкчылыгын тормышка ашыру һәм йөзә торган чараларын туктату өчен файдаланырга (механик транспорт чараларын кулланмыйча) хокуклы.

Яр бие полосасы чикләрәндә жир кишәрлекләрен хосусыйлаштыру тыела.

29.4. Электр челтәре хужалыгы объектарының сак зоналары

Электр челтәре хужалыгы объектарының сак зоналары Россия Федерациясә Хөкүмәтенәң «Электр челтәре хужалыгы объектарының сак зоналарын билгеләү тәртибә һәм мондый зоналар чикләрәндә урнашкан жир кишәрлекләреннән файдалануның махсус шартлары турында»24.02.2009 ел, № 160 карары нигезендә гамәлдәге электр хужалыгы линияләренә һәм корылмаларының сакланышын тәмин итү өчен билгеләнә.

Һава линияләре буйлап сак зоналары җир участогы өслегенә һәм һава пространствосының бер өлеше (һава тапшыру линияләренә биеклегенә туры килә торган биеклеккә) итеп билгеләнә, параллель вертикаль яссылыклар белән чикләнә, алар электр линиясенә ике ягы буенча электр үткәргечләрдән түбәндәге ераклыкта тайпылмаган хәлдә чигенәләр:

- 1 кВ кадәр - 2 м;
- 1 дән 20 кВ кадәр - 10 м;
- 35 кВ - 15 м;
- 110 кВ - 20 м;
- 220 кВ - 25 м;
- 500 кВ - 30 м.

Электр тапшыруның җир асты кабель линияләре буйлап саклау зонасы җир асты байлыктары кишәргә өслегенә бер өлеше (электр үткәргечләренә кабель сызыктарын салу тирәнлегенә туры килә торган тирәнлектә) белән чикләнә, кырый кабельләрдән 1 метр ераклыктагы электр тапшыру линиясенә ике ягында да калыша торган параллель вертикаль яссылыклар белән чикләнә өлеше рәвешендә билгеләнә.

Сак зоналарында электр чөлтәре хужалыгы объектларының куркынычсыз эшен боза торган, шул исәптән аларга зыян китерергә яки юкка чыгарырга, һәм (яки) гражданның тормышына, сәламәтлегенә һәм физик яки юридик затларның мөлкәтенә зыян китерергә мөмкин булган теләсә нинди гамәлләр кылу, шулай ук экологик зыян һәм янгыннар барлыкка килүгә китерү тыела. Аерым алганда, тыела:

- электр чөлтәре хужалыгы объектларына керү өчен төзелгән юллар һәм подъездлар чикләрендә теләсә нинди объектларны һәм әйберләренә (материалларны) урнаштырырга, шулай ук электр чөлтәре хужалыгы объектларына керү мөмкинлегенә комачаулый торган теләсә нинди эшләр башкарырга һәм корылмалар төзүгә;

- чүплекләренә урнаштыру;

- тәэсир механизмнары белән эшләр башкарырга, массасы 5 тоннадан артык булган авырлыктарны түгүгә, агулы һәм коррозив матдәләренә һәм ягулык-майлау материалларын (җир асты кабель линияләренә сак зоналарында) агызырга.

1000 Вольттан артык көчәнешле электр чөлтәре хужалыгы объектларының саклау зоналарында да тыела:

- теләсә нинди, шул исәптән ягулык-майлау материаллары, складлау яки урнаштыру;

- балалар һәм спорт майданчыктары, стадионнар, базарлар, сүдә нокталары, кыр станнары, терлек каләмнәре, барлык төр машиналар һәм механизмнар өчен гаражлар һәм тукталышлар урнаштыру, билгеләнә тәртиптә рөхсәт ителгән эшләренә башкару белән шөгыльләнмәгән кешеләр белән бәйлә теләсә нинди чаралар үткәргә (электр тапшыруның һава линияләренә сак зоналарында).

Сак зоналары чикләрендә чөлтәр оешмасының язма рөхсәтеннән башка тыела:

- биналарны һәм корылмаларны төзү, капитал ремонтлау, реконструкцияләү яки жимерү;
- тау, шартлаткыч, мелиорация эшләре, шул исәптән жирләре вакытлыча су басу белән бәйлә;
- агачлар һәм куаклар утырту һәм кисү;
- йөк төялгән яисә юл өстеннән йөксез 4,5 метрдан артык гомуми биеклеккә ия машиналар һәм механизмнар йөрү (һава линияләренәң сак зоналарында);
- 4 м дан биек авыл хужалыгы машиналарын һәм жиһазларын кулланып кыр эшләре башкару.

29.5. Элемтә линияләрен һәм корылмаларын саклау зоналары

«Россия Федерациясе элемтә линияләрен һәм корылмаларын саклау кагыйдәләрен раслау турында» 09.06.1995 ел, №578 Россия Федерациясе Хөкүмәте Карары (алга таба - карар) нигезендә махсус куллану шартлары булган сак зоналары билгеләнә:

- жир асты кабельләре һәм һава элемтә линияләре һәм радиофикация линияләре өчен-жир асты кабель трассасыннан яки һава элемтә линияләренәң һәм радиофикация линияләренәң һәр ягыннан кимендә 2 метр ераклыкта параллель туры белән билгеләнә торган жир участкалары рәвешендә;

- диңгез кабель элемтә линияләре өчен һәм суднолар һәм эретелгән елгалар, күлләр, сусаклагычлар һәм каналлар (арыклар) аша үткәндә элемтә кабельләре өчен - бөтен тирәнлектә су өслегеннән параллель яссылыклар белән билгеләнгән су кичкәге участкалары рәвешендә диңгез кабель трассасыннан 0,25 диңгез чакрымы яки кабель трассасыннан елгаларның, күлләрнең, сусаклагычларның һәм каналларның (арыкларның) һәр ягыннан 100 метрга кичү юллары;

- жир өсте һәм жир асты электр элемтәсе линияләрендә хезмәт күрсәтелми торган көчәйтү һәм регенерацион пунктлары өчен - ябык линия белән билгеләнгән жир участкалары рәвешендә, ул көчәйтү һәм регенерацион пунктларын урнаштыру үзәгеннән яисә аларның ишелү чигеннән кимендә 3 метрга һәм жир контурларыннан 2 метрга ким булмаган күләмдә билгеләнә.

Сак зонасында элемтә линиясен яки радиофикация линиясен (тирәнлектә 0,3 метрдан артык булмаган жир кишәрлегендә жир кишәрлегендә жир кишәрлеге, заказчы (төзүче) тарафыннан әлеге элемтә линиясе яисә радиофикация линиясе урнашкан предприятиедән язма ризалык алырга тиеш.

Элемтә линияләре һәм радиофикация линияләре трассаларындагы саклау зоналарының жир мәйданы Россия Федерациясенәң жир законнары нигезендә, элемтә линияләрен һәм радиофикация линияләрен саклауны тәмин итүче чикләүләренә исәпкә алып, юридик һәм физик затлар тарафыннан кулланыла.

Элемтә линияләре һәм радиофикация линияләре булган предприятиеләргә сак зоналарында рөхсәт ителә:

а) жир милекчеләре (жир хужалары, жирдән файдаланучылар, арендаторлар) белән килешенгән шартларда элемтә линияләренә һәм радиофикация линияләренә эксплуатацион хезмәт күрсәтү өчен кирәкле юллар, подъездлар, күперләр һәм башка корылмалар хисабына әлеге предприятиеләргә элемтә корылмаларына эксплуатацион хезмәт күрсәтү өчен шартлар тудырудан баш тартырга хокуклы булмаган жайланмалар;

б) элемтә линияләрен һәм радиофикация линияләрен ремонтлау өчен чокырлар, траншеялар һәм чокырлар ачу;

в) элемтә линияләрендә һәм радиофикация линияләрендә булган аварияләрдә аерым агачларны кисү, бу линияләрнең трассалары янындагы урыннарда, урман кисү билетларын (ордерларын) билгеләнгән тәртиптә бирү һәм кисү урыннарын кисү калдыкларыннан чистарту белән.

Сак зоналары чикләрендә элемтә линиясеннән яки радиофикация линиясеннән файдаланучы предприятиеләр вәкилләренең рөхсәтсез һәм булуы тыела:

а) төзелеш, монтаж һәм шартлаткыч эшләр башкару, грунтны жир механизмнары белән планлаштыру (Комлы барханнар зонасыннан кала) һәм жир эшләре (сөрүдән тыш, тирәнлеге 0,3 метрдан артмаган);

б) скважиналарны бораулау, шурфлау, грунт пробаларын алу, шартлаткыч эшләр башкару белән бәйле геологик-кино төшерү, эзләү, геодезия һәм башка тикшеренү эшләрен башкарырга;

в) агачлар утырту, кыр станнары урнаштыру, терлек асрау, материаллар, азык һәм ашламалар туплау, учак яндыру, ату урыннары булдыру;

г) автотранспорт, трактор һәм механизмнарны йөртү, һава элемтә линияләре һәм радиофикация линияләре чыбыклары астында зур күләмле йөк ташу, каналлар (арыклар) төзү, киртәләр һәм башка киртәләр урнаштыру;

д) суднолар, баржа һәм йөзә торган краннар кую өчен причаллар оештырырга, төяү-бушату, су асты-техник, төбен тирәнәйтү һәм жир тетрәү эшләрен башкарырга, Балык тоту участкаларын бүлөп бирергә, балык, башка су хайваннарын, шулай ук су үсемлекләрен тоту өчен су асты кораллары куллану, су эчү урыннары оештырырга, боз чабу һәм эзерләү эшләрен башкарырга. Судноларга һәм башка йөзүче чараларга якорь салу, аерым якорьлар, чылбырлар, лотлар, жепселләр һәм траллар белән узу тыела;

е) электр тапшыру линияләрен, радиостанцияләрне һәм электромагнит энергиясен чыгаручы һәм элемтә линиясенә һәм радиофикация линиясенә куркыныч йогынты ясаучы башка объектларны төзү һәм реконструкцияләү;

ж) жир асты элемтә линияләрен узучы элемтә линияләрен исәпкә алмыйча жир асты коммуникацияләрен һәм коррозияне яклауны гамәлгә ашырырга.

Элемтә линияләренең һәм радиофикация линияләренең нормаль эшләвен боза алырлык төрле гамәлләр башкару тыела:

а) биналарны һәм күперләрне сүтү һәм реконструкцияләү, элемтә кабельләре салынган коллекторларны, метрополитен тоннельләрен һәм тимер

юлларны үзгәртеп кору, радиофикация линияләренең һава линияләре баганалары куелган, радиорелея станцияләренең техник корылмалары, кабель тартмалары һәм бүлү тартмалары урнаштырылган, заказчылар (төзүчеләр) линияләрне алдан чыгармыйча гына һәм радиофикация линияләрен һәм корылмаларын әлеге линияләр һәм корылмалар карамагындагы предприятиеләр белән килештерү буенча;

б) жир асты кабель линияләре трассаларын тутыру, бу трассаларда вакытлы складлар, химик актив матдәләр һәм сәнэгать, көнкүреш һәм башка калдыклар чүплекләре оештыру, үлчәү, сигнал, кисәтү билгеләрен һәм телефон коеларын сындыру;

в) хезмәт күрсәтелмәгән көчәйтү һәм регенерацион пунктларының (жир өсте һәм жир асты) һәм радиорелея станцияләренең, телефон канализациясенә кабель коеларының, тарату шкафларының һәм кабель тартмаларының ишекләрен һәм люкларын ачарга, шулай ук элементә линияләренә тоташырга (бу линияләргә хезмәт күрсәтүче затлардан тыш);

г) элементә линияләре трассаларын киртәләү, аларга техник персоналның ирекле керүенә комачаулау;

д) элементә хезмәтләреннән файдалану максатларында абонент телефон линиясенә һәм радиофикация линиясенә үз белдегә белән тоташырга;

е) элементә һәм радиофикация корылмаларына зыян китерергә мөмкин булган башка гамәлләр кылу (һава элементә линияләренең терәкләренә һәм арматурасына зыян китерү, чыбыкларны өзү, аларга чит әйберләр ташлау һәм башкалар).

29.6. Газ тарату челтәрләренең сак зоналары

Россия Федерациясе Хөкүмәтенең "Газ бүлү челтәрләрен саклау кагыйдәләрен раслау турында" 20.11.2000 ел, №878 карары нигезендә газ бүлү челтәрләре өчен түбәндәге сак зоналары билгеләнә:

а) тышкы газүткәргечләр трассасы буенда шартлы линияләр белән чикләнган территория рәвешендә газ үткәргечнең һәр ягыннан 2 метр ераклыкта уза;

б) жир асты газүткәргечләре трассалары буйлап полиэтилен торбалардан бакыр чыбыкны кулланганда, газүткәргечләр трассасы өчен шартлы линияләр белән чикләнган территория рәвешендә - чыбык ягыннан 3 метр ераклыкта һәм 2 метр каршы яктан;

в) торба материалына бәйсез рәвештә, мәңге туң грунтларда тышкы газүткәргечләр трассасы буенда-һәр ягыннан 10 метр ераклыкта узучы шартлы линияләр белән чикләнган территория рәвешендә;

г) аерым торучы газорегулятор пунктлар тирәсендә-ябык линия белән чикләнган территория рәвешендә, әлеге объектлар чикләреннән 10 метр ераклыкта уздырылган. Биналарга янкормалаштырылган газ көйләү пунктлары өчен сак зонасы регламентланмый;

д) суднолар йөрешле һәм йөзә торган елгалар, күлләр, сусаклагычлар, каналлар аша су пространствосы участогы рәвешендә - су өслегеннән параллель яссылыклар арасында ясалган, газ үткәргечнең һәр ягыннан 100 м калып бара торган яссылыклар арасына кадәр;

е) урманнар һәм агач-куак үсемлекләре буйлап уза торган поселокара газүткәргечләр трассалары буенда-6 метр киңлектәге, газүткәргечнең һәр ягыннан 3 метрлы просек рәвешендә. Газүткәргечләрнең жир өсте участкалары өчен агачлардан торбага кадәр ара газүткәргечне эксплуатацияләү вакыты дәвамында агачларның биеклегеннән ким булмашка тиеш.

Газ бүлү челтәрләренең сак зоналарына кергән жир кишәрлекләренә, аларны зарарлауны яки нормаль файдалану шартларын бозуны кисәтү максатларында, чикләүләр (авырлыклар) куела:

а) торақ-гражданлык һәм житештерү объектларын төзү;

б) күперләренә, коллекторларны, автомобиль һәм тимер юлларны аларда урнашкан газүткәргечләрне эксплуатация оешмалары белән килештереп, алдан чыгармыйча гына жиңмерергә һәм реконструкцияләргә;

в) газ бүлү челтәрләрен жиңмерүдән саклаучы яр ныгыту корылмаларын, су үткәру жайланмаларын, жир һәм башка корылмаларны жиңмерергә;

г) тану билгеләрен, контроль-үлчәү пунктларын һәм газ тарату челтәрләренең башка жайланмаларын күчерү, зыян салу, күмү һәм юк итү;

д) полигоннар һәм складлар оештыру, кислоталар, тозлар, селтеләр һәм башка химик матдәләр түгү;

ж) учак тергезү һәм ут чыганақларын урнаштыру;

з) базлар казу, жирне авыл хужалыгы һәм мелиорация кораллары һәм механизмнары белән тирәнлегә 0,3 метрдан артыкка эшкәртү;

һәи) газ көйләү пунктларының, катод һәм дренаж саклау станцияләренең, жир асты кое люкларының капкаларын һәм ишекләрен ачарга, элемент чараларын, яктырту һәм телемеханика системаларын электр белән тәмин итүне кабызырга яки сүндерергә;

к) таянычларга, жир өсте газүткәргечләренә, киртәләргә һәм газ бүлү челтәрләре биналарына чит әйберләренә, баскычларны төшерергә, бәйләргә һәм аларга менергә;

л) үз белдегең белән газ тарату челтәрләренә тоташырга.

Югарыда күрсәтелгән чикләүләр астында булмаган һәм жир горизонтын бозу һәм 0,3 метр тирәнлеккә эшкәртү белән бәйле булмаган урман хужалыгы, авыл хужалыгы һәм башка эшләр, эксплуатация оешмасына эшләр башланырга кимендә 3 эш көне кала язма рәвештә хәбәр бирелеп, газ бүлү челтәренең сак зонасында милекчеләр, хужалар яки жир кишәрлекләреннән файдаланучылар тарафыннан башкарыла. Газ бүлү челтәрләренең саклау зоналарында жир кишәрлегә өслеген бозу һәм 0,3 метрдан артык тирәнлектә туфрак эшкәртү башкарыла торган алдагы пунктларда каралмаган хужалык эшчәнлегә газ бүлү челтәрләренең эксплуатацияләү оешмасының язмача рөхсәте нигезендә гамәлгә ашырыла.

29.7. Нефть үткәргечләрнең сак зоналары

Жирлек территориясендә "Әлмәт-Горький-3" магистраль нефть үткәргече 140-166.1 км участок; "Урта Идел Транснефтепродукт" ААҖ карамагындагы магистраль нефть продуктарыүткәргеч: "Әлмәт-Н.н.Новгород" МНПП ("Михайловка"-Кавали" ПС) 109-230 км участка, "Әлмәт - -Н. Новгород"; "Әлмәт-Горький-2 «магистраль нефть үткәргече (142-175 км участогы);»Әлмәт-Горький-3 "магистраль нефть үткәргече(135-164 км участогы)," Миңлебай-Казан "магистраль Этанол үткәргече," Миңлебай-Казан " Этанүткәргечнең резерв жепләре (Кама елгасы кичүе); "Әлмәт-Горький-2" магистраль нефть үткәргече (119-163 км участогы).

Магистраль торба үткәргечләренң, шулай ук промысел нефть һәм газ торба үткәргечләренң сак зоналары, аларны куллану режимы Россия Дәүләт техник күзәтчелегенң 22.04.1992 №9 карары һәм Россия ягулык һәм энергетика министрлығының 29.04.1992 карары белән расланган магистраль торбаүткәргечләренә саклау кагыйдәләре нигезендә билгеләнә.

Күрсәтелгән документ нигезендә магистраль (промысел) торба үткәргечләренң сак зонасы билгеләнә:

нефть, табигый газ, нефть продуктары, нефть һәм ясалма углеводород газлары ташучы торба трассалары буенда - һәр яктан торба күчәреннән 25 метр ераклыктагы шартлы линияләр белән чикләнгән жир участогы рәвешендә;

сыекландырылган углеводород газлары, тотрыксыз бензин һәм конденсат ташучы торба трассалары буенда, һәр яктан, торба күчәреннән 100 метр ераклыктагы шартлы линияләр белән чикләнгән жир участогы рәвешендә;

күп тармаклы трассалар буенда-югарыда күрсәтелгән ерак араларда чит торба үткәргечләреннән узучы шартлы линияләр белән чикләнгән жир участогы рәвешендә;

су асты кичүләре буенда-су өслегеннән су өслегеннән төбенә кадәр, параллель яссылыклар арасында һәр якның 100 м кичү юллары күчешләреннән калган участок рәвешендә;

конденсатны саклау һәм камилләштерү өчен жир амбарлары тирәсендә - барлык яктарга 50 м күрсәтелгән объектларның территорияләре чикләреннән аерып торган ябык линия белән чикләнгән жир кишәрлеге рәвешендә;

продукцияне транспортка эзерләүнең технологик җайланмалары, баш һәм арадаш насос станцияләре, резервуар парклары, компрессор һәм газ бүлү станцияләре, продукцияне үлчәү төеннәре, кую һәм дренаж эстакадалары, жир асты газ саклау станцияләре, нефтьне җылыту пунктлары, нефть продуктарын җылыту пунктлары - ябык линия белән чикләнгән жир кишәрлеге рәвешендә; күрсәтелгән объектларның территорияләре чикләре 100 м барлык яктарга да.

Магистраль (промысел) торба үткәргечләренң сак зоналарында тыела:

-тану һәм сигнал билгеләрен, тикшерү-үлчәү пунктларын күчерү, күмү һәм сындыру;

- кабель элементәсе көчәйтү пунктларының люкларын, капкаларын һәм ишекләрен ачарга, линия арматурасы төеннәре, катод һәм дренаж саклау станцияләре, сызык һәм күзәтү коелары һәм башка линия җайланмалары ачарга, краннарны һәм задвижкаларны ачарга, элементә, энергия белән тәэмин итү һәм телемеханика торба үткәргечләрен сүндерергә яки кертергә;

- төрле чүплекләр оештырырга, кислоталар, тозлар һәм эшкәртүле эремәләр түгәргә; яр ныгыту корылмаларын, су үткәрү жайланмаларын, жир һәм башка корылмаларны (жайланмаларны) жиһмерергә, ә яқын-тирә территорияне һәм әйләнә-тирәнә-ташыла торган продукциянең авария хәлендәге ағып чыгуыннан саклаучы башка корылмаларны (жайланмаларны) жиһмерергә;

- якорь салу, төшкән якорьлар белән чыгу, чылбырлар, лотлар, волокушлар һәм траллар белән узу, төбөн тирәнәйтү һәм жир өсте эшләрән башкару;

- ут кабызу һәм ачык яки ябык ут чыганақларын урнаштыру.

Магистраль (промысел) торба үткәргечләрнең сак зоналарында торбаүткәргеч транспорт (нефть оешмаларын эксплуатацияләү) предприятиеләрнең язма рөхсәте белән рөхсәт ителә:

- Корылмалар һәм корылмалар төзү;

- барлык төрдәге агачлар һәм куаклар утыртырга, азык, ашлама, материаллар, печән һәм салам жыярга, коновязьлар урнаштырырга, терлек асарга, Балык тоту участоқларын, шулай ук су хайваннары һәм үсемлекләр чыгарырга, су тишелешләре утыртырга, боз чабарга һәм боз эзерләргә;

- торбаүткәргечләр трассалары аша юллар төзү, автомобиль транспорты, тракторлар һәм механизмнар кую, бакчалар һәм бакчалар урнаштыру;

- мелиоратив казу эшләре башкару, сугару һәм киптерү системалары төзү;

- ачык һәм жир асты, тау, төзелеш, монтаж һәм шартлаткыч эшләр, туфракны планлаштыру;

-скважиналар, шурфлар урнаштыру һәм туфрак үрнәкләрәннән тыш пробалар алу белән бәйлә геологик төшерү, геологик-разведка, эзләү, геодезия һәм башка тикшеренү эшләрән башкарырга (туфрак үрнәкләрәннән тыш).

Торбаүткәргечләрнең сак зоналарында эшләр алып бару өчен язма рөхсәт алган предприятие һәм оешмалар аларны торбаүткәргечләрнең һәм тану билгеләрнең сакланышын тәмин итә торган шартларны үтәп башкарырга тиеш һәм соңгыларына зыян китерү өчен жаваплы.

Россия ГТХМның 17.06.2015 №302 «Нефть һәм газ ятмаларын төзекләндерү кагыйдәләре жыентыгын раслау турында «гы боерыгы нигезендә. Янгын курқынычсызлыгы таләпләре» нефть һәм газ ятмаларын төзекләндерү объектларына нефть, газ һәм конденсат транспортының промысел торба үткәргече керә. Жиһлек территориясе буенча промысел һәм магистраль газ һәм нефть үткәргечләр уза. СП 284.1325800.2016 нигезендә нефть һәм газ өчен торба үткәргечләре. Эшләрне проектлау һәм житештерү кагыйдәләре" ндә промысел нефть үткәргечләрәннән минималь-рөхсәт ителгән аралар зонасы 75 м күләмендә билгеләнә.

Торбаүткәргечләргә зыян китерү мөмкинлеген булдырмау өчен (аларның теләсә нинди төрендә) сак зоналары урнаштырыла. Торба үткәргечләрнең сак зонасы күләме магистраль торба үткәргечләрне саклау кагыйдәләре белән билгеләнә. Россия Дәүләт техник күзәтчелегенең 22.04.1992 ел, № 9 карары белән) һәм 25 м тәшкил итә. Торбаүткәргечләрнең сак зоналарына кергән жир кишәрлекләре жиһрдән файдаланучылардан алынмый һәм алар тарафыннан югарыда күрсәтелгән нормативларны мәжбүри үтәп авыл хужалыгы һәм башка эшләр башкару өчен файдаланыла.

Нефтескважиналар III класслы хэвэфлекктэге сэнэгать калдыклары барлыкка килү чыганақлары булып тора. Санитар-яқлау зонасы СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03 нигезендэ 300 м тэшкил итэ. СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03 билгелэгэн талэплэрне бозып, скважиналарның санитар-яқлау зоналарында авыл жирлеге торақ пунктларында торақ төзелеше территориясе күрсэтелэ.

29.8. Предприятиелэрнең, қорылмаларның һәм башка объектларның санитар-сак зоналары

Жирлек территориясендэ авыл хужалыгы объектлары (АЖ«ВЗП Северное Алексеевское»), төзелеш тармагы предприятиелэре («Скала» ЖЧЖ гравий заводы), Зилант АЗС, Газпром АЗС ,ындыр табагы, зират, биотермик чокыр, алар өчен санитария-саклау зоналары урнаштырылырга тиеш.

Күрсэтелгэн объектлар өчен санитар-саклау зоналарының зурлыклары һәм чиклэре билгелэнмэгэн. Шуңа күрэ шәһэр төзелешен зоналаштыру картасында бу объектларның санитар-сак зоналары чиклэре күрсэтелмэгэн. Санитар-эпидемиологик кагыйдэлэр һәм нормативлар белэн билгелэнгэн санитар-сак зоналарының ориентирлашу күләмнэренэ туры килэ торган күрсэтелгэн объектларның санитар-сак зоналарының ориентирлы чиклэре 2.2.1/2.1.1.1200-03 Россия Федерациясе баш дәүләт санитар табибының 25.09.2007 №74 карары белэн расланган» предприятиелэрнең, қорылмаларның һәм башка объектларның санитар-сак зоналары һәм санитар классификациясе " жирлекнең генераль планын нигезләү буенча материаллар составына керүче махсус Шартлы территориялэр (гамәлдэге нигезләмэ) булган зоналар чиклэре картасында күрсэтелгэн. Санитар-сак зоналарының яқынча чиклэре мәғлүмати-белешмэ характерда һәм гамәлдэге федераль законнар нигезендэ әлеге чиклэрдэ урнашкан жир кишәрлеклэрнен һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләүлэрне билгеләү өлешендэ юридик көчкэ ия түгел.

Россия Федерациясе Хөкүмәтенәң «санитар-сак зоналары чиклэрнендэ урнашкан жир кишәрлеклэрнен файдалану һәм санитар-саклау зоналарын билгеләү кагыйдэлэрен раслау турында» 2018 елның 3 мартындагы 222 номерлы карары нигезендэ, санитар-саклау зоналары төзелешкэ планлаштырылган, кеше яшәеше мохитенэ химик, физик, биологик йогынты чыганагы булып торучы, үзгәртеп қорыла торган капитал төзелеш объектларына карата билгеләнэ. - объектлар), санитар-эпидемиологик талэплэрдән артып киткән химик, физик һәм (яки) биологик йогынты объектлары контурлары артып киткән очрақта.

Капитал төзелеш объектларының санитар-сак зоналары билгеләнергэ тиешле хоқуқка ия булучылары атмосфера һавасын, объект контурына физик һәм (яки) биологик йогынты дәрәжэлэрен тикшерергэ (үлчэргэ) һәм кулланучылар хоқуқларын яқлау һәм кеше иминлеге өлкәсендэ күзәтчелек буенча Федераль хезмәткэ (аның территориаль органнары), к кушымтасы белэн, санитар-саклау зонасын билгеләү турында гариза тапшырырга тиеш аңа кирәкле документлар.

Санитар саклау зонасын билгеләү, үзгәртү яки туктату турында карар кабул ителә:

- Кулланучылар хокукларын яклау һәм кеше иминлеге өлкәсендә күзәтчелек буенча федераль хезмәт-I һәм II класслы объектларга карата, санитар классификациягә кертелмәгән объектларга карата;

- кулланучылар хокукларын яклау һәм кеше иминлеге өлкәсендә күзәтчелек буенча федераль хезмәтнең территориаль органнары - санитар классификация нигезендә III-V класслы объектларга карата.

ТР Жир һәм мөлкәт мөнәсәбәтләре министрлыгында консолидацияләгән һәм республика бюджетына кергән жир кишәрлекләрен арендалаган өчен кергән табыш нәтижәләре ясалды.

Санитар-саклау зонасы чикләрендә урнаштыру рөхсәт ителми:

- аерым торак йортларны да кертеп, торак төзелеше,
- рекшафт-ял итү зоналары,
- ял итү зоналары,
- курорт, шифаханә һәм ял йортлары территорияләре,
- бакчачылык ширкәтләре һәм коттеджлар төзелеше территорияләре, коллектив яки индивидуаль дача һәм бакча-яшелчә участоклары,
- яшәү тирәлегенең сыйфат күрсәткечләре нормалаштырыла торган башка территорияләр;
- спорт корылмалары,
- балалар мәйданчыклары,
- мәгариф һәм балалар оешмалары,
- гомуми файдаланудагы дөвалау-профилактика һәм сәламәтләндерү оешмалары.

Санитар-сак зонасында һәм башка сәнәгать тармаклары объектлары территориясендә дару матдәләре, дару чаралары һәм (яки) дару формалары житештерү объектларын, фармацевтика предприятиеләре өчен чимал һәм ярым продуктлары складларын; сәнәгатьнең азык-төлек тармагы объектларын, азык-төлек һәм азык-төлек продуктларының күпләп складларын, эчәргә яраклы су әзерләү һәм саклау өчен суүткәргеч корылмалар комплексларын урнаштырырга рөхсәт ителми. продукциянең сыйфатына тәэсир итегез.

Санитария-саклау зонасы яки аның нинди дә булса өлеше объектның резерв территориясе буларак карала алмый һәм санитария-саклау зонасы чикләрен дәрәс төзәтмичә, сәнәгать яки торак территориясен киңәйтү өчен кулланыла алмый.

29.9 Металл булмаган файдалы казылма чыганакалары

Татарстан Экология һәм табигый байлыктар министрлыгының геологик мәгълүмат фондында булган мәгълүматларга караганда, Лебяжье авыл жирлегенә чикләрендә «Шенталы» һәм «Сакон-Лебяжье-2»ком-вакташ токымнары ятмалары урнашкан.

С1 категориясе буенча 2582,5 мең м3 күләмдә расланган «Сакон-Лебяжье-2» ятмасы Сакон авылы янында, Кама елгасының су басуында урнашкан. Ятма эшкәртелми, Татарстан Республикасының гомуми таралган файдалы казылмалар запасларының территориаль балансындагы жир асты байлыклары фондында, шулай ук Татарстан Экология һәм табигый байлыклар министрлыгының 11.11.2021 боерыгы белән расланган Жирле эһәмияттәге жир асты байлыклары кишәрлекләре исемлегендә исәпләнә. №1226-п «Татарстан Республикасы Экология һәм табигый байлыклар министрлыгының 01.09.2021 №949-п боерыгы белән расланган Татарстан Республикасы буенча жирле эһәмияттәге жир асты байлыклары кишәрлекләре исемлегенә 1 номерлы өстәмәне раслау турында» (№п/п 23).

Лебяжье авыл жирлеге чикләре чикләрендә жир асты байлыктарынан файдалануга Татарстан Республикасы буенча лицензияләр реестрында Шентала ятмасында ком-вакташ токымнарын геологик өйрәнү, эзлү һәм чыгару максатында «Альянс-Авто-Трейд» ЖЧЖ тарафыннан бирелгән ТАТ АЛС сериясе лицензиясе бар. Жир асты байлыктары участогы Куйбышев сусаклагычы акваториясендә, Татарстан Республикасы Алексеевск һәм Балык Бистәсе муниципаль районнарындагы Кама елгасының суднолар йөрешеннән сулдан 1480-14841 км интервалында урнашкан. Лицензиянең гамәлдә булу срогы-23.05.2065 кә кадәр. 781/1489 номерлы тау акты 31.08.2017 ел. Ростехнадзорның Идел бие идарәсе тарафыннан.

«Жир асты байлыктары турында» 21.02.1992 ел, № 2395-І РФ Законының 7 статьясы нигезендә файдалы казылмалар чыгару, файдалы казылмалар чыгару, аеруча саклаулы геологик объектлар барлыкка китерү белән бәйле булмаган жир асты корымаларын төзү һәм эксплуатацияләү өчен жир асты байлыктарынан файдалануга лицензия нигезендә, шулай ук минераль чимал эзлү һәм чыгару вакытында Продукцияне бүләшү турында килешү нигезендә кулланучыга жир асты байлыктары участогы тау бүлеп бирү – жир асты байлыктарының геометризацияләнгән блогы рәвешендә бирелә.

Тау бүлеп бирү чикләрен билгеләгәндә файдалы казылма ятмаларының пространство контурлары, жир асты корымаларын төзү һәм эксплуатацияләү участогының торышы, Тау һәм шартлаткыч эшләрне куркынычсыз алып бару чикләре, тау эшләнмәләренең зарарлы йогынтысыннан саклану зоналары, Тау токымнарын күчерү зоналары, табигый объектлар, биналар һәм корымалар астында саклау целикларының контурлары, карьера һәм кисемтәләр бортлары разнослары һәм башка исәпкә алына. Жир асты байлыктарын геологик өйрәнү һәм куллану процессы белән бәйле жир асты һәм жир өсте торышына тәэсир итүче башка факторлар.

Жир асты байлыктарының аерым участокларынан файдалану илне саклау һәм дәүләтнең куркынычсызлыгын тәмин итү, жир асты байлыктарынан рациональ файдалану һәм саклау, әйләнә-тирә мохитне саклау максатларында чикләнергә яки тыелырга мөмкин. Жир асты байлыктарынан файдалануның аерым шартлары булган торак пунктлар һәм зоналар территорияләреннән файдалану чикләнергә яки тыелырга мөмкин, әгәр бу файдалану халыкның тормышына һәм сәламәтлегенә, әйләнә-тирә мохитне саклауга, биналар һәм

корылмаларның сакланышына, шул исәптән тау эшләнмәләренә, бораулау скважиналарының һәм жир асты байлыктарынан файдалануга бәйлә башка корылмаларның сакланышына куркыныч тудырса. Аеруча саклана торган табигый территорияләрдә жир асты байлыктарынан файдалану аларның территорияләрен махсус саклау режимы нигезендә гамәлгә ашырыла. ("Жир асты байлыктары турында" РФ Законының 8 статьясы).

Күрсәтелгән Федераль законның 22 статьясы нигезендә жир асты байлыктарын кулланучы үзенә бирелгән тау бүлмәсе чикләрендә файдалы казылмалар ятмалары мәйданнарын төзүне чикләргә хокуклы. Кулланучы жир асты байлыктарынан файдалану белән бәйлә эшләргә куркынычсыз алып бару; жир асты байлыктарын, атмосфера һавасын, жирләргә, урманнарны, су объектларын, биналарны һәм корылмаларны жир асты байлыктарынан файдалану белән бәйлә эшләргә зыянлы йогынтысынан саклау шартларын регламентлаучы билгеләнгән тәртиптә расланган стандартларны саклау өчен җавап бирә; шулай ук жир асты байлыктарынан файдаланганда бозылган жир участокларын һәм башка табигый объектларны киләчәктә файдалану өчен яраклы халәتكә китергән өчен.

«Жир асты байлыктары турында» РФ Законының 25 статьясы нигезендә файдалы казылмалар ятмалары мәйданнарын төзү, шулай ук аларның яткан урыннарында жир асты корылмаларын урнаштыру бары тик файдалы казылмалар чыгару мөмкинлеген тәмин итү яисә төзелешнең икътисади максатка ярашлы булуын исбатлау шарты белән генә жир асты байлыктарының дәүләт фонды белән идарә итүнең федераль органы яисә аның территориаль органнары һәм дәүләт тау күзәтчеләге органнары рәхсәтә белән рәхсәт ителә.

Файдалы казылма ятмалары мәйданнарының үз белдегә белән төзелеш башкарылган чыгымнарны һәм территорияләргә рекультивацияләү һәм корылган объектларны сүтү буенча чыгымнарны капламыйча туктатыла.

"Жир асты байлыктары турында» 21.02.1992 ел, № 2395-І РФ Законы нигезендә файдалы казылма ятмалары мәйданнарын төзү жир асты байлыктарынан файдаланучы һәм жир асты байлыктарының дәүләт фонды белән идарә итүнең территориаль органы белән килештерелгә тиеш.

29.10. Автомобиль юлларының бүленгән полосалары һәм юл буе полосалары

Автомобиль юллары өчен, торақ пункт чикләрендә урнашкан автомобиль юлларыннан тыш, юл яны полосасы урнаштырыла.

Автомобиль юлларының юл яны полосасы-автомобиль юлына бүлеп бирелгән полосаның ике яғыннан да янәшә урнашкан һәм чикләрендә юл хәрәкәте иминлеген тәмин итү максатыннан жир кишәрлекләреннән (жир кишәрлекләреннән) файдалануның аерым режимы билгеләнә торган территорияләр, шулай ук автомобиль юлының үсеш перспективаларын исәпкә алып, реконструкция, капитал ремонт, ремонт, карап тоту, аны саклап калу буенча нормаль шартлар тудырылган.

Класс һәм (яки) автомобиль юллары категориясенә карап, аларның үсеш перспективаларын исәпкә алып, һәр юл буйының киңлеге зурлыкта билгеләнә:

- I һәм II категорияле автомобиль юллары өчен-75 метр;
- III һәм IV категориядәге автомобиль юллары өчен-50 метр;
- V категорияле автомобиль юллары өчен-25 метр.

Автомобиль юлының юл буе полосалары чикләрендә капитал төзелеш объектларын, юл эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен билгеләнгән объектларны, юл сервисы объектларын төзү, реконструкцияләү, реклама конструкцияләрен, мәгълүмат такталарын һәм күрсәткечләрне урнаштыру автомобиль юлы хужасының язма ризалыгы булганда рөхсәт ителә. Бу ризалыкта автомобиль юлының юл буе полосалары чикләрендә мондый объектлар төзүне, реконструкцияләүне, реклама конструкцияләре, мәгълүмат такталары һәм күрсәткечләр урнаштыруны гамәлгә ашыручы затлар тарафыннан үтәлүе мәжбүри булган техник таләпләр һәм шартлар булырга тиеш.

Федераль, региональ яисә муниципаль, жирле эһәмияттәге автомобиль юлларының юл буе полосаларын билгеләү турындагы яисә мондый юл буе полосаларын үзгәртү турындагы карар дәүләт хезмәтләрен күрсәтү һәм юл хужалыгы өлкәсендә дәүләт мөлкәтенә идарә итү функцияләрен гамәлгә ашыручы федераль башкарма хакимият органы, Россия Федерациясе субъекты башкарма хакимиятенә вәкаләтле органы, жирле үзидарә органы тарафыннан тиешенчә кабул ителә. Федераль башкарма хакимият органы, Россия Федерациясе субъекты башкарма хакимияте органы, федераль, региональ яисә муниципальара, жирле эһәмияттәге автомобиль юлларының юл буе полосаларын билгеләү турында яисә мондый юл буе полосаларын үзгәртү турында карар кабул иткән жирле үзидарә органы мондый карар кабул ителгән көннән жиде көн эчендә шәһәр округының жирле үзидарә органына, муниципаль районның жирле үзидарә органына, мондый карар кабул ителгән территорияләргә карата жирлекнең жирле үзидарә органына жибәрә.

Жирлек территориясе буенча Р-239 «Казан – Оренбург – Акбулак – Казахстан Республикасы белән чиктәш», региональ яки муниципальара эһәмияттәге 16к-0222 «Алексеевск - Лебяжье - Сакон» гомуми файдаланудагы автомобиль юллары, шулай ук жирле эһәмияттәге «зиратка керү» һәм «электр подстанциясенә керү» автомобиль юллары уза.

Статья 30. Аеруча саклаулы табигый территориялэр чикләрендә жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын куллануны чикләү Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасының төбәк әһәмиятендәге табигать һәйкәлләре турындагы нигезләмәләрне раслау турында» 2019 елның 29 мартындагы 237 номерлы карары белән расланган «региональ әһәмияттәге табигый һәйкәлләр турында региональ әһәмияткә ия булган табигый һәйкәлләр турындагы Нигезләмә» нигезләмәсе нигезендә, табигать һәйкәлләре территориясендә елга экосистемасына, су биологик ресурслары популяциясе булуына куркыныч тудыручы теләсә нинди эшчәнлек тыела.«Лебяжье авыл жирлегә» муниципаль берәмлегә территориясендә аеруча саклаулы табигый территорияләр юк.

Статья 31. Мәдәни мирас объектларын саклау шартлары буенча жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын куллануны чикләү

Мәдәни мирас объектларын саклау «Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарих һәм мәдәният һәйкәлләре) турында» 25.06.2002 ел, № 73-ФЗ Федераль закон, «Татарстан Республикасында мәдәни мирас объектлары турында» 01.04.2005 ел, № 60-ТРЗ Татарстан Республикасы Законы, башка норматив хокукый актлар нигезендә гамәлгә ашырыла. Мәдәни мирас объектларын саклау зоналары мәдәни мирас объектларын саклауны тәмин итү максатларында билгеләнә. Саклау зоналары чикләре мәдәни мирас объектларын саклау зоналары проекты белән билгеләнә, ул күрсәтелгән зоналарда проектлана торган зоналар һәм мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләрен тасвирлаучы текст формасындагы һәм карталар (схемалар) рәвешендәге документлар, әлеге зоналар чикләрендә жирләрдән һәм шәһәр төзелеше регламентларынан файдалану режимнары проектлары. Саклау зоналары проектларын эшләү, саклау зоналары чикләрендә территорияләрдән файдалану режимнарын билгеләү «Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарих һәм мәдәният һәйкәлләрен) саклау зоналары турындагы нигезләмәне раслау турында» 12.09.2015 ел, № 972 Россия Федерациясе Хөкүмәте Карары, «Татарстан Республикасында мәдәни мирас объектлары турында» 01.04.2005 ел, № 60-ТРЗ Татарстан Республикасы Законы һәм башка норматив хокукый актлар белән жайга салына. Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы «Лебяжье авыл жирлеген» муниципаль берәмлеге территориясендә Россия Федерациясе халыкларының төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объектлары (тарих һәм мәдәният һәйкәле) урнашмаган.

БҮЛЕК XI. Территориянең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәдә коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән тәэмин ителешенең исәп күрсәткечләре һәм мондый объектларның халык өчен мөмкин булган максималь рөхсәт ителгән дәрәжәсе исәп күрсәткечләре

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы нигезендә территориянең коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән тәэмин ителешенең мөмкин булган минималь дәрәжәсенең исәп күрсәткечләре һәм күрсәтелгән объектларның шәһәр төзелеше регламенты составында халык өчен максималь мөмкин булган территориаль файдалану дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре шәһәр төзелеше регламенты кулланыла торган территория чикләрендә территорияне комплекслы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру каралган очракта күрсәтелә.

«Лебяжье авыл жирлеген» муниципаль берәмлеген чикләрендә территорияне комплекслы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру каралган территорияләр билгеләнмәгән, шуңа бәйле рәвештә әлегә кагыйдәләр материалларында күрсәтелмәгән.

